SIR ARTHUR CONAN DOYLE

BÖCEK AVCISI

SHERLOCK HOLMES

Sir Arthur Conan Doyle

SHERLOCK HOLMES

BÖCEK AVCISI

Çeviren: Necmi Akyazan

Cep Yayın No: 28
Sherlock Holmes - Böcek Avcısı
Sir Arthur Conan Doyle
Genel Yayın Yönetmeni / Ahmet İzci
Editör / İrfan Bülbül
Çeviren / Necmi Akyazan
İç Tasarım / Adem Şenel
Kapak / Yunus Karaaslan
İstanbul, Kasım 2011
T. C. Kültür Bakanlığı Sertifika No:14111

Avrupa Yakası Yayınları, İlgi Yayınlarının markasıdır.
Avrupa Yakası Yayıncılık
Çatalçeşme Sokak. No: 27/10
Cağaloğlu / İSTANBUL
Tel: 0212 526 39 75
Belgegeçer: 0212 526 39 76
www.avrupayakasiyayinevi.com
bilgi@ilgiyayinevi.com

BÖCEK AVCISI

“Tuhaf bir tecrübe miydi?” diye sordu doktor. Evet, dostlarım, hayatım boyunca bir daha asla yaşamak istemeyeceğim çok tuhaf bir tecrübeydi. Böyle bir olayı bir daha yaşayabileceğimi zannetmiyorum, çünkü bu olayın sahip olunan tek bir hayatta bir insanın başına iki kez gelmesi olasılık teorilerine bile aykırı. Bana ister inanın ister inanmayın, ama anlatacağım olaylar tamamen ve fazlasıyla gerçek.

O zamanlar doktorluğa yeni başlamıştım. Kendime Gower Caddesi’nde bir daire tutmuştum. Artık evin bulunduğu caddenin numarası bile değişti ama yeraltı treni istasyonundan aşağıya inerken, yolun sol tarafında, kavisli pencereleri olan tek ev o idi.

Evin sahibi “Murchison” isimli dul bir kadındı. Evi üç tıp öğrencisi ile bir mühendise kiralamıştı. En ucuzu olduğu için en üst kattaki odayı tutmuştum. Buna bile param zor yetişiyordu. Zaten az olan birikimlerim gittikçe tükeniyordu ve her geçen gün yaşamımı sürdürmek için farklı birşeyler daha yapmam gerektiğini anlıyordum. Kendime bir iş bulmam gerekiyordu. Her zaman bilime, özellikle zooloji bilimine karşı güçlü bir eğilimim olduğu için pratisyen doktorluk yapmak için oldukça isteksizdim. Neredeyse artık mücadele etmekten vazgeçip tıbbi angaryalarla uğraşmaya devam edecektim. Ta ki hayatımda dönüm noktası sayılabilecek o olağanüstü olay yaşanana kadar.

Bir sabah uyandım ve gazetemi elime alıp içindekilere göz atmaya başladım. İlgimi çeken bir haber yoktu. Hatta gazetenin sayfaları bana bomboş görünüyordu. Okumaktan vazgeçip gazeteyi masanın üzerine bırakmak üzereydim ki gözlerim birden personel ilanlarının olduğu sayfanın en üstündeki ilana takıldı. Aynen şöyle yazıyordu:

“Tıp personeli aranıyor. Bir veya birkaç günlük bir iştir. Çalışacak kişinin güçlü bir fiziğe, sağlam bir sinir sistemine ve kararlı bir kişiliğe sahip olması zorunlu şartlardır. Entomolojist (böcek uzmanı) olmalıdır. Koleopteristler[1] *olması tercih nedenidir. Başvuruların, bugün saat 12.00’den önce, 77 B, Brook Caddesi adresine şahsen yapılması rica olunur.”*

Her zaman bahsettiğim gibi, kendimi zooloji bilimine adamıştım. Zoolojinin tüm branşları arasında bana en cazip geleni böcekler üzerinde çalışmaktı. Bokböcekleri ise benim en aşina olduğum böcek türleriydi. Kelebek koleksiyoncularına çok fazla rastlamak mümkündü ama bokböceklerinin daha fazla çeşidi vardı ve bu bölgede daha kolay bulunabilirdi. İşin aslı, bokböceklerine karşı olan ilgimin asıl sebebi buydu ve yüzlerce çeşitten oluşan bir koleksiyonum vardı.

İlanda yer alan diğer şartlara gelince, sinirlerimin son derece sağlam olduğunu biliyordum. Ayrıca fiziksel olarak da güçlü birini arıyorlardı. Ulusal çapta hastaneler arası yapılan ağırlık atma müsabakalarında birincilik almıştım.

Bu iş için ideal kişi olduğum açıkça ortadaydı. İlanı okuduktan beş dakika sonra kendimi Brook Street’e gitmek üzere bindiğim bir arabada buldum.

Yolda giderken, bu meseleyi kafamda evirip çevirmeye başladım. Böylesine ilginç niteliklere sahip bir çalışana ihtiyaç duyulan işin ne olabileceği hakkında tahmin yürütmeye çalıştım. Güçlü, sinir sistemi sağlam, tıp mezunu ve bokböcekleri hakkında bilgi sahibi. Bu birbiriden çok farklı görünen nitelikler arasında nasıl bir bağlantı olabilirdi? İlandaki şartlarlardan bir tanesinde son derece moral bozucu bir gerçek de vardı; bu, kalıcı ve uzun dönemli bir iş değildi. Bir veya birkaç gün yazıyordu. Bu ne anlama geliyordu acaba?

Mesele üzerinde kafa yorup kendimce yorumlar yapmaya çalıştıkça, konu daha da karmaşık ve anlaşılması güç bir hale geliyordu. Sonunda şunu düşündüm; kaybedecek hiçbir şeyim yoktu. Zaten az olan birikimlerim tamamen tükenmişti. İş ne kadar zor olursa olsun, cebime girecek dürüstçe kazanılmış birkaç kuruş için yeni bir maceraya atılabilirdim.

Başarısızlıktan korkan insanlar aslında başarısız oldukları zaman ödeyecekleri bedelden ve kaybedecekleri şeylerden korkarlar. Ama benim kaybedecek hiçbir şeyim yoktu. Talihimin bana kesebileceği bir ceza kalmamıştı. Şansını her seferinde başka bir masada denemeye çalışan cebi boş bir kumarbaz gibiydim.

Brook Caddesi'ndeki 77 B numaralı ev, heybetli görünümüne rağmen bir o kadar da izbeydi. Dümdüz duvarları boz rengindeydi. Kral George dönemi mimarisini andıran ve son derece saygı uyandıran bir dış görünümü vardı. Arabadan indiğimde, genç bir adamın evin kapısından çıktığını ve hızlı adımlarla caddeden aşağıya doğru yürümeye başladığını gördüm. Yanımdan geçerken bana meraklı ve öfkeli bir bakış attı. Bunun benim için olumlu bir durum olacağını düşünerek olayı kendi lehime yorumladım. Tepkilerine bakılırsa büyük ihtimalle işe kabul edilmemişti ve onun reddedildiği bir iş görüşmesine gidecek olmama içerlemiş, hatta biraz kıskanmıştı. Herhalde işi almak için yeterli donanıma ve tecrübeye sahip değildi. Büyük bir umutla basamakları çıktım ve kapıyı çaldım.

Üniformalı bir uşak kapıyı açtı. Uşağın görünümünden varlıklı ve modern insanlarla görüşeceğimi tahmin edebiliyordum.

“Buyurun efendim” dedi uşak.

“Ben buraya gazetedeki ilan için gelmiştim.”

“Elbette efendim, Lord Linchmere biraz sonra sizinle kütüphanede görüşecek”

Lord Linchmere! Bu ismi hayal meyal bir yerden hatırlıyordum ama onunla ilgili hiçbir şey aklıma gelmiyordu. Üniformalı uşağı takip ettim. İçinde kitapların sıra sıra dizili olduğu büyük bir odaya girdim. Bir yazı masasının arkasında ufak tefek, temiz yüzlü, alnından geriye taranmış uzun, gri saçlı bir adam vardı. Sağ elinde uşağın ona verdiği kartı tutarak kurnaz ve keskin bakışlarla beni süzdü. Sonra kibarca gülümsedi. En azından dış görünümümün aradıkları fiziksel şartlara uygun olduğunu düşündüm.

“İş başvurusu için mi buradasınız Dr. Hamilton?” diye sordu.

“Evet efendim.”

“Nitelikleriniz ilandaki şartlara uygun mu?”

“Öyle olduğuna inanıyorum.”

“Görünüşünüz güçlü biri olduğunuz izlenimini veriyor.”

“Oldukça güçlü olduğumu düşünüyorum efendim.”

“Kararlı mısınız peki?”

“Öyle olduğumu düşünüyorum.”

“Aniden yaklaşan tehlikelerle burun buruna gelme duygusunu bilir misiniz?”

“Şimdiye kadar böyle bir durumla hiç karşı karşıya kalmadım efendim.”

“Böyle durumlarda soğukkanlı olabileceğinize inanıyor musunuz? ”

“Umarım olurum.”

“Güzel. Bunu ben de umuyorum. Daha önce hiç yaşamadığınız durumlarla gelecekte karşılaşırsanız nasıl tepki vereceğiniz konusunda kesin yorumlar yapmayıp beni kandırmaya çalışmadığınız için size daha fazla güvendim. Kişisel özellikleriniz hakkındaki izlenimim olumlu. Benim aradığım niteliklere sahipsiniz. Bunu çözdüğümüze göre bir sonraki konuya geçebiliriz artık.”

“Hangi konu?”

“Bana bok böcekleri hakkında bildiklerinizi anlatır mısınız?”

Bunun bir şaka olduğunu düşündüm. Fakat tam aksine merakla öne doğru eğildi. Dirseklerini masaya koydu. Anlatacaklarımı dinlemek için bana odaklandı. Gözlerinde sanki bir endişe ve merak belirtisi vardı.

“Herhalde bokböcekleri hakkında bilgin yok.” dedi.

“Tam tersi efendim. Bu, gerçekten iyi bildiğimi düşündüğüm bir konu.”

“Bunu duyduğuma fazlasıyla memnun oldum. Bana bokböcekleri ile ilgili bildiklerinizi anlatın lütfen.” diye tekrarladı.

Anlatmaya başladım. Konu hakkında ilginç birşeyler söylediğimi iddia etmiyorum ama bokböceklerinin karakteristik özelliklerinden ve yaygın bulunan türlerinden bahsettim. Kendi küçük koleksiyonumdaki bokböcekleri örneklerine ve Etimoloji Bilim Dergisi’ne gönderdiğim “Tahtakurtlarını Gömmek” isimli makaleme değindim.

“Nasıl yani! Siz bir koleksiyoncu musunuz? Yani kendinize ait bir koleksiyonunuz olduğunu mu söylüyorsunuz?” Bunları söylerken gözlerinden mutluluk fışkırıyordu.

“Tam olarak aradığım kişi sizsiniz. Milyonlarca insanın yaşadığı Londra’da böyle bir insanın olacağını biliyordum ama asıl zorluk bu kişiyi bulmaktı. Sizi bulduğum için gerçekten çok şanslıyım.”

Masanın üzerindeki zili çaldı ve uşak içeri girdi.

Uşağa, “Lady Rossiter’e buraya gelmesini söyler misiniz?” dedi ve birkaç dakika sonra leydi odaya alındı. Ufak tefek ve orta yaşlı bir kadındı. Canlı yüz ifadesi ve siyaha çalan gri saçları ile Lord Linchmere’yi andırıyordu. Lord Linchmere’nin gözlerinde gördüğüm endişe ifadesi Leydi Rossiter’de çok daha fazla belirgindi. Yüzüne çok derin bir kederin gölgesi düşmüş gibiydi. Lord Lincmere beni takdim ettiğinde, yüzünü bana doru çevirdi. Sağ kaşının üzerindeki yarayı görünce âdeta şok oldum. Yaranın yarısı iyileşmişti. Diğer kısmını ise bir bantla kapatmıştı. Fakat yara bandının dışında kalan kısma bakıldığında bunun ciddi ve yeni oluşmuş bir yara olduğu anlaşılıyordu.

“Dr. Hamilton tam bizim aradığımız kişi, Evelyn,” dedi Lord Linchmere. “Kendisi bir bokböceği koleksiyoncusu ve bu konu hakkında yazılmış makaleleri var.”

“Gerçekten mi!” dedi Lady Rossiter heyecanla. “O halde eşimin adını duymuşsunuzdur. Bokböcekleri hakkında bilgi sahibi olan herkes eşim Sir Thomas Rossiter’i tanır.”

Bu muamma iş, ilk kez biraz aydınlanmaya ve anlaşılır olmaya başlamıştı. Nihayet bu insanlar ve bokböcekleri hakkında bir bağlantı kurabiliyordum. Sir Thomas Rossiter, bu konuda dünya çapında bir otoriteydi. Hayatını böceklerle ilgili bilimsel çalışmalara adamıştı ve konu hakkında önemli bir eser yazmıştı. Ladi Rossiter’e, eşinin eserini okuduğumu ve çalışmalarından faydalandığımı söyledim.

“Eşimle tanıştınız mı?” diye sordu.

“Hayır, tanışmadım.”

“Ama tanışacaksınız,” dedi Lord Lincmere, kararlı bir ses tonuyla.

Leydi, masanın yanında ayakta duruyordu ve elini lordun omzuna koydu. Yüzlerini yan yana gördüğümde kardeş oldukları açıkça anlaşılıyordu.

“Buna gerçekten hazır mısın Charles? Bu, çok asil bir davranış ama beni korkutuyorsun.” Leydi Rossiter’in sesi endişeden titriyordu. Lord, heyecanını bana belli etmemek için çaba sarf ediyordu.

“Evet, evet hayatım. Her şey ayarlandı ve karar verildi. Gerçek şu ki başka bir şansımız da yok. Bunu yapmak zorundayız.”

“Başka bir yol daha var.”

“Hayır, hayır Evelyn, seni asla ve asla yüzüstü bırakmayacağım. Herşey yoluna girecek. Lütfen bana güven. Bu iş için mükemmel kişiyi de bulduk. Onu bulmamızda mutlaka Tanrı’nın eli olmalı.”

Biraz sıkılmıştım, çünkü aralarında sohbet ederken nerdeyse benim orada olduğumu unutmuşlardı. Ama Lord Lincmere, aniden benim işe alınma konuma geri döndü.

“Dr. Hamilton, bu işte kendinizi tamamen benim hizmetime adamanız gerekiyor. Benimle kısa bir yolculuğa çıkmanızı istiyorum, her zaman benim yanımda kalacaksınız. Bir konuda bana söz verin; istediğim şeyler size mantık dışı görünse bile isteklerimi sorgulamadan yerine getirmenizi istiyorum.”

“Benden çok şey istiyorsunuz.” dedim.

“Ne yazık ki daha açık anlatamam. Çünkü ben de olayların nasıl gelişeceğini bilmiyorum. Ama şundan emin olabilirsiniz ki, sizden asla ahlaki anlayışlarınıza ters düşen şeyler istemeyeceğim. Ve sizi temin ederim, herşey bittiğinde böyle bir işte çalıştığınız için gurur duyacaksınız.”

“Tabi herşey mutlu sonla biterse.” dedi leydi.

“Tabi ki, mutlu sonla biterse,” diye tekrarladı lord.

“Peki, ücret nedir?” diye sordum.

“Günlük 20 Sterlin.”

Bu rakamı duyunca şaşkına döndüm. Şaşkınlığım yüzüme yansımış olmalıydı.

“İlanı okuduğunuzda dikkatinizi çekmiş olmalıydı. İstenilen özellikler gerçekten de nadir bulunan özelliklerin bir kombinasyonu” dedi Lord Linchmere. “ Böylesine çeşitli özelliklere sahip bir çalışan bu ücreti de hak ediyordur. Ayrıca işinizin çok zor ve hatta tehlikeli bile olabileceğini de sizden saklamayacağım. Üstelik bir veya iki gün içerisinde sorunları çözüp, sonuca da ulaşabilirsiniz.”

“Lütfen Tanrı’m!” dedi kız kardeşi.

“O zaman Dr. Hamilton, bize yardım edeceğinize ve destek vereceğinize inanıp size güvenebilir miyim?”

“Şüphesiz güvenebilirsiniz.” dedim. ” Sadece görevlerimi anlatmanız yeterlidir.”

“İlk göreviniz, şimdi evinize dönmeniz. Taşraya yapacağımız kısa seyahat için ihtiyacınız olacak eşyaları toplamanız. Bugün öğleden sonra saat 15.40’da Paddington İstasyonu’ndan hareket edeceğiz.”

“Gideceğimiz yer uzak mı?”

“Pangbourne kadar uzaklıkta. Saat 15.30’da köşedeki kitapçıda buluşalım. Biletler bende olacak. Hoşçakalın Dr. Hamilton! Bu arada, yanınızda getirmenizi istediğim iki şey var: Birisi böcek toplama çantanız, diğeri de bir sopa. Ne kadar kalın ve ağır olursa o kadar iyi olur.”

Brook Caddesi’nden ayrılıp Paddington’da Lord Linchmere ile buluşana kadar kafamdan ne kadar çok düşünce geçtiğini hayal edebilirsiniz. Bu fantastik ve tuhaf iş, beynimde kaleydoskop[2] şekline dönüşüp duruyordu. Bir çözüme ulaşmak için, her biri birbirinden farklı düzinelerce açıklamalar üretiyordum içimden. Sonunda, mümkün olmayacak kadar tuhaf bir gerçekle karşı karşıya kalacağımı anladım. Bir çözüm bulmak için düşünmekten vazgeçtim. Bunun şu anda bir faydası olmayacaktı. Sadece Lord Linchmere’den aldığım talimatları yerine getirecektim. Elimde valiz, böcek toplama çantası ve bir baston ile Paddington’da lordun söylediği kitapçının önünde bekliyordum. O sırada Lord Lincmere’in yaklaştığını gördüm. Düşündüğümden daha da ufak tefek bir adamdı. Sabahki ruh haline kıyasla daha sinirli ve daha gergin görünüyordu. Üzerinde uzun bir seyahat paltosu ve elinde bir değnek vardı.

“Biletler bende” dedi, perona yönelirken.

“Bizim bineceğimiz tren bu. Bir kompartıman ayırttım. Seyahat esnasında size soracağım bazı sorular olacak.”

Bana anlattıkları sadece bir cümleyle bile özetlenebilirdi. Çünkü sürekli orada onu korumak için bulunduğumu ve bir an bile onu yalnız bırakmamam gerektiğini söylüyordu. Bunu, yolculuk boyunca sürekli tekrarladı. Yolculuğun sonlarına doğru daha da sık söylemeye başladı.

“Evet” dedi sonunda soru soran gözlerime açıklama yapmak istercesine. “Gerginim Dr. Hamilton. Her zaman sağlığım yerinde olmadığı için her zaman çekingen biriydim. Ama bir o kadar da cesur biriyim. Benden daha az korkak birinin bile yüz yüze gelmekten çekinebileceği türden tehlikelerle tereddüt etmeden yüzleşebilirim. Şu an yaptığım şey ise kesinlikle bir mecburiyet değil. Bunu sorumluluklarım bilinciyle yapıyorum. Ama yine de yaptığım şey büyük bir risk taşıyor. Eğer işler yolunda gitmezse azizlik mertebesinde anılmak isterim.”

Anlattıkları gerçekten sonu gelmeyen bir bilmece gibiydi. Ama benim de şartlarımı ortaya koymam

ve kati bir şekilde belirtmem gerekiyordu.

“Eğer bana güvenirseniz ikimiz için de daha iyi olacağını düşünüyorum” dedim.

“Nelerle karışılacağımı, nereye gittiğimizi ve bizi nelerin beklediğini öğrenmek istiyorum. Bunları bana açıklarsanız inan ki size daha faydalı olacağım.”

“Oh, evet nereye gittiğimizi saklamam için bir nedenim yok.”dedi.

“Delamere Court’a gidiyoruz. Eserlerini ve çalışmalarını takip ettiğiniz Sir Thomas Rossiter’in yaşadığı yere yani. Ziyaretimizin asıl sebebine gelince, bu aşamada bu açıklamanın size birşey kazandıracağını düşünmüyorum, Dr. Hamilton. Size amacımızın ne olduğunu anlatabilirim, biz diyorum çünkü kız kardeşim Lady Rossiter de benimle aynı görüşe sahip. İkimiz de bir aile skandalını önlemeye çalışıyoruz. Bu durumda mecbur olmadığım şeyleri size anlatmak konusunda neden isteksiz olduğumu anlıyorsunuzdur. Şayet sizin tavsiyenizi dinleyeceksem o zaman durum değişiyor tabi. Sadece aktif olarak yardımınıza ihtiyacım var. İşinizi en iyi şekilde yapabilmeniz için zaman zaman size tavsiyelerde bulunacağım.

Söylenecek birşey kalmıyordu bu durumda. Benim gibi fakir ve zor durumda olan biri günlük yirmi Sterlin için birçok şeye katlanabilirdi. Lord Lincmere’in bana kötü davrandığını hissediyordum. Beni tıpkı elindeki değnek gibi pasif bir araca döndürmek istiyordu.

Ailelerini bekleyen skandalın, onun gibi hassas yaradılışlı biri için nasıl büyük etkiler yaratabileceğinin farkındaydım. Başka bir çare kalmayana kadar hiçbir şekilde bana açılmayacağını fark ettim. Bu gizemi çözmek için gözlerime ve kulaklarıma güvenmeliydim. Ama onlara boş yere güvenmemem gerektiğini de biliyordum.

Delemare Court, Pangbourne İstasyonu’ndan beş mil ötedeydi ve bu mesafeyi üstü açık bir araç ile kat ettik. Lord Linchmere, yol boyunca hep düşünceliydi. Gideceğimiz yere yaklaşana kadar tek bir kelime bile etmedi. Konuşmaya başladığı zaman anlattığı şeyler beni son derece şaşırttı.

“Biliyor musunuz, ben de sizin gibi bir doktorum.” dedi.

“Hayır efendim, bunu bilmiyordum.”

“Evet, gençken diplomamı aldım. Hiç çalışma fırsatım olmadı ama bu eğitim benim için çok faydalı oldu. Kendimi tıp çalışmalarıma adadığım yıllar için hiçbir zaman pişman olmadım.”

Kıvrılarak uzayan bir yolun önünde, canavar sembolleri ile giydirilmiş iki yüksek direğin önüne geldik. Defne çalılıkları ve orman güllerinin üzerinden, eski ve olgun tuğlalardan yapılmış, etrafı sarmaşıklarla çevirili, uzun, kalkan duvarlı malikâneyi görebiliyordum. Gözlerim bu muhteşem eve hayranlıkla odaklanmıştı ki yol arkadaşım heyecanla kolumu çekiştirdi.

“İşte Sör Thomas.” diye fısıldadı. “Lütfen bokböcekleri hakkında bildiğiniz herşeyi anlatın ona.”

Uzun boylu, tuhaf biçimde sıska bir adam çalıların arasında belirdi. Elinde bir çapa vardı. Uzun bahçıvan eldivenleri dikkat çekiyordu. Gri, geniş kenarlı şapkası, yüzünü gölgeliyordu. İfadesi son derece sert görünüyordu. Bakımsız sakalları ve alışılagelmişin dışında bir yüz şekli vardı. Arabamız durdu ve Lord Lichmere aşağı indi.

“Sevgili Thomas, nasılsın?” dedi içtenlikle. Fakat içtenliği kesinlikle karşılıklı değildi. Bu evin sahibi olan Sör Thomas, kayınbiraderinin omzunun üstünden bana ters ters bakıyordu.

Onun söylediği cümlelerin arasından kesik kesik kelimeleri yakalıyordum.

“İyi bilinen dilekler... Yabancılardan nefret... Haksız işgal... Kesinlikle bağışlanamaz.”

Sonra homurdanarak birşeyler söyledi ve her ikisi de arabanın yanına geldiler.

“Size Sör Thomas Rossiter’i takdim edeyim, Dr. Hamilton,” dedi Lord Linchmere. “Çok güçlü ortak yönleriniz olduğunu keşfedeceksiniz.”

Eğilerek selam verdim. Sir Thomas, geniş kenarlı şapkasının altından sert bakışlarla beni süzüyordu.

“Lord Lincmere bana sizin bokböcekleri hakkında bilgi sahibi olduğunuzu söyledi” dedi.

“Bokböcekleri hakkında ne biliyorsunuz?”

“Kınkanatlılar hakkında sizin çalışmalarınızdan öğrendiklerimi biliyorum Sör Thomas” diye cevap verdim.

“Bana en iyi bilinen Britanya bokböceği türlerinin adını söyler misiniz?”

Bir sınava tabi tutulacağımı bilmiyordum ama çok şükür bunun için hazırdım. Rahatlamış yüz ifadesinden sorusuna verdiğim cevaplardan ve bokböcekleri ile ilgili yaptığım açıklamalardan memnun olduğu anlaşılıyordu.

“Çalışmalarımdan oldukça faydalanmış gibi görünüyorsunuz, Sör” dedi. “Bu konularla zekice ilgilenen birilerini bulabilmek çok nadir karşılanacak bir durum. İnsanlar spor veya cemiyet gibi önemsiz aktiviteler için zaman bulabiliyorlar ama böcekler hep ihmal ediliyor. Sizi temin ederim ki ülkenin bu bölgesinde yaşayan aptalların büyük bir kısmı benim bir kitap yazdığımı bile bilmiyorlar ki ben elitra[3]nın gerçek işlevini tasvir eden ilk kişiyim. Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum bayım. Size ilginizi çekebileceğimi düşündüğüm bazı türleri gösterebilirim.”

Arabaya bindi ve bizimle eve kadar geldi. Yolda, bana uğur böceklerinin anatomisi ile ilgili yaptığı yeni araştırmadan bahsetti.

Size daha önce Sör Thomas Rossiter’in kaşlarından aşağıya düşen geniş bir şapka taktığını söylemiştim. Hole girdiğinde şapkasını çıkardı. O anda şapkanın gizlemiş olduğu bir özelliğini fark ettim. Zaten geniş olan alnı, dökülmüş saçları yüzünden daha da geniş görünüyordu. Yüz kaslarında, tiklere ve daha önce hiç kimsede görmediğim yüz hareketlerine neden olan sinirsel bir zayıflık vardı. Çalışma odasına girdikten sonra yüzünü bize doğru çevirdiğinde, bu zayıflık bariz bir biçimde görülebiliyordu. Bu durum, oynayan kaşlarının altından bakan sert bakışlı, sabit gri gözleriyle zıtlık oluşturduğu için daha da fazla dikkat çekiyordu.

“Üzgünüm” dedi. “Lady Rossiter sizi karşılamak için gelemedi.” Bu arada, Charles, Evelyn döneceği gün için herhangi birşey söyledi mi?”

“Birkaç gün daha şehirde kalmayı tercih etti.” dedi Lord Linchmere. “ Biliyorsunuz kadınlar nasıldır. Taşrada vakit geçirdikleri zaman sorumlulukları ve işleri artar. Ayrıca kız kardeşimin

Londra'da çok fazla eski arkadaşı var. Onlarla vakit geçiriyor."

"Eh tabi o özgür bir kadın, onun planlarını değiştirmek istemem, ama onu görmek beni mutlu ederdi. Rossiter burada yokken kendimi çok yalnız hissediyorum."

"Ben de yalnızlık çektiğinizi düşündüğüm için buradayım zaten. Genç arkadaşım Dr. Hamilton, sizin çalışmalarınızla yakından ilgileniyor. Arkadaşımın burada bana eşlik etmesi sizi rahatsız etmez umarım."

"Burada emekli hayatı sürüyorum, Dr. Hamilton. Her geçen gün yabancılara olan düşmanlığım daha da artıyor" dedi ev sahibi. "Bazen sinirlerimin eskisi kadar güçlü olmadığını düşünüyorum. Gençliğimde böceklerle ilgili yaptığım araştırmalar beni sağlıksız ortamlara sürükledi. Fakat sizin gibi bir koleopteriste her zaman kapım açıktır ve eğer Avrupa'nın en iyisi olduğuna inandığım koleksiyonumu incelemek isterseniz bundan da memnuniyet duyarım."

Şüphesiz öyleydi. Koleksiyonlarının olduğu odaya girdik. Odada alçak çekmeceli, büyük, meşe bir dolap vardı. Dünyanın çeşitli yerlerinden bulduğu siyah, kahverengi mavi, yeşil, benekli böcekler bu dolaptaki çekmecelerde düzenli bir şekilde istiflenmiş ve etiketlenmişti.

Arada bir ellerini, iğnelere geçirilmiş böceklerin bulunduğu hizada gezdiriyor, nadide bir örnek alıyor, sanki elinde değerli ve dini bir obje varmış gibi böcekleri büyük bir nezaket ve saygıyla tutuyordu. Eline aldığı her böceği nasıl ve nerede bulduğunu heyecanla anlatıyordu. Tuhaf halinden bunun onun için bir tutku olduğu belliydi. Açıkça görülüyordu ki, böceklerle ilgili anlattıklarını istekle ve heyecanla dinleyen birisi ile karşılaşması onun için alışılagelmiş birim durum değildi. Akşam yemeği için giyinme anonsu yapılıncaya kadar sürekli konuştu. Tüm bu süre boyunca Lord Linchmere ağzını bile açmadı. Kayınbiraderinin yanında dururken ona kaçamak meraklı bakışlar attığını fark ettim. Lordun yüzündeki ifadeden, son derece heyecanlı, tedirgin ve beklenti içinde olduğunu anlayabiliyordum.

Artık şundan emindim ki, Lord Linchmere birşeylerden korkuyor ve birşeyler bekliyordu. Fakat bunların ne olduğu konusunda en ufak bir fikre dahi sahip değildim.

Sessiz ama güzel bir akşam geçiriyorduk. Lord Linchmere'nin akşam boyunca devam eden gerilimi beni de huzursuz ediyordu. Ev sahibimize gelince, onunla iletişimimiz güçleniyor ve birbirimizi daha iyi tanıyorduk. Sürekli olarak, bugün burada olmayan karısına ve yatılı okula gitmeye başlayan oğluna olan bağlılığından söz ediyordu. "Onlarsız ev bomboş, aynı olmuyor" diyordu. Eğer bilimsel çalışmaları olmasaydı, günlerini nasıl geçireceğini bilmediğini söylüyordu. Yemekten sonra bilardo salonunda puro içtik ve sonra uyumak için herkes odasına çekildi.

O akşam, Lord Linchmere' in bir kaçık olabileceği şüphesi düştü içime. Ev sahibi yatmaya gittikten sonra beni yatak odama kadar takip etti.

"Doktor" dedi alçak ve aceleci bir ses tonuyla, " benimle gelmelisiniz. Geceyi benim yatak odamda geçirmelisiniz."

"Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Açıklamamayı tercih ederim. Fakat bu da sizin görevinizin bir parçası. Odam sizinkine çok yakın ve sabah uşak sizi uyandırmadan önce odanıza dönmüş olursunuz."

“Peki neden?” diye sordum.

“Çünkü yalnız kalmaktan korkuyorum.” dedi. “ İlle bir sebep arıyorsanız sebep bu.”

Bu istek ve bu açıklama tam anlamıyla kaçıkça görünüyordu ama bu işten kazanacağım günlük yirmi Sterlin itiraz etmemi engelliyordu.

“Tamam” dedim ve odasına kadar onu takip ettim.

“Bu odada sadece bir tek yatak var.”

“Sadece bir kişi yatacak.” dedi Lord Linchmere.

“Peki ya diğeri?”

“Nöbet tutacak.”

“Neden?” diye sordum. «Birinin size saldıracağını ya da zarar vereceğini mi düşünüyorsunuz?”

“Olabilir.”

“O halde neden kapınızı kilitlemiyorsunuz?”

“Belki de saldırıya uğramak istiyorumdur.”

Durum gittikçe daha da çılgın bir hal alıyordu. Fakat bunu kabul etmek dışında yapabileceğim başka birşey yoktu. Omuzlarımı silktim ve şöminenin yanındaki sandalyeye oturdum.

“Ben nöbette olacağım o halde” dedim pişmanlık dolu bir ifadeyle.

“Geceyi aramızda bölüşeceğiz. Sen saat ikiye kadar uyanık kal, geri kalan sürede nöbeti ben devralacağım.”

“Tamam”

“O halde saat ikide beni uyandırın lütfen.”

“Tamam. Uyandıracağım.”

“Kulaklarınız açık olsun, eğer bir ses duyarsanız beni derhal uyandırın, derhal, anlıyor musunuz?”

“Bu konuda bana güvenin lütfen.” diyerek onun kadar ciddi görünmeye ve onu rahatlatmaya çalıştım.

“Ve Tanrı aşkına uyuyakalmayın,” dedi. Sadece ceketini çıkardı, yatak örtüsünü üstüne örtüp uyudu.

Sıkıntılı bir nöbetti. Kendimi ahmak gibi hissediyordum. Lord Linchmere’in bahsettiği tehlike gerçekten varsa neden gece yatarken odasının kapısını kilitlemiyordu? “Belki saldırıya uğramak istiyorumdur.” demişti. Bu cevabı son derece mantıksızdı.

Neden saldırıya uğrama ihtimali olduğunu düşünüyordu? Ve ona kim saldırabilirdi? Açıkça görülüyordu ki Lord Linchmere’in korktuğu şeyler sadece hayal ürünüydü ve aptalca bir sanrı yüzünden gecenin geri kalan kısmını uykusuz geçirecektim.

Her ne kadar saçma olursa olsun, onun emrinde çalıştığım sürece talimatlarına uymaya karar verdim. Boş şöminenin yanında oturdum ve koridordaki saatin tik-tak seslerini ve her on beş dakikada bir ötüşünü dinledim. Sanki gece hiç bitmeyecek gibiydi. Çok uzun bir nöbetti. Evde derin bir sessizlik hâkimdi.

Yanımdaki masanın üstünde koltuğumu aydınlatan küçük bir gece lambası duruyordu. Koltuğum dışında odanın geri kalan kısmı gölgedeydi. Lordun derin uykusu beni imrendiriyordu. Çok uykum gelmişti. Göz kapaklarım yavaş yavaş düşmeye başlamıştı. Ama sorumluluk duygusu her seferinde imdadıma yetişiyordu. Gözlerimi ovuşturup kendimi çimdikliyordum. Bu mantıksız ve ahmakça nöbeti sonuna kadar götürmeye kararlıydım.

Ve öyle de yaptım. Koridordaki saatin ikiyi vurduğunu duydum ve elimle Lord Linchmere' in omzuna dokundum. Yüzünde meraklı ve endişeli bir ifade vardı.

"Birşey mi duydunuz" dedi.

"Hayır sör, saat iki."

"Tamam. Nöbeti ben devralacağım. Siz uyuyabilirsiniz."

Yatağa uzandım ve onun yaptığı gibi yatak örtüsünü üstüme çektim. Farkında bile olmadan uykuya dalmışım. Son hatırladığım şey, masanın üstündeki lambanın ışığı, Lord Lincmere' in endişeli yüzü ve kambur oturuşuydu.

Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum. Aniden birinin sertçe kollarımdan çekiştirmesiyle uyandım. Oda karanlıktı ama burnuma gelen yoğun yağ kokusu, bana lambanın biraz önce söndürülmüş olduğunu söylüyordu.

Lord Linchmere'in "çabuk! çabuk!" diyen sesini duydum.

Yataktan firladım ve Lord hâlâ kollarımı çekiştiriyordu.

"Buraya gelin" diye fısıldadı ve beni odanın köşesine çekti. Susun! Dinleyin!

Gecenin sessizliğinde, birinin zayıf ve güçsüz adımlarla koridordan bu tarafa doğru geldiğini bariz bir şekilde duyabiliyordum. Geldiğini gizlemek istermiş gibi her adımını dikkatlice atıyordu. Bazen otuz saniye hiç ses duyulmadığı oluyordu. Sonra tekrar hareket ettiğini gösteren hışırtı ve çıtırdı duyuyorduk. Lord, heyecandan titriyordu. Kolumu sıkıca tutan elleri, rüzgârda sallanan bir yaprak gibi titriyordu.

"Neler oluyor?" diye fısıldadım.

"Bu o" dedi.

"Sör Thomas mı?"

"Evet."

"Ne istiyor peki?"

"Sessiz ol ! Ben söyleyene kadar sakın birşey yapma."

Birinin kapıyı zorladığını fark ettim. Kapıya dokunduğunda hafif bir tıkırtı duyuldu. Sonra belli belirsiz bir ışık huzmesi gördüm. Koridorun sonunda bir yerlerde bir lamba yanıyordu. Bu ışık huzmesinden dışarıyı görebiliyorduk. Kurşuni renkteki ışık, yavaş yavaş genişledi ve ışığın ortasında duran bir insan silueti göründü. Yere çömelmişti ve emekliyordu. Bu haliyle oldukça şekilsiz görünüyordu. Kapı yavaşça sonuna kadar açıldı ve tam kapının ortasında tuhaf bir şekil belirdi. Bir anda çömelmiş olan adam ayağa kalktı ve bir kaplan ileri atıldı. Yatağın üzerindeki objeden üç şiddetli darbe sesi duyuldu.

Şaşkınlıktan dona kalmıştım. Lordun yardım çağıran haykırışlarını duyana kadar hareket etmeden olduğum yerde duruyordum. Açık kapıdan gelen ışık, eşyaların siluetini görmem için yeterliydi. Lord Linchmere, kollarını kayınbiraderinin boynuna geçirmişti. Onu bir tazıya dişlerini geçirmiş av köpeği gibi cesurca tutuyordu.

Uzun boylu, sıska adam saldırganını yakalamak için onun etrafında dönmeye çalışıyordu, ama diğeri onu arkadan kavramış bırakmıyor, bu çekişmedeki güçler dengesinin eşit olmamasının verdiği dehşetle korku dolu çığlıklar atıyordu. Hemen imdadına koştum. Sir Thomas dişlerini omzuma geçirmiş olmasına rağmen onu yere devirmeyi başardık.

Gençliğime ve gücüme rağmen oldukça zorlu bir mücadeleydi. Onun çılgın nöbetini kontrol altına almak çok zor olmuştu. Ama sonunda üzerindeki sabahlığın kuşağı ile onu bağlayıp kendimizi güvene almaya başardık.

Lord Linchmere, lambayı yeniden yakmak için uğraşırken ben de saldırganın bacaklarını tutuyordum. O sırada koridorun derinliklerinden bir sürü ayak sesi gelmeye başladı. Baş uşak ve iki hizmetli çığlıkları duyup aceleyle odaya dalmışlardı.

Onlar da bize yardım etti. Artık yerde yatan öfkeli mahkûmumuz bize zarar veremezdi. Yüzüne sadece bir kere bakmanız onun ne derece tehlikeli bir ruh hastası olduğunu anlamanız için yeterliydi. Yatağın yanı başında duran kısa ve ağır çekiç, niyetinin adam öldürmek olduğunu açıkça gösteriyordu.

"Şiddet kullanmayın!" dedi Lord Linchmere, adamı ayaklarından tutup kaldırırken. "Bu krizden sonra bir afallama dönemi geçirecektir. Sanırım başladı bile."

O konuşurken kasılmalarının şiddeti azalmaya başladı ve delirmiş adamın başı, uykuya yenilmiş gibi aşağıya düştü. Onu koridorda taşıdık ve odasına götürüp yatağına yatırdık. Derin derin nefes alıyor ve kesiksiz uyuyordu.

"İkiniz de onun başında nöbet tutacaksınız" dedi Lord Linchmere uşaklara. "Ve şimdi Dr. Hamilton, benimle birlikte odama dönerseniz, skandal yaratma korkusuyla uzun süredir size anlatmayı geciktirdiğim konuyu açıklayacağım." Ne olursa olsun, bu geceki işinizden alacağınız paydan asla pişman olmayacaksınız.

"Durumu belki doğru birkaç kelimeyle anlatabilirim," dedi ve konuşmasına devam etti.

"Benim zavallı kayınbiraderim yeryüzündeki en iyi arkadaştır, sevilen bir eş ve değerli bir babadır. Fakat tüm ailemizi derinden lekeleyecek akıl hastalığına sahip bir aileden geliyor. Birkaç kez cinayete teşebbüs etti. Bu saldırılar hep en yakın olduğu insanlara karşı olduğundan, bizim için daha da acı verici bir durum. Oğlu, ondan gelecek tehlikelerden uzaklaştırılmak için yatılı okula

gönderildi. Daha sonra kız kardeşime yani karısına saldırdı. Kız kardeşim de kaçtı. Londra'da onunla tanıştığınızda aldığı yaraları mutlaka görmüşsünüzdür.

Anlayacağınız, aklı başındayken hiçbir şey hatırlamıyor ve şartlar ne olursa olsun, bu kadar çok sevdiği insanlara zarar vermeye teşebbüs ettiğini kendisine söyleyecek olursak bize asla inanmayacaktır. Bildiğiniz gibi bu tarz kronik hastalıklarda hastayı buna inandırmak imkânsızdır.

"Bizim asıl amacımız elini kana bulamasını engellemekti ama bu oldukça zor bir sorundu. İçine kapanık bir adamdır ve bir doktora görünmeyi asla kabul etmezdi. Ayrıca amaçlarımız açısından bulacağımız doktorun da onun hasta olduğuna inanması gerekiyordu. Bu nadir durumlar dışında o da sizin ya da benim gibi gayet aklı başında bir insandır.

Ama şükürler olsun ki her atak öncesi, önüne geçilmesi imkânsız olan tehlikenin sinyallerini veren belirtiler gösteriyor. Bunların en belirgini, bugün sizin de tanık olduğunuz, alnında beliren sinir kasılmaları. Bu, onun çıldırma nöbetlerinden üç veya dört gün önce görülmeye başlayan bir semptomdur. Bu sefer bu belirtiler ortaya çıktığında karısı bir bahaneyle apar topar şehre geldi ve benim Brook Caddesi'ndeki evime sığındı.

"Sör Thomas'ın akıl hastası olduğunu bir doktora inandırma işi de bana kaldı. Bu olmadan onu kimseye zarar veremeyeceği bir yere kapatmak imkânsızdı bizim için. İlk problem, bir doktoru bu eve nasıl davet edeceğimiz konusuydu. Onun bokböceklerine olan ilgisinden dolayı bu konu hakkında bilgi sahibi olup onunla sohbet edebilecek herkesten hoşlanacağını düşündüm. Sonunda gazeteye bir ilan verdim. Şansıma tam istediğim gibi birini yani sizi buldum. Bu kişinin güçlü birisi olması şarttı, çünkü Sör Thomas'ın akıl hastası olduğu ancak bu cinnet ile kanıtlanabilirdi ve aklı başındayken beni çok sevip saydığından bu saldırının bana karşı olacağı da belliydi. Tahmin ediyorum ki zekânız sayesinde geri kalanını siz tamamlayabilirsiniz. Gece nöbet geçireceğini bilmiyordum ama bu nöbetin çok yaklaştığını tahmin ediyordum. Çünkü böyle durumlarda krizler sabahın erken saatlerinde yaşanır.

Kız kardeşimin hayatındaki bu tehlikeyi uzaklaştırmak için başka bir yöntem bulamadım. Size, Sör Thomas'ın akıl hastası olduğuna dair hazırladığım raporu imzalamaya istekli olup olmadığınızı sormama gerek yoktur herhâlde.

"Tabi ki imzalayacağım. Ama raporun geçerli olması için iki imza gerekiyor."

"Benim de bir tıp diploması sahibi olduğumu unuttunuz galiba. Belgeler masanın üzerinde. Eğer sizin için de uygunsa imzalar mısınız? Böylelikle sabaha hastayı göndermiş oluruz."

Meşhur böcek avcısı Sör Thomas Rossiter'in evine yaptığım ziyaret böyle gerçekleşti. Ayrıca bu ziyaret, başarıya çıkan basamaklardaki ilk adımdı benim için. Leydi Rossiter ve Lord Linchmere sadık birer dost olduklarını kanıtladılar ve ihtiyaçları olduğunda onların yanında bulunduğumu asla unutmadılar. Sör Thomas şimdi dışarıda ve tedavisi başarıyla tamamlandı. Sağlığı yerinde. Ama şunu hâlâ düşünüyorum; eğer Delamere Court'ta başka bir gece geçirecek olsaydım kapımı kesinlikle içeriden kilitlerdim.

KARA PETER

Dostumu, fiziksel ve zihinsel anlamda ’95 senesindeki kadar rahat gördüğümü anımsamıyorum. Ününün giderek yayılması, beraberinde çalışma temposunun artmasını da getirmişti. Baker Sokağı’ndaki alçakgönüllü eve gelen tanınmış kişilerin değil adlarını açıklamak, kim olduklarına ilişkin imada bile bulunsam bu, ciddi bir kabahat olarak kabul edilmelidir. Yalnızca sanatını yapmak isteyen bütün büyük sanatçılar gibi Holmes da mesleğini icra etmek istiyordu. Olağanüstü hizmetlerinin karşılığında Holmes’un ödül istediğine hiç tanık olmadım; tek istisna “Holdernesse Dükü” olayıdır.

Yaşadığı dünyadan farklı bir tarzı vardı, bazen vurdumduymaz bazen de tuhaf oluyordu. Zengin ve iyi konumdaki çok sayıda insanın sorunlarına sırf ilgisini çekmediği için burun kıvıracak kadar vurdumduymaz; buna karşın kendi aklına meydan okuma olarak algıladığı dramatik ve ilginç unsurlarla çevrelenmiş bir olayı, daha alçakgönüllü müşterisini kırmayarak haftalarca inceleyecek kadar da tuhaftı.

’95 yılı akılda kalacak bir yıldı; Papa’nın özel ricasıyla çözüme kavuşturduğu Kardinal Tosca’nın beklenmedik ölümüyle ilgili ünlü araştırmasından tutun da Londra’nın başına bela olan kanarya eğitmeni Wilson’ın tutuklanmasına kadar varan çok sayıda ilginç ve tuhaf olay meydana gelmişti.

Bu çok önemli sayılan iki olayın hemen sonrasında Oduncu Sığınağı’nda meydana gelen trajedi ve Kaptan Peter Carey’in ölümünün etrafındaki gizemle ilgili konuya el attı. Sherlock Holmes’u anlatan bir yapıtta, bu tuhaf olayın yer almaması o yapıtın henüz tamamlanmadığı anlamına gelir.

Arkadaşım, Temmuz ayının ilk haftasında sürekli olarak zamanını ev dışında geçirmeye başladığından onun yeni bir şeylerin peşinde olduğunu anlamıştım. Tam da bu dönemde oldukça kaba saba birtakım adamların eve kadar gelip Kaptan Basil’i sorması, Holmes’un bu seferki çalışmasında yeni bir kimliğe büründüğüne en iyi kanıttı. Londra’nın çeşitli bölgelerinde kimliğini gizlemek için kullandığı benim bildiğim en az beş kadar küçük barınağı vardı Holmes’un. Bana ilgilendiği şeyle ilgili şimdilik bir bilgi vermiyordu, ben de öğrenmek için onu zorlayacak değildim, zaten böyle bir alışkanlığım da yoktu. Fakat daha sonra bu gizemli araştırmasına ilişkin bana verdiği ilk dişe dokunur işaret gerçekten de çok ilginçti.

Sözünü ettiğim gün Holmes, erkenden evden çıkmış, yalnız başıma kahvaltı masasına oturduğum sırada da dönmüştü. Kafasında şapkası ve koltuğunun altında da oldukça alelade bir şeymiş gibi, şemsiye niyetine taşıdığı bir zıpkın vardı.

— Ulu Tanrım! Holmes, diye heyecanlandım birden. Bununla Londra’da gezinmiyorsun sanırım?

— Kasabaya kadar gittim yalnızca.

— Kasabaya mı?

— Üstelik iyice acıkmış durumda olduğumu söylemeliyim. Kahvaltıdan önce yapılan sabah sporunun çok faydalı olduğu anlaşılıyor, sevgili Watson. Bu sabah sporunun nasıl bir şey olduğu konusunda fikir sahibi değilsin henüz.

— Uzak dursun benden. Denemeye niyetim yok.

Holmes, kahvesini koyarken gevrek gevrek gülüyordu.

— Alladyce’ın dükkânının arka tarafında olanları görseydin, karşına şöyle bir manzara çıkacaktı:

Tavandaki kancaya asılı halde ölü bir domuz ve ona çılgın gibi elimde tuttuğum bu aletle vuran üzerinde gömlek olan bir adam. Bu adam benden başkası değildi. Bütün denemelerim boşa gitmişti; çünkü bütün uğraşlarıma karşın domuzu tek bir darbeyle delmenin olanaklı olmadığına kesinlikle ikna oldum. Denemek ister misin?

— Hayatta olmaz... İyi de sen neden böyle bir şey yaptın?

— Bunun Oduncu Sığınağı ile ilgili bazı noktaları aydınlatacağını düşündüm... Ooo, Hopkins! Gel hadi! Telgrafını dün gece aldım. Seni bekliyordum bende. Bizimle kahvaltı yapmak ister misin?

Üniforma giymeyi alışkanlık edinmiş ama şu an üzerinde fazla dikkat çekmeyen takım elbisesiyle zeki olduğu belli olan otuz yaşındaki misafirimiz karşımızda dikiliyordu. Bu Stanley Hopkins'ti.

Holmes'un bu adam hakkında büyük ümitler beslediğini, aynı şekilde işini amatör olması bir yana, daima bilimsel yöntemler kullanarak yapan kendisine karşı bir öğrencinin duyabileceği saygı ve hayranlıkla izleyen genç bir polis müfettişi olduğunu da ekleyelim.

Hopkins'in canı sıkılmışa benziyordu; kaşlarının çatık olmasından bu hemen anlaşılabiliyordu. Masamıza otururken çok gergindi.

— Teşekkür ederim efendim. Kahvaltımı etmiştim... Dün akşam rapor vermem gerektiğinden geceyi şehirde geçirdim.

— Rapor edecek ne vardı ki?

— Hiç sormayın efendim, tam bir fiyasko!

— Hiçbir gelişme kaydedemedin mi?

— Maalesef, hem de hiç!

— Mümkün değil! Sanırım olaya el atmam gerekiyor...

— Bunu yapacak olursanız Bay Holmes, dünyanın en mutlu insanı sayacağım kendimi. Elime geçen ilk önemli fırsat; aklımı yitirmek üzereyim. Tanrı aşkına, bana yardım edin!

— Tamam, hadi... Şansa bak ki, olaya ilişkin belgeleri inceleme fırsatım oldu, araştırma raporu dahil. Olay yerinde bulunan tütün kesesiyle ilgili düşüncelerini de merak ediyorum doğrusunu söylemek gerekirse. O bir kanıt sayılamaz mı?

Hopkins konuya bu kadar hızlı bir giriş beklemiyordu. Şaşırmıştı...

—Adama ait bir tütün kesesiydi. Üstelik isminin baş harfleri bulunuyordu içerisinde. Fok derisinden yapılmıştı; biliyorsunuz adam bir fok avcısıydı.

— Ama bir piposu yoktu.

— Doğru efendim... Buna ait bir kanıta rastlamadık, az içiyordu ya da yalnızca dostlarına ikram etmek için yanında tütün taşıyordu.

— Olabilir... Bunun üzerinde durmamın asıl nedeni ben olsam konuyu araştırmaya tam da bu noktadan başlayacak olmamdır. Her neyse, dostum Watson konunun yabancısı sayılır. En başından

dinlemesinde yarar var. İstersen olaya ilişkin ayrıntıları bize yeniden aktar.

Stanley Hopkins bunun üzerinde cebinden bir kâğıt çıkarttı.

— Elimdeki kâğıtta, aramızda olmayan Kaptan Peter Carey'in hayatıyla ilgili detaylar içeren bazı bilgiler mevcut. Buna göre, '45'te dünyaya gelmiş, elli yaşında. Oldukça cesaretli ve başarılı bir fok avcısı olduğu biliniyor. 1883 yılında "Denizatı" isimli buharlı geminin kaptanı oldu. Bu görevde sayısız başarılarla dolu yolculuklar yaptıktan sonra 1884 yılında emekliliğe ayrıldı. Devamında birkaç yıl boyunca değişik ülkeler gezmiş ve sonunda Sussex'teki Row Ormanları'nın hemen yakınında bulunan küçük Oduncu Sığınağı'nı satın almış. Geride kalan son altı yılını burada geçirmiş ve bir hafta önce evinde öldürülmüş olarak bulunmuş.

Yaşantısından bazı detaylar ilgi çekici. Yaşam tarzı fazlasıyla muhafazakâr, sessiz ve asık suratlı. Evde kendisiyle birlikte, karısı, yirmi yaşında bir kızı ve iki de bayan hizmetçi var. Hizmetçiler sık sık değişiyor; çünkü ortam çok çekici değil, hatta katlanılmaz bile sayılabilir. Zaman zaman içki içermiş; üstelik bu kriz dönemlerinde ondan daha kötüsünü bulmak imkânsızmış. Karısını ve kızını gece yarısı kapı önüne koyduğu konuşuluyor; bahçede yaptığı kötü muamele nedeniyle kadınların çığlığından bütün mahalle uyanırmış.

Hatta bununla ilgili olarak kendisiyle konuşmak isteyen bir rahibe saldırdığı için gözaltına bile alınmışlığı bulunuyor. Özetle Bay Holmes, bu Peter Carey'den daha tehlikeli bir katili bulmak için çok daha ciddi bir araştırmaya ihtiyaç var.

Öyle ki bana gelen bilgilere göre, benzer sertliği gemi yönetirken de uygularmış. Bu nedenle denizciler arasında "Kara Peter" olarak nam saldı. Bu, onun esmer olmasıyla ya da simsiyah sakalı nedeniyle yapılan bir yakıştırma değil, aksine etrafına saldığı korkutucu ünüyle alakalı bir durum. Şu kadarını söylemeliyim ki, onun yakınındaki herkes ondan nefret ediyor ve elden geldiğince ondan uzak duruyorlar. Bu nedenle olacak, dokunaklı sonu bile kimsenin yas tutmasına vesile olmadı.

Bay Holmes, adamın kulübesinde yapılan araştırmaları siz gördünüz sanırım ama dostunuza burada bulunan kanıtları anlatmak isterim.

Adam evinin birkaç yüz metre kadar dışında kendisine bir kulübe, kendi adlandırmasıyla, "Kamara" yapmış. Akşamları orada uyumaya başlamış. Tek odalı küçük bir kulübeden söz ediyoruz; beşe üç metre kadar. Buranın anahtarı hep kendi cebindeymiş. Burada yatağını kendisi hazırlar, temizliği kendisi yapar ve kendisinden başkasının buraya girmesine de asla müsaade etmezmiş. Oldukça küçük iki penceresi her zaman sıkı bir şekilde perdeyle kapalı olurmuş. Ana yola bakan pencerede ışık gördükleri zaman, uzun zamandır insanlar merakla burayı işaret edip Kara Peter'in içeride ne yaptığını sorarlarmış birbirlerine. Araştırmada elde edilen en önemli kanıt yine bu pencereden elde edildi Bay Holmes.

Cinayet tarihinden iki gün öncesini anlatıyorum; "Slater" adında bir taş ustası gece yarısından sonra saat bir civarında, anımsarsanız, Row Ormanı'ndan geçmekteymiş. Olayın meydana geldiği bölgeden geçerken birden durmuş ve ağaçların arasından bile oldukça iyi görünen kulübenin aydınlık penceresine bakmış. Perdeye yansıyan bir insan silueti gördüğüne neredeyse yemin ediyor; üstelik bunun Peter Carey olmadığına da emin. Gördüğü adamın sakallı olduğunu, kaptanın sakalının tersine bu adamın kısa sakallı olduğunu ve dik şekilli sakallarının oldukça tuhaf durduğunu söylüyor. Bu bilgileri veren Slater'ın, son iki saatini meyhanede geçirmiş olduğunu ve geçtiğini söylediği yol ile

kulübe arasında epey mesafe bulunduğunu da dikkate almakta yarar var. Bu tanığın verdiği bilgiler pazartesi gününe işarete ediyor, oysa cinayet çarşamba günü işlenmiş.

Peter, ölmeden önceki gün yani salı günü oldukça sinirliymiş; sarhoş, tehlikeli ve vahşi bir hayvan kadar saldırgan. Bu nedenle olacak evde o gün zorbalığı üzerindeymiş. Kadınlar bunu fark ederek, ondan köşe bucak saklanmışlar. Sonuçta akşamın ilerleyen saatlerinde kulübesine gitmiş. Uyurken penceresi açık olan kızı, ertesi sabah o taraftan gelen ürkütücü bir haykırış duymuş. Sarhoşken bunun gibi naralar atmayı alışkanlık haline getiren babasının yine aynı şekilde davrandığını düşünerek bunu fazla önemsememiş. Hizmetçilerden biri sabah yedide kalktığında kulübenin kapısını açık görmüş olmasına karşın adamın kontrolsüz öfkesine maruz kalmamak için eve yaklaşmamış. Biri cesaret edip de bakmaya kalkıştığında ise saat öğleye geliyormuş. O an başlarını kapıdan içeri uzatanlar, bembeyaz kesilmiş suratlarıyla öyle bir manzarayla karşılaşmışlar ki, hemen kasabaya doğru koşmaya başlamışlar. Bundan bir saat sonra görevi almış olarak olay yerine gitmek için yola çıkmıştım bile.

Bay Holmes, bildiğiniz gibi sakin bir yapım vardır. Buna karşın, bilmenizi isterim ki o kulübenin kapısından içeri baktığımda gördüklerim karşısında neye uğradığımı şaşırmıştım. Korkunç bir görüntüydü; sinekler toplu bir şekilde vızıldayarak havada uçuşurken, oda bir mezbahayı andırıyordu. Adamın burayı kamara olarak kabullenmesi anlaşılabilir bir şeydi; çünkü gerçekten de bir geminin kamarasına benziyordu. Burada bir gemide kaptanın odasında görmek istediği her şey vardı; köşede tek kişilik bir ranza, başka bir köşede büyük denizci sandığı, deniz haritaları, bir denizatı resmi ve bir rafta da sıralı halde seyir defterleri. Bütün bunların çevrelediği odanın ortasında da adamın kendisi bulunuyordu. İşkence altında ruhunu kaybetmiş bir beden misali yüzü çarpılmış ve acının dayanılmaz ağırlığı altında kaba sakalları dimdik bir şekle bürünmüştü. Geniş göğüs kafesinin tam merkezinden çelik bir zıpkınla, hemen arkasındaki duvar tahtasına adeta çakılmıştı. Tam o anda, kızının onu duymuş olduğu son haykırışında can vermiş olmalıydı.

Efendim, ben bildiğim kadarıyla, sizin yöntemlerinizi uygulamaya çalıştım bu araştırmada. Olayın meydana geldiği yerin ve dışarısının zeminini incelemeden hiçbir şeye dokunulmasına izin vermedim. Buna karşın herhangi bir ayak izine rastlamadım.

— Hiç iz görmediğiniz anlamına mı geliyor bu?

— Kesinlikle efendim, iz yoktu!

— Sevgili Hopkins, bugüne kadar sayısız olay yeri araştırmasına katıldım ama bunların hiçbirinde henüz uçan bir varlık tarafından cinayet işlendiğine tanık olmadım. Suçlu ayakları üzerinde kaldığı sürece, araştırmasını bilimsel olarak yapan araştırmacı için arkasında mutlaka küçük bir iz ya da bir işaret bırakması kaçınılmazdır. Üstelik her yanı kanlı böyle bir odanın araştırmaya yardım edecek en küçük bir bilgi taşımıyor olmasına akıl erdirmek öyle kolay değil. Yine de araştırma raporunda bazı detaylara yer vermediğini gördüm, haklı mıyım?

— Haklısınız efendim! Bay Holmes, belki de hemen o anda size başvurmamakla büyük bir hata işledim.

—Şu anda bunların üzerinde durmanın pek yararı yok. Odayı incelerken özellikle bazı nesnelerin üzerinde daha dikkatli durmak gerektiğini düşünüyorum. Örneğin bir cinayet aleti olarak şu zıpkını ele alalım. Normal koşullarda üç zıpkının kulübenin duvarında asılı olduğunu biliyoruz. Bunlardan biri boştu, şimdi... Adamın göğsüne saplanmış bulunan zıpkının sapında “S.S.. Denizatı, Dundee”

yazılıymış. Buna bakarak katilin büyük bir hınçla eline geçen ilk şeyi kullandığı kanaatine varabiliriz. Gece yarısından sonra saat ikide cinayetin işlendiğini ve bu saatte Peter Carey'in üzerinde elbiselerinin bulunmasından yola çıkarak katiliyle bir randevusu olduğu sonucu da çıkartılabilir. Masanın üzerindeki rom ve iki kirli bardak bu görüşü destekliyor.

— Evet, dedi Holmes, her iki varsayım da mantıklı görünüyor. Odada romun dışında başka bir alkollü içecek var mıydı?

— Evet, köşedeki sandığın üzerinde içinde brendi ve viski bulunan bir kutu duruyordu. Bunun bir önemi yok sanırım; çünkü şişelere el sürülmemişti, ikisi de doluydu.

— Böyle bile olsa, bu onların önemsiz olduğu sonucunu doğurmaz, dedi Holmes.

— Olabilir... İsterseniz size göre bu soruşturmada bizim işimize yarayacak diğer kanıtlara bakalım. Masanın üzerindeki tütün kesesini ele alalım isterseniz...

— Masanın neresindeydi tam olarak?

— Ortasında... Kalın fok derisinden yapıldığı belliydi; ağız kısmını bağlamaya yarayan deri ipleri bulunan sert, düz kıllı torbalardan. Kapağın altında "P.C." harfleri vardı, içinde de elli gram kadar gemici tütünü.

— Olağanüstü. Başka?

Stanley Hopkins, yanıt vermek için cebinden rengi solmuş bir not defteri çıkardı hemen. İlk sayfada "J.H.N." harfleri ve "1883" tarihi vardı. Holmes, bu sırada defteri masanın üzerine koyarak, kendine özgü titizlikle incelerken ben de Hopkins'le birlikte omuzlarının üzerinden ne yaptığını anlamaya çalışıyorduk. Defterin ikinci sayfasında "K.P.D." harfleri vardı. Sonra gelen birkaç sayfada ise çeşitli sayılar bulunuyordu. Sayfalardan birine Arjantin, diğerine San Paulo, bir diğerine ise Kosta Rika başlığı atılmıştı; bunları çeşitli işaretler ve sayılarla dolu sayfalar izliyordu.

— Bunlar sizin için ne anlam ifade ediyor? diye sordu Holmes.

— Bunlar, anladığım kadarıyla Menkul Kıymetler Borsası pay sahipleri listesi. "J.N.H."nin bir komisyoncunun adının baş harfleri, "K.P.D."nin de onun bir müşterisi olabileceğini düşünüyorum.

— Kanada Pasifik Demiryolları'ndan başlayabilirsin örneğin, dedi Sherlock Holmes.

Stanley Hopkins dişlerinin arasından küfrederken, dizine vurdu.

— Evet ya! Nasıl fark etmedim, diye atıldı. Elbette. Söylediğiniz gibi olmalı. Bu durumda yalnızca "J.H.N"nin ne olduğunu anlamak kalıyor geriye. Eski Menkul Kıymetler Borsası'nın tüm listelerini inceledim ama 1883'te bu harflerle uyumlu kimseye denk gelmedim. Buna karşın bunların arasından birinin diğer hepsinden daha önemli olabileceğini sanıyorum. Bay Holmes, kabul etmelisiniz ki bu, kulübede bulunan ikinci kişi katil olabilir. Ayrıca, değerli senetlerle ilgili bir belgenin dosyaya girmiş olmasıyla, cinayetin neden işlendiğine ilişkin bir kanıta ulaştığımızı ifade etmek isterim.

Sherlock Holmes'un yüzünden, bu son gelişme nedeniyle epey şaşırdığı anlaşılabiliyordu.

— Bu sonucun her ikisine de hak veriyorum, dedi. Araştırma raporunda yer almayan bu defter, şu ana kadar benim düşündüğüm her şeyi tersyüz ettiğini itiraf ediyorum. Olaya ilişkin vardığım sonuçla

bu defter arasında hiçbir ilişki yok. Bu arada, defterde kayıtlı senetlerden herhangi birini elde etmek için de bir çabanız oldu mu?

— Bu çalışma hali hazırda bürolarımızda devam ediyor ama maalesef Güney Amerika şirketlerini ilgili ülkelerde araştırmak gerektiğinden bunun da birkaç hafta kadar süreceğini düşünüyoruz.

Holmes o sırada defterin kapağını büyüteciyle dikkatlice inceliyordu.

— Bir leke var burada, değil mi, dedi.

— Haklısınız efendim, bir kan lekesi olmalı. Defteri yerde bulduğumu daha önce ifade etmiştim.

— Kan lekesi üstte miydi altta mı?

— Masanın yan tarafına doğru, kenar kısmında, yerde.

— Bu durumda, defterin cinayet işlendikten sonra yere düşmüş olduğu anlaşılıyor.

— Haklısınız Bay Holmes. Bu benim de dikkatimden kaçmadı zaten. Anladığım kadarıyla katil aceleyle kaçarken düşürmüş olmalı. Defter kapının yakınlarındaydı çünkü.

— Ölen adamın eşyaları arasında hiç hisse senedi bulunmadı, yanılmıyorsam?

— Bulunmadı efendim!

— Bu durumda olayın soygun amacıyla yapıldığını gösteren herhangi bir kanıta da rastlamadın?

— Haklısınız, rastlamadım... Her şey yerli yerindeydi...

— İnanılmaz! Çok dikkat çekici bir olay. Olay yerinde bir bıçak olmalı bu durumda...

— Evet, ölü adamın ayaklarının dibinde henüz kınından çıkarılmamış bir bıçak duruyordu. Bayan Carey, bunun ölen kocasına ait olduğunu teyit etti.

Holmes, bir süreliğine farklı düşünceler içerindeymişçesine sessizce oturdu.

— Peki... Bu durumda seninle birlikte gidip olay yerine bir göz atsam iyi olacak galiba.

Stanley Hopkins, duydukları karşısında heyecanlanarak yerinden sıçradı.

— Teşekkür ederim, efendim. Beni ne kadar mutlu ettiniz bilemezsiniz.

Holmes, müfettişe gülümseyerek,

— Bir hafta önce yapmış olsaydık elbette çok daha yararlı olabilirdi, dedi. Yine de araştırmak yararlı olabilir. Watsoni zamanın varsa bize katılırsan sevinirim. Hadi Hopkins, bir araba çağır artık. Sanırım on beş dakikaya kadar Row Ormanı'na doğru yola çıkabiliriz.

Küçük bir tren istasyonunun hemen ardından devasa bir orman yıkıntısı içerisinde bir süre daha birkaç mil kadar gittik. Burası bir zamanlar Sakson istilacılarını uzak tutmak için kullanılan oldukça büyük bir ormandan geriye kalan kısımdı. İçinden insanın bile geçmesine olanak vermeyecek yoğunluktaki bu kara parçası, tam altmış sene İngiltere'nin doğal bir siperi olarak görev yapmıştı. Şimdi bu orman büyük oranda istila edilmiş durumdaydı; çünkü ülkenin ilk demir ocağı tesisleri bu bölgede açılınca ağaçlar, bu ocaklarda yakılmak üzere birer birer budanmıştı. Geriye bu büyük orman yıkıntısı kalmıştı. Daha kuzeyde bulunan zengin topraklar pazarda söz sahibi olunca,

geçmişteki ihtişamından bugüne kalan bu orman yıkıntısı ve toprağın yaralanmış hali kalmıştı geriye.

Önümüzde şimdi, yeşil bir tepenin üzerine konumlanmış açık arazide uzayıp giden patika sayesinde yola bağlanan, uzunlamasına, tek katlı taş bir ev yükseliyordu. Üç tarafı çalılarla çevrili, bir penceresi ve kapısı bu tarafa bakan küçük bir kulübe ise yola daha yakın bir yerde konumlanmıştı.

Cinayetin işlendiği yere ulaşmış bulunuyorduk. Stanley Hopkins, bizi önce taş eve götürerek burada gri saçlı, ihtiyar bir kadınla tanıştırdı. Bu kadın, yüzündeki kırışıklıklar ve gözlerine sinmiş korkuyla, zor geçen yılların ve kendisine yapılan kötülüklerin izlerini bedeninde taşıyan dul bir eşti. Kadının yanında yanakları solgun, sarışın genç kızı duruyordu. Kız, babasının ölümüne sevindiğini, bunu yapan kişinin elini kutsadığını söylediği sırada gözlerinde bir tür meydan okuma vardı sanki. Kara Peter'in ev halkı insanı ürkütüyordu. Kendimizi dışarı atıp yeniden gün ışığında ölen adamın kulübesine gitmek için yaptığı patikada ilerlerken ancak kurtulduk bu baskıdan.

Kulübe alabildiğine basitti; tahtadan, düz çatısı olan, bir penceresi kapının hemen yanında, kalan iki penceresi de diğer yanında olan küçük bir yapıydı. Stanley Hopkins, cebinden kulübenin anahtarını çıkararak açacağı sırada biraz şaşkın bir ifade belirdi yüzünde.

— Bu kilitle oynanmış, dedi.

Bunda kuşku yoktu. Ahşabın yüzeyi kesik ve çiziklerle doluydu. Öyle ki boyanın altındaki beyazlığı fark edebilirdiniz, yeni olduğu belliydi. Bu sırada Holmes, pencere ile meşguldü.

— Bu da zorlanmış, dedi. Bunu yapan meçhul kişi içeri girememiş. Yeteneksiz olduğu belliymiş.

— Oldukça ilginç bir durum, dedi müfettiş. Bunlar dün burada yoktu, bundan eminim.

— Kasabadan gelen meraklı birileri yapmıştır belki, dedim.

— Bu, oldukça zayıf bir olasılık. Onların çok azı buralara kadar gelmeye cesaret edebilir, buraya gelmiş olsalar bile kulübeye girmeye cesaret edebileceklerini sanmıyorum. Bu konuda sizin görüşünüz nedir, Bay Holmes?

— Bence şans bizden yana.

— Bunu yapanın yeniden geleceğini düşündüğünüzü söylemeyin bana...

— Bence gelecek... Çünkü buraya kapıyı açık bulabileceğini düşünerek gelmiş. Öyle olmasaydı basit bir çakıyla buraya gelmezdi bence. Bu nedenle başarısız olmuş. Ne yapabilirdi ki başka?

— Bir sonraki gece aynı şeyi yeniden yapmak için bu kez hazırlıklı gelecektir.

— Tam isabet. Burada gizlenip onu pusuya düşürebiliriz. Yoksa kendimizi suçlu hissederiz. Hadi bunu geçelim de şimdi şu kulübenin içini görelim bakalım...

Korkunç olayın izleri temizlenmişti; buna karşın bütün eşyalar cinayet sonrasındaki gibi yerinde duruyordu. Holmes, bunda sonraki iki saat süresince eşyaları mercek altına aldı. Araştırmasını sona yaklaştırdığı sırada yüzünden bir sonuç alamadığı belli oluyordu. Dikkatli inceleme süreci boyunca yalnızca bir kez durakladı.

— Hopkins, bu raftan bir şey almadın değil mi?

— Hayır, daha öncede söylediğim gibi hiçbir şeye elimi sürmedim.

— Ama buradan bir şey alınmış olmalı. Çünkü burada diğer yerlerden daha az toz var. Belki de yan yatmış bir kitap veya kutu... Her neyse, şu an için burada başka bir sonuca varamayacağımız açık. Watson, hadi seninle şu nefis ormanda bir yürüyüş yapalım. Birkaç saatimizi doğayla iç içe kuş sesleri eşliğinde geçirmek yararlı olabilir. Daha sonra burada yeniden seninle buluşuruz Hopkins. Kim bilir belki de davetsiz misafirle tanışma fırsatı yakalarız.

Basit tuzağımızı kurduğumuzda saat gece yarısına doğru on bire geliyordu. Hopkins, kulübenin kapısını açık bırakmaktan yanaydı ama Holmes, bunun kuşku uyandırmaktan başka bir işe yaramayacağını söyledi. Zaten kapı kilidi son derece sıradandı; açmak için sağlam bir bıçak yeterli olabilirdi. Yine Holmes, içeride beklemek yerine dışarıda pencerenin altındaki çalıların arasında saklanmamızın daha uygun olacağını belirtti ısrarla. Böylece lambayı yakması halinde gelen kişiyi görebilecek ve belki de ziyaretinin amacını anlayabilecektik.

Oldukça uzun ve rutin bir nöbet oldu; yine de suyun yanında pusuya yatıp, oraya gelecek ilk avını yakalamayı hesaplayan avcının duyduğu heyecanla gergindik. Gece karanlığında bize saldırma ihtimali olan ne çeşit bir vahşi ile karşılaşacaktık acaba? Bizi görünce pençesiyle ve güçlü dişleriyle kaçmaya yeltenecek kadar mücadeleci bir yırtıcı suçlu bir kaplan mı, yoksa korunaksız ve zayıflar karşısında gücünü sınamaktan kaçınmayan kof bir çakal mı çıkacaktı karşımıza?

Bir tek kelime bile etmeden adeta nefeslerimizi tutarak çalıların arasında gizlenerek gelecek olan kişiyi beklemeye başladık. Nöbetimize yeni başladığımız sırada evlerine geç dönmekte olan kasaba sakinlerini dinleyerek zamanımız çabuk geçti; bunlar yavaş yavaş kaybolup yerini koyu bir sessizliğe bıraktı bir zaman sonra -sadece, gecenin ne kadar ötesine sarktığımızı anlamamıza yarayan kilisenin çan sesi ve ağaç yapraklarına düşen yağmur damlalarının sesleri bize arkadaşlık ediyordu artık.

Gece yarısından sonra saatin iki buçuk olduğunu çan seslerinden anlamıştık; şafaktan önce yaşanabilecek en koyu karanlığın içerisine henüz dalmıştık ki kapıdan gelen hafif bir ses hepimizin pür dikkat kesilmesine neden oldu. Patikada biri vardı. Sonra uzun bir sessizlik oldu. Yanlış bir alarm olduğunu düşünmeye başladığım sırada kulübenin diğer tarafından bazı seslerin geldiğine tanık olduk. Bir adam kapının kilidini açmaya çalışıyordu. Bu kez hazırlıklı olduğu, yanında alet getirdiği belli oluyordu; çünkü biraz sonra kapının menteşelerini duyunca açıldığını anlamış olduk. Peşi sıra bir kibrit ve daha sonra da mumun titrek ışığı içerisini aydınlattı. Üçümüz de gizlendiğimiz yerden tül perdenin arkasında içeride olan biteni anlamaya çalışıyorduk.

Gece karanlığında gelen ziyaretçi, bembeyaz yüzünde siyah bıyığı oldukça dikkat çeken, zayıf ve genç biriydi. Yirmili yaşlarda olmalıydı. Yüzünden çok kormuş olduğu anlaşılabiliyordu. Hayatımda bu kadar kormuş birini daha önce hiç görmemiştim. Dişlerini korkudan birbirine vuruyordu ve titrediği her halinden belliydi. Giyimi düzgündü, bir beyefendiyi andırıyordu; ceket, diz altından büzgülü bir pantolon ve başında bir kep...

Gözlerinde korkuyla etrafta araştırma yaparken biz de kendisini seyrediyorduk. Az sonra elinde tuttuğu mumu masanın üzerine bıraktı ve kulübenin bulunduğumuz yerden göremediğimiz bir köşesinde gözden yitti. Elinde büyük bir kitapla yeniden döndü; bu rafta gördüğümüz büyük seyir defterlerinden biriydi. Masaya yaslanarak defterin içerisinde aradığı başlığı bulmak için hızla çevirmeye başladı. Sonra aniden defteri kapatarak, köşedeki yerine bıraktıktan sonra mumu söndürdü. Kulübeden gitmek için tam adımını dışarı atacağı sırada Hopkins, kolundan kavradı. Genç adam o an

korkudan derin bir iç çekti. Mumu yeniden yaktık ve korkudan titremeye devam eden tutsağımızı yakından görme fırsatı bulmuş olduk. Genç adam, denizci sandığının üzerine adeta yığıldı ve umutsuz gözlerle bizim kim olduğumuzu anlamaya çalışan gözlerle baktı.

— Evet delikanlı, dedi Stanley, kimsin ve burada ne arıyorsun?

Genç adam, bir an için kendine gelmeye çalıştı ve neden sonra omuzlarını dik tutarak bizimle göz göze gelebildi.

— Siz polis olmalısınız, doğru mu? dedi. Benim Kaptan Carey'in ölümüyle bir ilişkimin olabileceği geçiyor aklınızdan fakat emin olun ben masumum...

— Görürüz, dedi Hopkins. Bize önce söyle bakalım, adın ne senin?

— John Hopley Neligan.

Holmes ve Hopkins bir an için göz göze geldi.

— Burada ne yapıyordun?

— Söyleyeceklerim aramızda mı kalacak?

— Hayır, elbette kalmayacak!

— Bu durumda size neden bir şey söylememi bekliyorsunuz ki?

— Bize cevap vermezsen, mahkemede işin çok daha zor olabilir.

Genç adam iç çekti...

— Pekâlâ, anlatayım o zaman, dedi. Hem neden anlatmayayım ki? Eski bir skandalın gün yüzüne çıkmasından yine de iğreniyorum. Dawson ve Neligan isimleri size bir çağrışım yapıyor mu?

Hopkins'in bunu ilk kez duymuş olduğu yüzünden anlaşılabiliyordu; diğer yandan Holmes'un bu isimlere aşina olduğu belliydi.

— Batı Yakası bankacılarını kastediyorsun, dedi. Bir milyonu batırdılar. Comawall'daki ailelerin yarısına yakınını da iflasa sürüklediler. Neligan da kayıplara karıştı.

— Onlardan söz ediyorum evet... Neligan benim babamdır.

Nihayet bazı şeyler aydınlanıyordu. Yine de kaçan bankacı ile Kaptan Peter Carey'nin kendi zıpkınıyla kulübesinde duvara çakılması arasındaki bağlantıyı çözmek o kadar kolay görünmüyordu. Bu nedenle hepimiz birden pür dikkat genç adamın söylediklerini dinliyorduk.

— Babam, gerçekten de bundan sorumlu yegâne kişiydi. Dawson emekli olmuştu. Ben o zamanlar henüz on yaşındaydım fakat yine de etrafımda olan bitenin utancını ve korkunç etkilerini anlayacak kadar büyük sayılırdım. Babamın bütün hisseleri alıp kaçtığı dedikodusu yapıldı hep. Oysa bu, kesinlikle doğru değil. Ona yeterince zaman verilseydi hisseleri satarak herkese parasının tamamını ödeyebileceğine ve böylece her şeyi yoluna koyabileceğine inanmıştı.

Tutuklanması için karar alınmadan önce Norveç'e gitmek üzere yatıyla denize açıldı. Bu yolculuğa

çıkarken annemle vedalaştığı o gece hâlâ hatırımdadır. Yanında götürdüğü menkul kıymetler hisse senetlerinin bir listesini her ihtimale karşı bize bıraktı ve yakın gelecekte onurunu ve adını temize çıkartarak döneceğini, kendisine güvenmiş olan tek bir insanın bile acı çekmeyeceğine yemin etti. Bu, onu son görüşümüzdü. Bir daha haber bile alamadık kendisinden. Yatıyla birlikte kayıplara karıştı. Bugüne kadar annem ve ben, yanında götürdüğü senetlerle birlikte, denizin derinlerinde bir yerlerde olduğuna inandık hep. Yakın dönemde bu inancımızı değiştirecek bazı gelişmeler yaşadık; kendisi de işadamı olan bir dostumuz, babamın yanında götürdüğü senetlerden bazılarının yeniden piyasaya çıkmış olduğunu fark etti kısa süre önce. Ne kadar şaşırmış olduğumuzu tahmin edebilirsiniz. Önceleri bu senetlerin nasıl ortaya çıktıklarını anlamak için aylarca çabaladım. Yorucu araştırmalar sonucunda bunları piyasaya ilk süren kişinin Kaptan Peter Carey olduğu bilgisine ulaştım.

Önce doğal olarak, adam hakkında araştırma yaptım. Bu araştırma sonucunda babamın Norveç'e doğru yolda olduğu sırada onun da Kuzey Denizi'nden dönmekte olan bir balina gemisinin kaptanlığını yaptığı bilgisine ulaştım. O yıl sonbahar oldukça sert geçmişti. Güneyden esen boralar birbiri peşi sıra gelip durmuştu. Kaptan Carey'in gemisiyle karşılaşmış olması için bu durumda babamın yatının kuzeye doğru sürüklenmiş olması gerekiyordu. Eğer böyle olduysa, babamın başına ne gelmişti? Sonuç ne olursa olsun, Peter Carey ve hisse senetleriyle ilgili gerçekleri öğrenmem durumunda babamın adını temize çıkarma fırsatını yakalamış olacaktım.

Sussex'e bu nedenle malum kaptanı görmek ümidiyle gelmiştim. Ne yazık ki tam bu sırada o korkunç cinayet işlendi. Soruşturma raporları sayesinde kaptanın kulübesinin yerini ve seyir defterlerini burada tuttuğu bilgisine ulaşmış oldum. 1883 yılının Ağustos ayında Denizatı'nın seyir bilgilerine ulaşırsam bu sayede babamın akıbetini de öğrenebileceğimi akıl ettim. Dün gece bu amaçla buraya gelmiş olmama karşın maalesef başarısız oldum. Bu gece hazırlıklı geldim ve içeri girmeyi başardım; bu kez de seyir defterinde aradığım sayfaların yırtılmış olduğunu gördüm. Sonrası malum, beni yakaladınız.

— Anlatacaklarının hepsi bu mu, dedi Hopkins.

— Bu kadar, dedikten sonra gözlerini yere indirdi.

— Bize söyleyeceğin başka bir şey yok yani, doğru mu?

Genç adam bir süre için kararsız kaldı.

— Hayır, başka bir şey yok, dedi yeniden.

— Bu durumda sadece dün gece geldin buraya, daha önce gelmedin, öyle mi?

— Gelmedim.

— O zaman bunu da bize açıklarsın, diyerek ilk sayfasında esirimizin adının ilk harflerinin yazılı olduğu ve kapağında kan lekesi bulunan defteri göstererek bağırdı Hopkins.

Çocuk şimdi daha da acınası bir duruma düşmüştü. Yüzünü avuçlarına alarak yine titremeye başlamıştı.

— Bu sizin elinize nasıl geçti? diye mırıldandı. İnanamıyorum... Ben onu hâlbuki otelde kaybetmiş olduğumu sanıyordum.

— Yeter, hadi bakalım, dedi sert bir tarzda Hopkins. Artık derdini mahkemede anlatırsın. Şimdi benimle polis karakoluna kadar geleceksin. Bay Holmes, yardım etmek için buraya kadar gelmiş olmanız nedeniyle size ve arkadaşınıza sonsuz saygılarımı sunuyorum. Görülebileceği gibi sizi buraya kadar yormama hiç de gerek yokmuş aslında; siz olmadan da bu olayı aydınlatabilirmişim ama yine de size minnettarım. Brambletye Oteli'nde sizin için iki kişilik rezervasyon yaptırmıştım. Arzu ederseniz birlikte kasabaya kadar yürüyebiliriz.

Ertesi sabah dönüş yolunda Holmes,

— Pekâlâ, Watson, olaya ilişkin senin düşünceni nedir öğrenebilir miyim? diye sordu

— Sonucun seni pek fazla memnun etmediğini görüyorum, dedim

— Yanılıyorsun sevgili Watson, fazlasıyla memnun oldum. Ne yazık ki Stanley Hopkins'in tarzını yine de beğenmediğimi söylemeliyim. Hopkins, beni aslına bakarsan hayal kırıklığına uğrattı. Ondan daha iyi şeyler beklerdim. Öncelikle akla en yakın seçeneği ortaya koyup bunu kanıtlamaya çalışmak en iyi yöntemdir. Bu, suç dosyaları üzerinde çalışırken başvurmanız gereken ilk yöntemdir.

— O zaman senin karşı bir iddian var?

— Bulduğum sonuçlar henüz bizi farklı bir yere ulaştırmak için yeterli değil. Fakat bunların ısrarcı bir takipçisi olacağımı söyleyebilirim.

Baker Sokağı'na vardığımızda Holmes'u birkaç mektup beklemekteydi. Bunlardan birini hızla açtıktan sonra yüzüne birden neşeli bir ifade yayılarak güldü.

— Mükemmel Watson. Farklı seçenekler daha da güçleniyor. Telgraf formun var mı? Senden benim için birkaç mesaj yazmanı rica edeceğim.

"Sumner, Gemici Acentesi, Ratcliff Yolu. Üç kişi gönder, yarın sabah onda gelsinler. Basil"

İkinci mesaj:

"Müfettiş Stanley Hopkins, Lord Sokağı, No: 46, Brixton. Yarın sabah dokuz buçukta kahvaltıya gel. Önemli. Gelmeyecek olursan telgraf çek. Sherlock Holmes"

Hepsi bu kadar Watson... Bu pis olay nereden baksan tam on gündür beni uykusuz bıraktı. Bu durumda şimdilik bunu aklımdan silebilirim. Tahminim doğru çıkarsa, yarın bu olayı artık sonsuza kadar unutabiliriz.

Müfettiş Stanley Hopkins, ertesi sabah tam saatinde geldi. Hep birlikte Bayan Hudson'un hazırlamış olduğu olağanüstü güzellikteki kahvaltı masasına oturduk. Genç müfettiş, bu arada göstermiş olduğu başarıdan dolayı oldukça neşeliydi.

— Elde ettiğin sonuçların doğruluğundan emin misin? diye sordu Holmes.

— Bu kadar emin olduğum başka bir olay hatırlamıyorum.

— Bana biraz eksiği var gibi geldi.

— Şaşırdım Bay Holmes! Başka ne olabilir ki?

— Senaryo olayla bire bir örtüşüyor mu?

— Kesinlikle. Genç Neligan'ın, cinayetin olduğu gün Brambletye Oteli'nde kaldığını tespit ettim. Buraya golf oynamak için gelmiş güya. Odası zemin kattaydı. Bu, ona istediği saatte rahatlıkla girip çıkma şansı veriyordu. Bu onun olay günü Oduncu Sığınağı'na fark edilmeden gitmesine ve Peter Carey'in kulübesini bulmasına vesile oldu. Tartışmaya başladılar ve kontrolünü kaybederek zıpkınla adamı öldürdü. Yaptıkları karşısında kendisi de dehşete kapılarak telaşla oradan kaçarken Peter Carey'i sorgulamak için yanında getirdiği defterini düşürdü. Defterde hisse senetlerinin bazılarının yanına işaret konulduğunu fark etmiş olmalısınız. Geriye kalanlara ise ki bu daha çoğu demekti, işaret konulmamıştı. İşaretli olanlar Londra'da yeniden tedavüle giren senetleri, işaretsiz olanlar ise hâlâ Carey'in elindekileri gösteriyordu. Babasının adını temize çıkarmak isteyen Genç Neligan, kendisinin de anlattığı üzere, onları istiyordu. Olay yerine yaklaşmaktan bir süreliğine kaçındı, belki de korktu. Sonunda hırs yaparak bulmak istediklerine ulaşmak için yeniden kulübeye döndü. Hepsi bu kadar işte, açık ve net.

Holmes, gülümseyerek onu onaylamadığını gösterircesine kafasını salladı.

— Yine bana göre hâlâ eksik bir şeyler var gibi görünüyor. Bazı şeylerin imkânsızlığını göz ardı edemezsin. Bir zıpkını cesetten geçirmeye çalıştın mı hiç? Hayır mı diyorsun? Beyefendi, bu, atlanmaması gereken bir detay. Dostum Watson, bütün bir sabahı bunun nasıl olabileceğini anlamak için deney yaparak geçirdim. Hiç de kolay bir şey değil; güçlü olmak ve benzer iş yapan biri olmak gerektiğini hemen söyleyebilirim. Adamı öldüren darbe o kadar güçlüymüş ki, zıpkın yalnızca bedeni değil duvarı bile delip geçmiş. Tutukladığın o çelimsiz delikanlının bunu yapabileceğine ihtimal vermiyorsundur sanırım. Bir gece vakti Kara Peter'la rom içen kişi bu genç miydi sence? İki gece önce perdeye yansıdığı söylenen siluet ona ait olabilir mi? Hayır, hayır Hopkins; bunlar seni doğrulamıyor, aramamız gereken başka biri daha var; üstelik çok daha tehlikeli olmalı.

Holmes, konuştukça müfettişin yüzü asıldı. Tahminleri ve beklentileri birer birer çürütülüyordu; yine de kolay teslim olacak gibi görünmüyordu.

— Olay gecesi Neligan'ın orada olduğunu kabul etmelisiniz, Bay Holmes. Defter bunu yeteri kadar kanıtlıyor. Siz bazı eksik yönler bulmuş olsanız da ben mahkemede jüriyi ikna edecek kadar delil topladığımı düşünüyorum. Hem sonra ben aradığımı buldum; oysa sizin korkunç adamınız ortalıkta yok, sahi nerede o?

— Şu an belki de merdivenlerden çıkıyor olabilir, dedi Holmes olanca ciddiyetiyle. Watson, silahını el altında bulundursan iyi olur, dedikten sonra da ayağa kalkarak yan tarafta duran sehpanın üzerine yazılı bir not bıraktı.

— Sanırım artık her şey hazır, dedi.

Bu sırada dışarıdan kaba saba birtakım konuşmalar başlamıştı. Bayan Hudson aniden kapıyı açarak, Kaptan Basil'i soran üç kişinin geldiği haberini verdi.

— Birer birer içeri alabilirsiniz, dedi Holmes.

Odaya giren ilk adamın, kırmızı yanakları ve ak düşmüş favorileri elma gibi yuvarlaktı. Bu sırada cebinden bir mektup çıkaran Holmes,

— Adın ne? diye sordu.

— James Lancaster.

— Maalesef Lancaster, yer kalmadı. Buraya kadar gelerek girdiğin zahmetin karşılığı olarak sana yarım altın veriyoruz. Yandaki odada birkaç dakika beklemeni isteyeceğiz senden.

İçeri giren ikinci adam biraz uzun ve ince yapılıydı. Saçları düz, yanakları da çöküktü. Hugh Pattins adındaki bu adam da ilki gibi, yarım altını alarak beklemesi için yandaki odaya alınmıştı.

Üçüncü olarak içeri giren adam, çok daha dikkate değer bir fiziğe sahipti. Buldoğa benzeyen korkutucu suratı karmakarışık saç ve sakalla tamamlanmıştı. Koyu renk gözleri, kıvrım kıvrım olmuş gür kaşların altında fıldır fıldır etrafı incelemekle meşguldü. Selamın ardından denizcilerin alışkın olduğu tarzda kepini elinde çevirip duruyordu.

— Adın?

— Patrick Cairns.

— Zıpkıncı mısın?

— Evet efendim... Tam yirmi altı yolculuk.

— Dundee'ye de gitmişliğin vardır herhalde?

— Evet efendim.

— O zaman bir araştırma gemisinde yeniden görev alabilirsin?

— Evet efendim.

— Ne istiyorsun?

— Ayda sekiz sterlin.

— Hemen başlar mısın?

— Sandığımı alır almaz.

— Kâğıtların yanında mı peki?

— Evet efendim.

Cebinden buruş buruş olmuş yağlanmış bir defter çıkarıp uzattı. Holmes, kâğıtlara kabaca bir göz gezdirdikten sonra iade etti sahibine.

— Aradığım kişi sensin, dedi. Anlaşmanız şuradaki sehpanın üzerinde. Eğer onu imzalarsan, anlaşmamız hemen yürürlüğe girmiş olacak.

Denizci odada ilerleyerek kalemi eline aldı.

— İmzayı buraya mı atıyorum? diye sordu sehpanın üzerine eğilerek.

Holmes da sanki kâğıda bakıyormuş gibi yaparken adamın omuzlarının üzerinden eğilerek birden

iki eliyle denizciyi boynundan kavradı.

— Bu kadar işte, dedi.

Çelikten gelen birtakım sesler ve sonrasında duyulan klik sesinin hemen ardından çılgına dönmüş bir boğanınkini andıran bir gürleme işittim. Göz açıp kapayıncaya kadar geçen kısacık sürede Holmes'la denizci yerde altüst olmuş durumda yuvarlanmaya başlamıştı. Adam çok güçlüydü, öyle ki Hopkins'le birlikte yardım etmek için üzerlerine atlamamış olsaydık, ellerindeki kelepçeye rağmen Holmes'u alt edebilecek durumdaydı. Tabancanın soğuk namlusunu şakağında hissettikten sonra adamın direnci kırıldı. Adamın ayaklarını bileklerinden bağladıktan sonra yerden nefes nefese kalmış bir halde ayağa kalktık.

— Size bir özür borcum var, Hopkins, dedi Sherlock Holmes. Ne yazık ki çırpılmış yumurtalarınız masada soğudu. Yine de kahvaltının bundan sonrasını daha afiyetle yiyeceksin sanırım, öyle değil mi? Tam olayı çözdüğünü düşünürken neler çıkıyor karşına...

Stanley Hopkins yaşadıklarının şaşkınlığını henüz üzerinden atamamıştı.

— Konuşmaya nasıl başlayacağımı bile bilemiyorum Bay Holmes, diyebildi sonunda kıpkırmızı bir suratla. Kendimi nasıl bu kadar aptal durumuna düşürdüğüme şaşıyorum. Aklımdan çıkarmamam gereken şeyi şimdi bir kez daha iyice anlıyorum. Usta olan sizsiniz, bense sıradan bir öğrenci. Şu an olup bitenlere baktığımda bile bunu nasıl başarmış olduğunuzu anlamakta zorlanıyorum.

— Hadi, dedi Holmes gülümseyerek. Hepimiz yaşayarak öğreniyoruz sonuçta. Senin bu olayda akılda tutman gereken şey, başka bir seçeneğin varlığını görmezden gelmen oldu. Genç Neligan'ı olayların odağına o kadar çok yerleştirdin ki, Patrick Cairns adındaki bu adamı yani Peter Carey'in gerçek katilini bulmak için en küçük bir çaba bile göstermedin.

Yerde yatan denizcinin kaba saba sesi bu sohbeti böldü.

— Bana bakın bayım, dedi, beni bu şekilde hırpalamanıza itirazım yok ama konuşmanız sırasında bir şeyleri açıklarken yanlış bir ifade kurbanı olmak istemem. Siz benim Peter Carey'nin katili olduğumu iddia ediyorsunuz; oysa ben sadece onu öldürdüm diyorum; bana göre ikisi arasında önemli bir fark var. Bana inanmıyor olabilirsiniz. Benim saçmaladığımı da düşünebilirsiniz. Olabilir...

— Yanılıyorsun, dedi Holmes. Seni dinliyoruz.

— Size kısa bir hikâye anlatacağım. Ama Tanrı şahidimdir, son kelimesine kadar hepsi de doğrudur. Haklısınız, Kara Peter benim tanıdığım biridir. O bıçağını çıkardı, ben de zıpkın fırlattım. Ya o gidecekti ya ben! Olan biten sadece bu. Siz buna cinayet diyebilirsiniz gerçi ama yine de fark etmez. Kara Peter'in bıçağını kalbimde görmektense boynuma geçirilmiş bir ip görmeyi daha çok tercih ederim.

— Bunların nasıl olduğunu bize anlatacak mısın?

— En başından beri anlatayım her şeyi. Konuşmak için beni rahat edeceğim bir yere oturtmanızı istesem...

Her şey '83'te başladı, ağustos ayında. Peter Carey, Denizatı'nın kaptanı olarak görev yapıyordu, bense yedek zıpkıncısıydım. Buza kesmiş bir bölgeden henüz çıkmıştık. Pruva rüzgârlarına ek olarak,

bir haftadır devam eden Güney rüzgârları eşliğinde evimize dönüyorduk. Bu sırada yolumuzun üzerinde kuzeye sürüklenmiş küçük bir tekneye rastladık. Teknede yalnız başına seyahat eden bir kişi vardı, üstelik denizcilikten anlamayan bir kara adamıydı. Teknenin mürettebatı teknenin batacağını düşünerek filikayla Norveç'e gitmeye çalışmıştı. Hepsinin de boğulmuş olması yüksek bir ihtimal. Sonuçta bu adamı gemiye aldık. Kaptanla ikisi adam gemiye çıktıktan sonra kamaraya kapanıp uzun bir sohbet ettiler. Adamın gemiye gelirken yanına aldığı bagaj, küçük bir metal bir kutuydu sadece. Bildiğim kadarıyla adını da hiç söylemedi. Gemideki ikinci gecesinde aniden ortadan kayboldu. Bu o kadar aniydi ki, sanki hiç gemiye çıkmamış gibi oldu. Mürettebat arasında geçen konuşmalardan anladığım kadarıyla, kendisini güverteden denize atmış veya fırtınada dengesini kaybedip denize de düşmüş olabilirdi. Başına gerçekte ne geldiğini benden başka hiç kimse bilmiyordu aslında. Kaptanın o gece yarısı adamı denize attığına tanık olmuştum. Bu, Shetland'ın ışığını görmeden iki gün önceydi.

Gördüklerimi kendime sakladım, sır gibi. Nasıl bir şeylerin çıkacağını görmek için de tetikte bekledim. İskoçya'ya geldiğimizde hemen her şey unutulmuş gibiydi. Kimse olayı merak edip sormuyordu sonuçta. Yabancı biri kazaya kurban gitmişti işte, bunu sorgulamak lüzumsuz bir işti. Olayın ardından kısa süre sonra Peter Carey, denizciliği bıraktı. Benim onu bulmam da birkaç yılı buldu. O metal kutunun içindekiler nedeniyle adamı denize atmış olması gerektiği ve kimseye bir şey söylememem nedeniyle de bana bir borcu olduğunu düşünüyordum.

Londra'da görmüşlerdi kendisini. Bir denizciden nerede yaşadığını öğrenmem zor olmadı ve eski kaptanımın hatırını sormak maksadıyla küçük bir ziyaret yapmanın iyi olacağını düşündüm. İlk gece beni anlayışla karşılamış görünüyordu; hayatımın sonuna kadar denizlerden beni kurtaracak bir ödeme yapmaya hazır gibiydi. İki gece sonra her şeyi hazırlayacaktık. O gece yanına gittiğimde kütük gibi sarhoştu ve oldukça sinirliydi. Birlikte oturup içtik ve geçmişi andık; yine de ne kadar içersek içelim suratından bir güvensizlik akmaya devam ediyordu. Bu nedenle duvardaki zıpkına yakın olmaya karar verdim, çünkü gece sona ermeden bir şekilde işime yarayabileceği düşüncesindeydim. Çok geçmeden Kara Peter bana öfke kusmaya; küfretmeye ve bağırıp çağırmaya başladı. Gözlerindeki cinayeti görebiliyordum. Bu sırada bana sustalısı ile meydan okumaya devam ediyordu. Ben daha onu kınından çıkarmasına bile fırsat vermeden zıpkınla saldırıya geçmiştim.

Ulu Tanrı'm! O ne korkunç bir çığlıktı; emin olun, o günden beri uyuyamıyorum. Gözlerimi ne zaman kapayacak olsam onun yüzünü görüyorum. Kanı akıp giderken orada öylece durdum; etraf çok sessizdi. Neden sonra cesaretimi toplayıp etrafa bakabildim. Raflardan birinde duran metal kutuyu bu sırada fark ettim. En az Peter Carey'in bu kutu üzerindeki hakkı kadar benim de hakkım var diye düşünüyordum. Onu alıp kulübeden çıktım ama salak gibi tütün kesemi masada unuttuğumu bu sırada fark ettim.

Burada başıma gelen daha garip gelen bir şeyden söz edeceğim size. Kapıdan dışarı adımımı henüz atmıştım ki birinin geldiğini fark ederek hemen çalıların arkasına saklandım. Yanılmamıştım... Patikadan aşağı doğru bir adam geliyordu. Öylesine gelip kulübeye girdikten hemen sonra büyük bir korkuyla çığlık attı ve sonra da tabana kuvvet koşarak hemen oradan uzaklaştı. Bu kişinin kim olduğunu veya neden oraya geldiği hakkında en küçük bir bilgim yok.

Ben ise daha sonra on mil kadar yürüdükten sonra Turnbridge Wells'te trene bindim ve Londra'ya geldim. Bir zaman sonra kutunun içindekilere baktığımdaysa içinde nakit para olmadığını gördüm. İçerisinde satmaya cesaret edemeyeceğim kâğıtlar vardı sadece. Kara Peter artık elimde değildi ve ben Londra'nın ortasında beş parasız kala kalmıştım. Zıpkıncılara yüksek maaş verileceğine ilişkin şu

ilanları görünce Gemi Acentesi'ne gittim hemen. Onlar da beni buraya yönlendirdiler. Bütün bildiğim bu kadar. Burada bir kez daha tekrarlıyorum. Kara Peter'ı öldürmüş olsam bile bunun için bana teşekkür edilmesi gerekir; çünkü onları buna bile değmeyecek bir adama harcanacak kenevir ip masrafından kurtarmış oldum.

— Her şey tüm çıplaklığı ile ortada, dedi Holmes, ayağa kalkıp piposunu yaktığı sırada. Hopkins, bence bu tutukluyu daha güvenli bir yere götürmen gerekiyor artık. Burası onu tutabilecek kadar iyi bir hücre değil ne de olsa. Bay Patrick Cairns, halımızın üzerinde gerektiğinden fazla bir yer işgal ediyor.

— Bay Holmes, dedi Hopkins. Size nasıl teşekkür etmem gerektiğini bilmiyor olsam da şu ana kadar henüz olayı nasıl bu şekilde çözmüş olduğunuzu da anlayabilmiş değilim.

— Oldukça basit, olayın en başında doğru kanıta sahip olman yeterli. Belki şu malum defterden daha önce benim de haberim olsaydı senin gibi yanlış bir tarafa gidebilirdim. Benim işittiğim her şey beni hep aynı hedefe yöneltti. Zıpkını kullanan kişinin mahareti ve inanılmaz gücü, odada rom içilmiş olması, fok derisinden tütün kesesi ki içinde sert bir tütün vardı. Bütün bunlar bir denizciye işaret ediyordu, üstelik balina avcılığı yapmış bir denizciye işaret ediyordu. Kesenin içerisinde yazılı olan P.C. harflerinin rastlantı olduğunu, Peter Carey'in kesesi olmadığını tahmin etmek o kadar da zor değildi. Çünkü o seyrek olarak pipo kullanan biriydi ve kulübesinde yapılan incelemede bir pipo bulunmamıştı. Size kulübede viski veya brendi olup olmadığını sormuştum, anımsarsanız. Siz de olduğunu ama onlara el sürülmediğini söylemiştiniz. Soruyorum size, denizci olmayan kaç kişi viski varken rom içer? Bu nedenle katilin bir denizci olduğundan emindim.

— İyi ama onu nasıl buldunuz peki?

— Saygıdeğer beyefendi, sonrası daha kolay. Madem katil bir denizciydi, bu durumda ancak daha önce Denizatı'nda çalışmış biri olabilirdi. Benim elde ettiğim bilgilere göre, Kara Peter başka bir gemide çalışmamıştı. Dundee'ye üç gün aralıksız bir şekilde telgraf çekerek sonunda Denizatı'nda çalışanların eksiksiz bir listesine ulaşmayı başardım. Zıpkıncılar arasında Patrick Cairns adını gördüğümde araştırmanın sona yaklaşmakta olduğunu anlamış bulunuyordum. Bu adamın halen Londra'da bulunması gerektiğini ve ortalıktan kaybolmak için ülkeyi bir süreliğine terk etmek isteyebileceğini düşündüm. Bunun üzerine limanda biraz zaman harcayarak Arktik'e yapılacak bir yolculuk için adam aradığım haberini yaydım ortalığa. Kaptan Basil, emrinde çalışacak zıpkıncılar için ilgi çekici bir teklifte bulundu, sonuç malum!

— Muhteşem, diye haykırdı Hopkins. Harikulade!

— Genç Neligan'ı elinizden geldiğince çabuk serbest bırakmalısınız, dedi Holmes. Sizin ona bir özür borcu olduğunuz kanaatindeyim. Peter Carey'in bir kısmını satmış olduğu hisse senetleri ebediyen kaybedilmiş de olsa sözü geçen metal kutu Neligan'a iade edilmelidir. Arabanız aşağıda Bay Hopkins, artık tutuklunuzu götürebilirsiniz. Mahkemede bize ihtiyaç duyacak olursanız Watson'la birlikte Norveç'te bir yerlerde bulabilirsin bizi, detayları daha sonra veririm size.

BİSİKLETLİ TAKİP

1894'ten 1901'e kadar Sherlock Holmes'un gündemi oldukça yoğundu. Arada kalan sekiz yılda, kamuoyuna yansıyan bütün olaylarda, ona başvurulmuş olduğunu söylersek yanlış yapmış olmayız. Bu zaman zarfında bir kısmı çapraşık ve olağanüstü içerikteki yüzlerce özel sorunun çözümlenmesinde önemli bir rol üstlendi. Bu yoğun çalışma temposu nedeniyle kaçınılmaz olarak başarısız olduğu durumlar söz konusu olsa bile, genel anlamda Holmes, göz kamaştıran başarılarıyla dikkat çekti.

Olayların ilk elden tanığı olmam nedeniyle bütün bu zaman zarfında tuttuğum ayrıntılı notları sizlere sunmak için bir sıralama yapmak, kabul edersiniz ki, o kadar da kolay bir şey olmasa gerek. Bu, yine de prensiplerime sadık kalmayacağım anlamına gelmez. Başından beri uyguladığım yöntemi takip ederek, her zaman olduğu gibi, korkunç suçlar kategorisine girecek olayları bir kenara bırakarak, daha çok akıl oyunlarıyla öne çıkan ve dikkat çekici yöntemlerle çözüme kavuşturulan olayları sizlere aktarma yöntemini tercih edeceğim.

Charlington'lu yalnız bisikletçi Bayan Violet Smith'e ilişkin gerçekleri ve umulmadık bir şekilde trajediye dönüşen araştırmalarımızın sonuçlarını bu nedenle okuyucuya aktarmaya karar verdim.

Bazen koşullar dostum Holmes'un her zamanki yeteneklerini göstermesine izin vermeyebiliyor, tıpkı bu olayda olduğu gibi. Yine de anlatacağım olayı diğerlerinden ayırt eden önemli özellikler bulunuyor ve bu nedenle de anlatılmayı hak ediyor.

Bayan Violet Smith'le ilk karşılaştığımız tarih, 23 Nisan Cumartesi gününe denk geliyor. 1895 yılına ait notlarımda bu tarih görülebilir. Aklımda kaldığı kadarıyla konuşacak olursam, Holmes, o tarihlerde tanınmış tütün milyoneri Bay John Vincent Harden'ın devam eden mahkemesiyle ilgili olarak oldukça karmaşık bir sorunun üstesinden gelmeye çalıştığı için bu ziyaret pek de ilgisini çekmemişti açıkçası. İlgilendiği olay üzerinde her zaman çok fazla yoğunlaşan ve bütün dikkatini buraya yönelten Holmes, bu nedenle ilgisini dağıtacak bütün diğer konulara oldukça mesafeli davranırdı. Buna karşın dostum Holmes'un kabalık etmeyeceği de bilinir...

Üstelik o akşam saatlerinde kendisini Baker Sokağı'ndaki evinde ziyaret ederek yardımını talep eden ve önerilerine ihtiyacı olduğunu söyleyen uzun boylu, zarif ve bir prenses kadar güzel olan genç bir kadını reddetmek olanaksızdı. Böyle bir anda zamansızlıktan yakınmak pek de işe yaramıyordu; çünkü genç kadın bir anlamda oldubitti yaparak ve kararlı bir şekilde geldiğinden mutlaka derdini anlatmak istediğini cümle âleme beyan etmek ister gibiydi.

Kayıtsız bir gülümsemeyle bunu kabullenmek durumunda kalan Holmes, davetsiz konuğuna nazik bir şekilde oturmasını ve aklını kurcalayan bu kadar önemli sorunu kendisine anlatmasını istedikten sonra,

— Size bakınca, bu kadar istekli bir şekilde bisiklet kullanıyor olmanızdan yola çıkarak, dedi kadını baştan ayağa süzerek, sorunun bir sağlık sorunu olmadığını anlayabiliyorum.

Bu sözler karşısında bir an için şaşıran kadın istemsiz bir hareketle şaşırarak ayaklarına bakarken, bir yandan ben de pedal çevirirken ayakkabısının taban kısmında meydana gelen aşınmayı fark ettim.

— Oh, evet... Bisiklete çok binerim Bay Holmes. Sizi bugün ziyaret etmemin nedenlerinden biri de zaten bu.

Bir bilim adamı edasıyla kadının eldivensiz olan elini tutan Holmes, heyecan ve duygu belirtisi göstermeden incelemeye başladı:

— Özür dilerim, işimin gereğini yapıyorum, dedi kadının elini bıraktığı sırada. Bir an için sizin daktilo kullandığınızı düşünecektim. Oysa bu parmakların müzikle ilgili oldukları çok açık. Watson, kütleşmiş parmak uçlarını fark ettin mi? Bunlara her iki meslekte de rastlamak mümkün, lakin yüzdeki bu ifade özel..., diyerek kadının yüzünü nazik bir şekilde ışığa doğru çevirdi. Bu ifadeye bir daktilografin yüzünde rastlamak her zaman mümkün olmayabilir. Bayan, bir müzisyen!

— Evet, Bay Holmes, müzik öğretmeniyim.

— Yüzünüzün renginden anladığım kadarıyla şehir dışında çalışıyorsunuz?

— Haklısınız bayım, Surrey sınırında, Farnham yakınlarında.

— Semt olarak güzel bir yer. İnsanları da çok ilginç. Watson, anımsıyor musun, Archie Stamford adlı kalpazanı oralarda yakalamıştık. Her neyse Bayan Violet, Surrey sınır bölgesinde, Farnham yakınlarında başınızdan geçenleri dinlemek istiyoruz şimdi sizden.

Genç kadın alabildiğine açık bir şekilde ayrıntılara da dikkat etmeye çalışarak şimdi size aktardığım olayı anlatmaya başladı:

— Babam, yani eski Imperial Tiyatrosu Orkestra Şefi James Smith aramızdan ayrıldı. Onu kaybettik... Ralph Smith adında bir amcanın dışında annem ve benim başka bir yakınımız yoktu ki onun da 25 yıl önce Afrika'ya gittiğini ve o günden bu yana kendisinden haber alamadığımızı söylemeliyim. Babamın vefatının ardından geçimimizi zar zor sürdürebiliyorduk. The Times'ta birilerinin bizi bulmak için vermiş olduğu ilanı duyduğumuzda, bize miras kalmış olabileceğini düşünerek oldukça heyecanlanmıştık. Bunu tahmin edebilirsiniz... Hemen harekete geçerek gazetede adı geçen avukatı bulduk. Burada, Güney Afrika'dan henüz gelmiş olan Bay Carruthers ve Bay Woodley ile tanıştık. Bu baylar bize, Johannesburg'da birkaç ay önce yoksulluk içerisinde ölen amcamın yakın arkadaşları olduklarını söylediler. Amcam ölüm döşeğindeyken bu iki beyden akrabalarını bulmalarını ve bir ihtiyaçları olup olmadığını öğrenmelerini istemiş. Amcamın yaşarken bizi bir kez bile arayıp sormamasına karşın ölüm döşeğindeyken merak etmesine pek de anlam verememiştik doğrusu, tuhaf bir durum vardı. Bay Carruthers bu tuhaflığa, amcamın kardeşinin ölümünden yeni haberdar olduğunu ve bu nedenle kendisini bize karşı sorumlu hissettiğini söyleyerek yanıt verdi.

— Özür dilerim, diyerek araya girdi Holmes, bu karşılaşma ne zaman gerçekleşti?

— Dört ay kadar önce, geçen Aralık ayında.

— Devam edin lütfen...

— Bu sırada tanıştığım diğer adamdan yani Bay Woodley'den daha ilk görüşte hoşlanmamıştım. Şişman, saçlarını her iki yana yapıştırmış, kızıl bıyıkları olan bu genç, çok nobrandı ve sürekli olarak bakışlarıyla beni rahatsız ediyordu. Bu davranışı son derece yakışıksızdı. Üstelik Cyril'in bu nezaketsiz adamla tanışmamı istemeyeceğinden emindim.

— Cyril..., demek adı bu, dedi Holmes tebessümle.

Genç kadın biraz kızararak gülümsedi,

— Evet, Bay Holmes, elektrik mühendisidir kendisi. Yaz sonunda evlenme planı yapıyoruz. Tüh!

Bu konuya nasıl geldim birden? Nerede kalmıştım, tamam, Bay Woodley'de... Bu adamın olumsuz yapısına karşın diğeri, yani daha yaşlı olanı, Bay Carruthers daha olumlu bir izlenim bırakmıştı benim üzerimde. Biraz daha koyu tenli, soluk benizli ve mülayim bir görünüşü vardı. Kibarlığını ve sevimli bir şekilde gülümsemesini de buna eklerseniz bana hak verirsiniz umarım.

Ekonomik sorunlarla boğuştuğumuzu öğrenince bana on yaşındaki kızına müzik dersi vermemi teklif etti. Annemi yalnız bırakamayacağımı söyleyerek bu teklifi reddetmek istediğimde ise hafta sonları onu görmeye gidebileceğimi ekledi. Ayrıca yılda 100 £ gibi çok cazip bir teklifte bulundu. Çaresiz kabul ettim. Böylece Farnham'e altı mil uzaklıktaki Chiltern Çiftliği'nde çalışmaya başlamış oldum.

Bay Carruthers dul biriydi. Bayan Dixon, ev işlerini yürüten yaşlı ve saygıdeğer kâhya olarak kendisine yardımcı oluyordu. Burada cana yakın ve hoş bir çocukla karşılaşınca iyimser bir şekilde her şeyin artık yolunda gideceğini düşünmeye başlamıştım. Hep birlikte burada çok güzel ve zevkli akşamlarımız oldu. Bay Carruthers alabildiğine kibar ve müzikle ilgili biriydi. Üstelik her hafta sonu şehre gidip, annemi ziyaret ediyor olmam da zevkliydi.

Bu mutlu tablo, kızıl bıyıklı Bay Woodley'in de eve gelmesiyle birlikte tatsız bir şekle büründü. Önce bir hafta için gelmiş olmasına karşın, bu zaman bana sanki üç ay gibi uzun gelmişti. İğrenç biriydi, herkese despotça davranmaktan zevk alıyor gibiydi. Bundan daha da kötü şeylerle karşılaşacaktım. Parasıyla şişinip duran bu ukala adam, daha da ileri giderek kendisiyle evlenmemi isteyecek kadar ileri gitmişti. Sadece bu da değil...

Evlenmeyi kabul edersem beni Londra'daki mücevherler kadar çok mücevhere boğacağını yineleyip duruyordu. Bütün bunların sonuçsuz kaldığını gördüğünde ise başka şeyler yapmaya başladı. Bir akşam yemeğin hemen ardından beni sımsıkı tutarak, çok güçlü olduğunu eklemeliyim, kendisini öpmemi, yoksa bırakmayacağını söyledi. Neyse ki tam bu sırada içeri Bay Carruthers girerek beni kurtardı. O ne yaptı dersiniz? Pervasız bir şekilde ev sahibinin üzerine atlayarak adamı yere yatırdı ve tartakladı. Sizin de doğal olarak tahmin edebileceğiniz gibi bu olay, Bay Woodley'in ziyaretlerinin sonu oldu.

Ertesi gün benden özür dileyen Bay Carruthers, benzer bir olayın bir daha yaşanmasına izin vermeyeceğine ilişkin olarak bana söz verdi. Zaten Bay Woodley'i o günden sonra bir daha görmedim.

Bay Holmes, şimdi de buraya sizin düşüncelerinizi almak için gelmeme neden olan olayı anlatmak istiyorum. Cumartesi günleri düzenli olarak öğle sularında 12:22 trenini yakalamak için bisikletimle Farnham Tren İstasyonu'na gidiyorum. Bir tarafında Charlington Fundalıkları diğer tarafında Charlington Malikânesi'ni çevreleyen yüksek çalılıkların uzandığı Chiltern Çiftliği yolu, bir mil boyunca alabildiğine ıssızdır; öyle ki buradan daha ıssız bir yer hatırlamıyorum bile. Bir arabaya veya bir köylüye rastlamak için bile Crooksbury Tepesi yakınlarındaki yola kadar çıkmak gerekebilir.

İki hafta kadar önce bu yoldan geçerken bir an için arkama bakma gereği duydum. Bu sırada iki yüz metre kadar arkamda bisikletli bir adamın gelmekte olduğunu gördüm. Adamın orta yaşlı ve kısa kesilmiş siyah sakalları vardı görebildiğim kadarıyla. Farnham'e gelmeden biraz önce yeniden arkama baktığımda ise adamı göremedim. Dolayısıyla ben de üzerinde fazla durmadım. Pazartesi günü dönüş yolunda bir kez daha aynı adamı bu yolda gördüğümde ise çok şaşırdım, Bay Holmes. Bir sonraki cumartesi ve pazartesi günü aynı yoldan geçerken bu olay tekrarlanınca ne kadar şaşırdığımı

tahmin edebilirsiniz. Aramızdaki mesafeyi korumaya özen gösteren adam beni rahatsız etmek istemiyor gibiydi. Ama yine de ortada oldukça tuhaf bir durum olduğu belliydi. Durumu bir kez de Bay Carruthers'e anlattım. Olaya fazlasıyla önem vererek bir daha yalnız başıma oradan geçmemem için bana bir at arabası ayarlamaya çalışacağına ilişkin söz verdi.

Bana söz verilen at arabasının bu hafta gelmesi gerekiyordu ama sanırım bazı sıkıntılar nedeniyle gelemedi. Dolayısıyla ben de bisikletle gitmek zorunda kaldım bir kez daha. Bugün sabah başımdan geçenleri anlatıyorum artık size... Charlington Fundalığı'na geldiğimde ister istemez arkama bakınca yeniden o adamı orada bana bakarken gördüm. Bundan önceki haftalarda olduğu gibi, aynı şekilde, beni izliyordu. Aramızdaki mesafe nedeniyle onu çok iyi seçemiyorsam da tanımadığımdan kesinlikle emindim. Başında kumaş bir şapka ve üzerinde koyu renk bir takım elbise vardı. Yüzünde ise bu mesafeden bile kolayca fark edilecek kadar belirgin koyu renk, siyah sakal bulunuyordu. Nedense bugün çok korkmadım ondan...

Yine de merakımı yenemediğimden olsa gerek, kim olduğunu ve beni neden takip ettiğini anlamak istedim. Bu nedenle bisikletimi yavaş sürmeye başladım, baktım o da yavaşlamıştı. Sonunda durmaya karar verdim ama o da durup beklemeye başlamıştı. Bu sorunu kurnazlıkla çözebileceğimi düşünerek, bisikletimin pedallarına hızla asıldım. Yol üzerindeki keskin bir sapağı döner dönmez beni görmeyeceğini düşünerek durup beklemeye başladım. Birazdan meçhul takipçimin de köşeyi dönüp geçmesini bekledim. Ama nafile bir çaba...

Baktım gelen giden yok, makul bir süre sonra yeniden döndüğüm köşeye çıkarak, geride bıraktığım yola baktım. Bir mil kadar uzağı görebilmeme karşın adam sırra kadem basmıştı. Daha da tuhaf olan şey, takipçimin sapabileceği başka bir yan yolun falan oralarda olmamasıydı.

Holmes, gülümseyerek ellerini ovuşturdu.

— Olay gerçekten de kendine özgü ayrıntılar içeriyor olmalı, dedi. Keskin sapağı döndüğünüz zamanla yeniden yola çıkıp yolun boş olduğunu görmeniz arasında ne kadar bir süre geçti size göre?

— En fazla iki, üç dakika...

— Bu durumda geri dönmüş olamaz; çünkü yan yol olmadığını söylediniz. Doğru mu?

— Evet, doğru...

— O zaman patika bir yola dalmış olması gerekiyor.

— Fundalığın olduğu tarafa geçecek olsaydı kesinlikle görürdüm.

— O halde mantıklı olan şey, yolun diğer tarafında uzanan Charlington Malikânesi'ne yönelmiş olmasıdır. Burada söylemek istediğiniz başka bir şey var mı?

— Hayır, Bay Holmes, yok. Yaşadıklarım karşısında merakımı yenmek için bile olsa sizin görüşleriniz benim için çok değerliydi. Yoksa rahat etmeyecektim.

Holmes, sessiz bir şekilde oturmaya devam ediyordu.

— Nişanlınız nerede çalışıyor bayan, diye yeniden konuşmaya başladı bir süre sonra.

— Coventry'de, Midland Elektrik Şirketi'nde.

— Sakın size bir sürpriz yapmak istemiş olmasın?

— Oh, Bay Holmes! Öyle olsaydı onu kesinlikle tanırdım.

— Bu durumda başka hayranlarınız olmuş olabilir mi?

— Birkaç tane vardı aslında Cyril'le tanışmadan önce...

— Onunla tanıştıktan sonra?

— Şu sevimsiz Woodley sadece. Bu durumda ona ne kadar hayranım denebilirse elbette...

— Başka biri?

Güzel bayanın kafası karışmıştı.

— Kim olabilir? diye sordu yeniden Holmes.

— Bu belki de yalnızca bir kuruntudur... Emin değilim ama zaman zaman işverenim Bay Carruthers de benimle yakın olmayı önemsiyordu kanaatimce. Sürekli olarak birlikte zaman geçiriyor olmamız, akşamları ona eşlik etmem dikkat çekici. Bana bunu belli etmemek için özel bir çaba gösterdiğini düşünüyorum. Ne de olsa kendisi tam bir beyefendidir. Kızları bilirsiniz, bu tip şeyleri hemen anlarlar işte...

— Hmm!

Holmes o an ciddileşti.

— Ne iş yapıyor?

— Oldukça zengin biri.

— Ama atlı arabası ve atları olmayan bir zengin?

— Yani... Ekonomik durumu iyi diyelim. Her hafta iki, bazen üç kez şehre gidiyor. Güney Afrika'daki altın hisseleri de fazlasıyla ilgisini çekiyor.

— Pekâlâ, beni gelişme olursa bilgilendirin Bayan Smith. Biraz yoğunum ama sizin sorununuzla da ilgilenmeye çalışacağım. Bu zaman zarfında haberim olmadan herhangi bir girişimde bulunmayın. Şu an için size hoşça kalın diyoruz. Sizden hep iyi haberler almayı ümit ediyoruz.

— Bu güzel kızın peşinde kimse olmasaydı şaşırırdım zaten, dedi Holmes meditasyon piposunu yakmaya hazırlanırken. Yine de bunun tenha yollarda meydana gelmiş olması ürkütücü. Gizlice onu izleyen bir âşık olması gayet mümkün, bundan kuşku duymuyorum. Buna karşın olay yine de ilginç ayrıntılar içermiyor denemez Watson.

— Yalnızca o yoldan geçerken meydana gelmiş olmasını mı kastediyorsun?

— Haklısın. Öncelikle Charlington Malikânesi'nde kimin oturduğunu öğrenerek başlamalıyız işe. Bu arada Carruthers ile Woodley arasındaki ilişki de tuhaf geldi bana. Bu kadar farklı iki karakterin arkadaşlığı düşündürücü. Bu iki insan, Ralph Smith'in akrabalarını bulmak için bile olsa neden yan yana gelmiş olabilirler ki? Yalnızca bu da değil... Bir yanda çocuğu için tuttuğu mürebbiyeye

ortalamanın iki katı yıllık ücret vereceksin, diğer yandan evin istasyondan altı mil uzakta olmasına karşın bir atın bile olmayacak. Buna ne demeli? Tuhaf gerçekten Watson, çok tuhaf!

— Oraya gitmeyi düşünüyor musun?

— Hayır, sevgili dostum, sen gideceksin. Fazla önemli bir olay gibi görünmüyor, bu nedenle üzerinde çalıştığım diğer çalışmaları aksatmam doğru olmaz. Sen en iyisi pazartesi günü erkenden Farnham'e giderek Charlington Fundalığı dolaylarında gizlenebilirsin. Burada gözlem yapıp duruma göre hareket edersin. Daha sonra da malikânede kimlerin oturduğunu öğrenmeye çalışırsın. Gördüklerini ve öğrendiklerini de daha sonra bana anlatırsın. Durum budur Watson, sonuca ulaşmak için elimizde sağlam kanıtlar olmadan bu konuyu daha fazla kurcalamanın anlamı yok bana göre.

Güzel bayanın pazartesi sabahı Waterloo'da 9:50 trenine binmesi nedeniyle ben de kaçınılmaz olarak 9:13 trenini yakalamak durumunda kaldım. Farnham İstasyonu'na geldikten sonra oradan Charlington Fundalığı'nın tarifini almak o kadar da zor olmadı. Genç kadının yaşadığı olayların geçtiği yeri tespit etmek pek mümkün değildi; çünkü yolun bir yanı açık bir fundalık diğer yanı ise porsuk ağaçları ile çepeçevre sarılmış, olağanüstü ağaçların boy boy sıralandığı doğal bir parkın içerisinde uzayıp gidiyordu. Malikânenin likenlerle bezeli bahçe kapısı iki sütun üzerine dökülen armalarla süslenmiş gibiydi. Burada yaptığım araştırmada araba yolunun dışında çalıların arasında bazı kuytu yerler keşfettim. Malikâneyi bulunduğum yerden yani yoldan görmek mümkün değildi.

Üstelik malikânenin sınırlarını belirleyen bu çalıların bakımsızlığını ve yerleşik bir boğuculuğun ortaya çıkmasına neden olan çürümüşlüğü görmek de mümkündü. Fundalıklar bahar güneşinin ışıl ışıl parlayan güneşi altında insanın gözünü alacak kadar güzel katırtırnaklarıyla dolup taşıyordu. Sonuç olarak, bir yandan malikânenin bahçe kapısını diğer yandan da yolun mümkün olduğu kadar ilerisini görebileceğim bir yerde konuşlanarak fundalıkta gizlendim. Bir süre için kimsecikleri görmedim yolda...

Fazla beklememe gerek kalmadan, yolun benim geldiğim yönün ters tarafından bir bisikletlinin geldiğini gördüm. Adamın üzerinde koyu renk bir takım elbise ve suratında siyah sakalı vardı. Adam, Charlington arazisinin sınırına kadar giderek çalılıkların arasında bir yerde saklandı. Bunun üzerinden henüz 15 dakika bile geçmeden yolda bir bisikletli daha belirdi. Bu, istasyondan gelmekte olan tanıştığımız genç bayandı. Charlington Fundalığı yakınlarında etrafa daha dikkatli bir şekilde bakmaya başlamıştı. Genç kız tepeyi geçtikten bir süre sonra çalıların arasında saklanmakta olan adam da bisikletiyle onu izlemeye başladı.

Geniş arazi boyunca uzanan yolda başka kimse yoktu; önde bisikletinin üzerinde zarif bir bayan ve onu takip eden kötülük yapmaya hazır bir şekilde bisikletinin gidonuna yapışmış bir adam. Genç kız bir süredir alışkanlık haline getirdiği şekilde arkasındaki adamı fark edince yavaşladı. Bunun üzerine takipçisi de yavaşladı. Kız durunca adam da aralarında yaklaşık olarak iki yüz metrelik mesafeyi korumaya çalışarak durdu aniden.

Daha sonra yaşananlar genç bayanın kararlı olduğunu gösteren mücadeleci yönünü kanıtlayan içerikteydi. Beklenmedik ve hızlı bir şekilde yaptığı manevrayla geriye dönerek adamın üzerine doğru pedal çevirmeye başladı. Rakibi de kız kadar atak çıktı. Aynı şekilde tepki vererek çılgın bir şekilde kızdan kaçmak için pedallara yükleniverdi. Bu kovalamacayı izlemeye her ikisini de dönemeçte gözden kaybedinceye kadar sürdürdüm. Bu sırada saklandığım kuytuluktan çıkmamakla akıllılık yaptığımı da anlamış oldum. Az sonra adam birden yolun başında yeniden belirdi. Usulca

ilerleyerek daha önceki yerine döndü. Malikânenin kapısına geldiğinde ise bisikletinden indi. Burada kısa bir süre ağaçların altında beklediğini gördüm. Adam, uzaktan görebildiğim kadarıyla kravatını düzeltiyor gibiydi.

Daha sonra da hızla bisikletine binerek malikânenin yolunu tuttu. Bunun üzerine ben de fundalıktaki yerimi terk ederek ağaçların arasından onu izlemeye başladım. Oldukça uzakta Tudor stili bacaların yükseldiği eski, kirli renkteki binayı bu sırada fark etmiştim ama yol biraz daha sık çalılarla çevrelenmeye başlayınca adamı gözden kaybetmiştim. Bunun benim için yeterli olacağını düşünerek neşeli bir şekilde Farnham'e döndüm.

Kasabada emlak işleri yapan birinden ısrarcı olmama karşın Charlington Malikânesi'ne ilişkin hiçbir bilgi alamadım. Neyse ki bana Pall Mall'deki başka bir firmadan bilgi alabileceğimi söyledi. Eve dönerken bu firmaya uğrayarak yetkili biriyle görüşmeyi başarmıştım. Onun dediğine göre, Charlington Malikânesi'ni yaz için tutmam imkânsızmış. Çok geç kalmışım; çünkü bir ay kadar önce başkası tarafından tutulmuş. Kiralayan kişinin adı da Bay Williamson'mış. Saygıdeğer ve yaşlıca bir beyefendiymiş. Benden özür dileyen bu kibar yetkili, müşterileri hakkında daha fazla bilgi vermesinin doğru olmadığını da eklemeyi ihmal etmedi.

Holmes, bütün bu açıklamaları içeren ayrıntılı raporumu dikkatli bir şekilde dinledi. Buna karşın ondan küçücük bir övgü bile alamadım. Tam aksine, yaptığım veya yapmam gerekenler hakkında düşüncelerini belirtirken suratına bakarak biraz gergin olduğu bile söylenebilirdi.

— Öncelikle saklanmak için tercih ettiğin yer doğru gelmedi bana, Watson. Malikâneyi çevreleyen çalıların arkasında konumlanmış olsaydın bu tuhaf adamı daha yakından görme şansını elde etmiş olabilirdin. Sen yanlış bir yerde ve çok uzakta gizlenerek belki de Bayan Smith kadar bile yakın olamadın adama. Bu bayan söz konusu takipçisini tanımadığını söylüyor ama ben tanıyor olduğundan kesinlikle eminim. Zaten bu böyle olmasaydı adam neden bu kadar süratle kaçsın ki? Diğer bir nokta da adamın bisikletini üzerine eğilerek kullanıyor olması. Bu da elbette tanınmamak için gösterdiği başka bir çaba. Bu nedenle oldukça başarısız bir sonuç aldın. Adam senden birkaç yüz metre ileride eve dönüyor sen ise adam hakkında bilgi almak için kasabadaki emlak ofisine gidiyorsun.

— Sen ne önerirdin peki, dedim öfkeli bir ses tonuyla.

— En doğrusu, en yakındaki meyhaneye gitmekti. Biliyorsun ki en fazla dedikodu yapılan yerler daha çok bu tip mekânlar. Üstelik belki de ev sahibinden hizmetçiye varıncaya kadar tam takım malikânede yaşayanların listesini de verirlerdi sana. Williamson dedin, değil mi? Bu isim bana hiçbir çağrışımda bulunmuyor. Madem bu beyefendi yaşlı biri, o zaman genç bayanın aradığımız takipçisi bu adam değil.

Senin anlattıkların yine de bize bir şeyi kanıtladı. Neyi? Genç kızın anlattığı olayın doğru olduğunu. Bundan neredeyse emindim zaten. Üstelik bisikletli takipçiyle malikâne arasındaki ilişkiden de hiç kuşkulanmadım. Bunlara ek olarak malikâneyi tutan şahsın Williamson isimli biri olduğunu da öğrenmiş olduk senin araştırmandan. İyi de kim bu şahıs? Her neyse sevgili dostum, bu kadar üzgün olmayın yine de... Benim de bazı araştırmalar yapmam gerekiyor sanırım...

Ertesi sabah Bayan Smith'ten dün tanık olduğum olayları teyit eden aynı içerikte bir mektup aldık. Ama mektubun sonunda çok daha önemli bir konuda bilgi veriyordu:

“Bay Holmes, evdeki durumum giderek daha karmaşık bir hal almaya başladı. İşverenim bana evlenme teklif etti. Bu teklifin içtenliğinden kuşku duymuyorum. Ancak sizin de bildiğiniz gibi ben başkasıyla sözlenmiş bulunuyorum. Bu nedenle beyefendiyi reddettim, kendisi de bunu anlayışla karşıladı. Yine de bu gelişme sonrasında aramızın eskisi gibi olmadığını tahmin edebilirsiniz.”

— Genç bayan sorunla daha yeni karşılaşıyor gibi, dedi Holmes, mektubu okuyarak. Bu olay en başta göründüğünden daha da karmaşık bir şekil aldı. Bu durumda sessiz ve dingin, tertemiz bir kır havası bana iyi gelir. Ben de fırsattan istifade böylece aklımı kurcalayan birkaç konuyu test etmiş olurum.

Kırsal alanda geçireceği bu sakin günün sonu Holmes için, beklediği gibi olmamışa benziyordu. Gecenin ilerleyen saatlerinde Baker Sokağı’na geldiğinde bizzat kendisi bir Scotland Yard araştırmasına konu olabilirdi; dudağı patlak, alnı şişmiş ve kılık kıyafeti darmadağın durumdaydı. Yaşadıkları çok hoşuna gitmiş olmalıydı; çünkü anlatırken bile kendisini gülmekten alıkoyamıyordu.

— Sürekli olarak hareketsiz kalmamak için arada bir böyle araştırma gezilerine ihtiyacım var anlaşılan, dedi. Eski İngiliz boksunda neyse ki biraz maharet sahibiyim. Zaman zaman çok işime yarıyor doğrusunu söylemek gerekirse. Tıpkı bugün olduğu gibi, yoksa sonum daha da kötü olabilirdi.

Yaşadıklarını anlatması için ona epey dil döktüm.

— Daha önce senin de yapmanı istediğim şey olan meyhaneye gitme düşüncesini uygulamaya koydum ve çok geçmeden o civarda bulduğum bir meyhanede araştırma yapmaya başladım. Barda sohbet ettiğim çok konuşan bir adam çorap söküğü gibi her şeyi anlatmaya başladı. Williamson’ın, malikânede birkaç hizmetçisiyle birlikte yaşayan sakallarına ak karışmış ihtiyar bir adam olduğunu öğrendim. Din adamı olabileceğine ilişkin ortalıkta dolaşan rivayetlere ve son zamanlarda malikânede meydana gelen olaylara bakarak fazla önem verilmemesi gerektiği sonucuna vardım.

Bu, zaten benim de daha önce araştırmış olduğum bir şeydi ve bu isimde özellikle karanlık işlere bulaşmış bir geçmişi bulunan rahibin varlığını tespit etmiştim. Bu arada konuşkan adam, malikâneye hafta sonları çok sayıda yabancı konuğun gelip gittiği bilgisini de verdi. Hatta Bay Woodley adında kızıl bıyıkları olan bir adamın çok fazla dikkat çektiğini söylemeyi de ihmal etmedi. Sohbetin bu aşamasında birden karşımıza kim çıktı dersin? Elbette, söz konusu kişinin kendisi.

Yan taraftaki odalardan birinde bira içmekle meşgulmüş ve sohbetimize başından beri tanık olmuş. Tepkisi gecikmedi: Ben de kimmişim? Neden soru soruyormuşum? Amacım neymiş? Farklı bir dili vardı, güzeldi; özellikle de sıfatları vurucuydu. Bu saldırgan konuşmanın ardından ne yazık ki kendimi kurtaramadığım bir de okkalı tokat attı bana. Sonra olanlar ise daha da güzeldi. Sol kroşem adamın suratında patladı. Bunu sevmiş olmalı. Sonuç olarak ben gördüğün şekilde terk ettim o mekânı. Bay Woodley ise arabayla gitmek zorunda kaldı. İşte, güya sakin kır gezimin bilançosu. Surrey dolaylarında yaşadıklarım eğlenceliydi ama yine de senden daha fazla bir şey öğrenememiş olduğumu da söylemeliyim.

Perşembe günü genç bayandan yeni bir mektup daha almıştık.

“Bay Carruthers’le çalışmayı sona erdireceğim dersem, sanırım bana hak verirsiniz Bay Holmes. Buradaki şartlar artık bana pek uygun değil. Üstelik yüksek ücret bile bu gerçeği değiştiremez. Cumartesi günü buradan bir daha dönmemek üzere ayrılıp şehre dönmeyi planlıyorum. Bu arada Bay

Carruthers söz verdiği araba işini halletti. Issız yollardaki tehlikeli yolculuğum sona erdi; elbette gerçekten böyle bir tehlikeden söz edilebilirse!

Burayı terk etmemin asıl nedeni Bay Carruthers'le aramızda geçen evlilik gerginliği değil; o ürkütücü Bay Woodley'in yeniden ortaya çıkması. Her zaman bir iticiliği vardı ama artık katlanılamayacak kadar çekilmez geliyor bana; galiba bir kaza geçirmiş. Onu uzaktan pencereden gördüm sadece. Başka da hiç karşılaşmadık. Bay Carruthers'le aralarında uzun süren konuşmalar yapıyorlar. Patronumu bu sohbetlerden sonra biraz heyecanlı buldum doğrusunu söylemek gerekirse.

Woodley burada kalmıyor ama yakınlarda bir yerlerde kaldığını tahmin ediyorum. Bu sabah onu yeniden çalılıkların arasında saklanırken fark ettim. Onu yakınımda görmektense vahşi bir hayvanla yan yana olmayı daha çok isterim. Bu adamdan alabildiğine nefret ediyor ve biraz da korkuyorum. Bay Carruthers'in böyle bir yaratıkla ne tür bir işi olur, buna bir anlam veremiyorum doğrusu. Sonuçta benim için bütün bunlar hafta sonu sona erecek."

— Umarım öyle olur Watson, dedi Holmes, düşünceli bir şekilde. Anladığım kadarıyla küçük bayan bazı numaraların içerisine çekilmek isteniyor. Bu mekândan ayrılırken kimsenin onu rahatsız etmemesi için eşlik etmek de bizim görevimiz olmalı. Sevgili Watson, hafta sonu oraya gidip bu tuhaf süreci sona erdirmek gibi bir görevimiz var artık.

Şu ana kadar olayın bu kadar önemli olabileceği doğrusunu söylemek gerekirse aklıma gelmemişti, bunu itiraf edebilirim. Bana daha çok tehlikeli değil de bir tür gönül oyunu gibi gelmişti. Sonuçta birilerinin genç bir kadını takip etmesi pek de duyulmadık bir şey değildi ne de olsa. Kadınla konuşmaya cesaret edemeyen birileri, hatta ondan gizlenen birilerinin varlığı mümkündü ve bunda korkulacak bir taraf da yoktu. Ancak Woodley gibi iğrenç bir adamın varlığı da biliniyordu. Üstelik bu korkunç adam bir kez genç kadını rahatsız etme cesaretini bile göstermişti. Her ne kadar Bay Carruthers'in evine son geldiğinde ona hiç yaklaşmamış da olsa bu gerçek ortadaydı.

Bisikletli takipçi olsa olsa malikânenin hafta sonu partilerinin sürekli katılımcılarından biri olmalıydı. Kim olduğu, ne istediği bilinmiyordu. Holmes'un düşünceli ruh halini görmem, üstüne üstlük yanına tabancasını da almış olması, beni, bu tuhaf olayların sonunda bir trajedinin yaşanabileceği noktasına kadar getirdi.

Yağmurlu bir gecenin ardından aydınlık bir sabaha uyanmıştık. Pırıl pırıl katırtırnaklarıyla dolu fundalık, Londra'nın kasvetli griliğinden yorulmuş gözlere adeta bir ziyafet çekiyor gibiydi. Holmes'la birlikte geniş kumlu yolda yürüyerek sabahın tertemiz havasını içimize çektik. Kuş sesleri bahar sabahımıza özellikle eşlik ediyor gibiydi. Crooksbury Tepesi'ne doğru çıkan yoldan ilerlerken etrafında sıralandıkları binadan daha genç olan meşelerin arasında malikâneyi seçebiliyorduk. Holmes fundalıkla yeşil çalı çitinin arasında ilerleyen uzun yola dikkatimi çekti. Uzak bir noktadan bulunduğumuz yöne doğru gelmekte olan şeyi işaret ediyordu aslında.

Holmes gergin bir şekilde homurdandı:

— Yarım saat kadar bir zaman tanımıştım. Bu gelen eğer genç kadının arabasıysa demek ki ilk treni yakalamak istiyor. Watson korkarım onu kaçırdık, biz yetişemeden o Charlington'dan geçmiş olacak.

Yoldaki yükseklikler nedeniyle bir noktadan sonra gelen arabayı göremez olmuştuk. Ne kadar hızlı hareket ettiğimizi tarif edemem. Uzun süredir benimsediğim durağan yaşam tarzını dikkate alacak

olursak Holmes'un gerisinde kalmamı daha iyi anlatmış olurum. Buna karşın Holmes, fizik olarak çok daha hazırlıklıydı; bu tip anlarda ortaya çıkan yedek bir gücü her zaman bulunurdu. Hızlı bir tempoda yaptığımız yürüyüşün ardından biraz yavaşlama kararı verdiğinde Holmes, benden yüz metre ilerideydi. Orada öylece durarak birazcık üzülmüş bir şekilde ve oldukça umutsuz bir yüz ifadesiyle elini yukarı kaldırmış duruyordu. Tam o anda dizginleri yerlerde sürünen ve üstümüze doğru gelmekte olan bir at, eşkin bir yürüyüş temposuyla üzerinde sürücüsü olmayan arabayı sürükleyerek yolun dönemecinde belirmişti.

— Watson, geç kaldık geç, diye bağırdı Holmes, bir solukta yanına kadar geldiğimde. Önceki trene gidebileceğini hesaplamamış olmam büyük bir hata. Onu kaçırmış olabilirler Watson! Cinayet! Tanrı'm! Yolu kapatalım! Atı durdur! İşte tamam şimdi... Hadi, şimdi arabaya binelim de bu hatayı ne kadar telafi edebileceğimizi birlikte bir kontrol edelim.

Hemen arabaya atlayarak yola koyulduk. Dönemeci geçtiğimiz anda Holmes, atı kırbaçlayarak biraz daha hızlı gitmesini sağladı. Az sonra köşeyi döner dönmez malikâne ile fundalık arasındaki o ıssız yol hemen önümüzde belirivermişti. Hemen Holmes'un kolunu tutarak,

— Adam orada işte, dedim.

Bisikletli biri bize doğru geliyordu. Başı biraz aşağıda, omuzları da düşmüş gibiydi. Olanca gücüyle pedallara asılıyor gibiydi. Yarışmada bisiklet süren yarışçıları andırıyordu. Tam bu anda başını yukarı kaldırınca sakallı yüzü ortaya çıkmıştı. O da bizi görerek, bisikletini kenara çekerek üzerinden inmişti... Simsiyah sakallarıyla teninin solukluğu arasında tam bir zıtlık vardı sanki. Gözleri de biraz öfkeli bir şekilde alev alevdi. Bizi inceledikten sonra, göz ucuyla arabayı yokladı. Şaşkın bir ifade vardı yüzünde.

— Siz de kimsiniz, diye bağırdı bisikletiyle yoldan geçmemizi engelleyerek. Bu arabayı nereden buldunuz? Hemen durun diyorum size, dedikten sonra cebinden hızla çıkardığı bir tabancayı üzerimize doğrulttu. Durun hemen, yoksa atınızı burada öldürürüm!

Holmes bu sırada dizginleri bana teslim ederek arabadan atlamıştı bile.

— Aradığımız adam sensin. Violet Smith nerede, şimdi söyle bakalım, dedi kesin ve hızlı bir ses tonuyla.

— İyi de benim de öğrenmek istediğim zaten bu. Onun arabasına binen sizsiniz? Bu durumda nerede olduğunu da sizin bilmeniz gerekmez mi?

— Biz arabayı bulduğumuzda içinde kimse yoktu. Yolda bulduk. Genç bayana belki yardımımız dokunabilir diye hemen içine atlayıp bu yöne geldik.

— Yüze Tanrı'm! Yüce Tanrı'm! Ne yapacağım şimdi ben, diyen adam çaresizliğini belli etti. Lanet Woodley ile pis adamın teki olan peder onu yakalamış olmalı. Hadi, beni takip edin o zaman. Siz gerçekten Violet'e yardım etmek istiyorsanız beni izleyin. Hep birlikte belki onu kurtarabiliriz. Zaten, her ne pahasına olursa olsun, onu mutlaka kurtarmalıyız.

Sözünü tamamlayan adam tabancasını elinde tutarak, porsukağacı çalılarının arasındaki bir kuytuluğa doğru koşmaya başlamıştı. Bunu gören Holmes da adamın peşi sıra çalılıklara dalmıştı. Ben de hemen arabayı yolun kenarına çekerek peşlerine takıldım.

— Buradan gitmiş olmaları gerekir, dedi Holmes, çamurlu patikadaki ayak izlerini eliyle işaret ederek. Bir dakika! Bu da kim böyle?

On yedi yaşlarında, ayağında deri çizme ve tozlukları bulunan, seyis yamağını andıran genç bir çocuğa işaret ediyordu bu sırada. Çocuk dizlerini karnına doğru çekmiş bir halde yerde yatıyordu. Başındaki yara dehşet vericiydi. Bayılmış görünüyordu ama hala yaşıyor olduğu kesindi. İlk bakışta kafatasının sağlam olduğunu anlamıştım hemen.

— Bu Peter! Seyistir kendisi, dedi siyah sakallı adam. Violet'in arabasını kullanan bu çocuktu. Demek o alçaklar çocuğu arabadan indirip yaralamışlar. Onu burada bırakmak belki de en iyisi. Şu an için ona bir yararımız dokunmaz bana göre. Biz, en iyisi hep birlikte Violet'i, genç bir kadının başına gelebilecek belki de en korkunç felaketten kurtarmak için çaba harcamalıyız.

Bu sözlerin ardından hep birlikte ağaçların arasında ilerleyen patika yolda çılgınlar gibi koşmaya başladık. Evi çevreleyen çalılıklara yaklaştığımızda Holmes, aniden durdu.

— Eve doğru gitmemişler, dedi. Defnelerin arasındaki izlere bakın, sol taraftakiler onlara ait. Evet, tahmin ettiğim gibi.

Holmes henüz sözünü tamamlamıştı ki ilerideki çalılıktan tiz bir kadın çığlığı duyduk. Korkmuş ve dehşete kapılmış birinin çığlığına benziyordu. Çığlık en keskin yerinde boğuk boğuk sesler ardından birden kesilivermişti.

— Bu taraftan! Haydi! İleride olmalılar, diye bağırdı yabancı adam çalılıkların arasından hızla fırlayarak. Ah, alçaklar! Korkaklar! Hadi baylar, beni takip edin. Maalesef, çok geç kaldık! Çok geç! Ulu Tanrı'm!

Etrafı yaşlı ağaçlarla çevrili açık bir alana çıkmıştık bu sırada. İlerde, geniş gövdeli bir meşe ağacının gölgesindeki üç kişiyi hemen fark etmiştik. Bu üç kişiden bir Bayan Violet'ti. Ağzının bir mendil yardımıyla bağlandığı ve bayılmak üzere olduğu bu mesafeden görülebiliyordu. Kızın tam karşısına dikilmiş olan iri kıyım, kızıl bıyıkları olan adam bir elini beline koymuş, diğeriyle de kırbacını havaya sallayarak, zafer naraları atıyordu. İkisinin arasında ise tüvit takım elbiseli, beyaz cüppeli ve aksakallı yaşlıca bir adam duruyordu. Bir evlilik töreni yapıldığından kuşku yoktu. Çünkü bizim yaklaştığımız sırada aksakallı ihtiyar, bir eliyle dua kitabını cebine koyarken, diğeriyle de damadın sırtını sıvazlıyordu.

— Evlendiler mi yoksa, diye panikle sordum.

— Haydi, yanlarına gidelim, diye bizi yönlendirdi yabancı. Benimle gelin de ne olup bittiğini öğrenelim, diye ileri atıldı. Holmes ve ben kaçınılmaz olarak hemen adamın arkasından fırladık.

Bu üçlü gruba yaklaştığımız sırada genç kadın tökezleyerek ağaca yaslandı. Rahip eskisi Williamson yalancı bir tevazu ile bizi selamladı. Bu sırada alçak Woodley ise insanın tüylerini diken diken eden ürkütücü bir kahkaha attı.

— Seni tanıdım, Bob. Sakalını çıkar istersen artık. Sen ve arkadaşlarının zamanlaması çok iyi. Sizi Bayan Woodley ile tanıştırmama izin verin lütfen!

Bizimle gelen yabancının tepkisi görülmeye değerdi. Yüzünde eğreti duran sakalı hemen çıkarıp yere attı. Sakalın altından solgun renkte, tıraşlı, sivri bir surat peydahlandı. Bu sırada tabancasını,

elindeki kırbacı tehditkâr bir şekilde havada savurarak bize doğu gelmekte olan korkunç Woodley'e doğrultmayı da ihmal etmedi.

— Evet, diye konuşmaya başladı yabancı adam. Ben Bob Carruthers'im. Bu işin sonunda idam edilmek bile olsa bu genç bayanı mutlaka kurtaracağım elinizden. Eğer ona küçük de olsa zarar verirseniz başınıza neler geleceğini size daha önce söylemiştim değil mi? Ben sözümde duran biriyim ve bunu burada bir kez daha göstereceğim.

— Biraz geç kaldın dostum. O artık karım oldu.

— Öyle bile olsa, o ancak senden dul kalabilir.

Bu sırada tabancasını ateşleyiverdi. Woodley kanlar içerisinde kalmış bir haldeyken acıyla haykırarak sırt üstü yere düştü. Çirkin, kırmızı suratı bu sırada kireç gibi beyaza kesmişti. Rahip eskisi ise üstündeki cüppesine karşın yakası açılmadık küfürler savurarak silahına davranmaya çalıştıysa da Holmes'un silahı bu sırada burnunun dibinde bitivermişti.

— Bu kadar zorbalık yeter, dedi Holmes soğukkanlı bir ses tonuyla. Tabancanı hemen at! Watson, sen de şu tabancayı adamın kafasına doğrult istersen? Pekâlâ, bu kadar... Teşekkür ederim... Bay Carruthers, siz de verin artık o tabancayı. Bu kadar şiddet yeterli. Verin onu bana!

— Sizi tanımıyorum henüz.

— Adım Sherlock Holmes.

— Ulu Tanrı'm!

— Bundan anladığım kadarıyla beni tanıyorsunuz. Polis gelene kadar yetki bende. Hey sen, diye seslendi biraz geride beklemekte olan seyis yamağına. Bu notu karakoldaki polislere götürmeni istiyorum. Orada yetkili birine verirsin. Onlar gelene kadar buradaki herkes benim sorumluluğum altındadır.

Holmes'un otoriter tarzının gücü buradaki herkesi etkisi altına almıştı. Bu trajik sahnenin tek egemen kişiliği kendisiydi. Buradaki herkesi kontrol altına almayı başarmıştı. Williamson ve Carruthers bir an için yaralı Woodley'i eve taşırken bulmuştu kendilerini. Ben de ister istemez korkmuş vaziyetteki kızın koluna girmek durumunda kalmıştım. Holmes'un istemesiyle yaralıyı muayene ettim ve daha sonra iki kişiyi kontrol altında tuttuğu yemek odasına giderek kendisine rapor verdim.

— Yaşayacak, dedim.

— Nasıl olur, diye olduğu yerde zıpladı Carruthers. Hemen gidip işini bu kez kesin olarak bitireceğim. Ne demek şimdi bu? Masum bir kız, bundan sonraki hayatını şu alçak Woodley ile geçirmek zorunda bırakılabilir mi?

— Evlilik meselesinde bu kadar panik yapmanıza gerek yok, dedi Holmes. Hiçbir koşulda bu evlilik geçerli olamaz, dolayısıyla onun karısı da olamaz. Bunu engelleyen iki önemli nedenimiz var. Öncelikle şu papaz eskisi Williamson'ın bu evliliği kıyabilecek bir ehliyeti var mı onu araştırmamız gerekecek.

— Ben papazım, diye hemen tepkisini koydu haydut.

— Ama ehliyetini kaybetmiş bir papaz olmalısınız.

— Bir kez papaz olduysanız her zaman papaz olarak kalırsınız.

— Bundan pek emin değilim. Evliliğe ilişkin belgeler nerede?

— Cebimde elbette...

— Bu durumda onları sahtekârca yöntemler kullanarak çıkarmış olmanız gerekir. Her koşul altında sizin, tarafların rızası olmadan zorla gerçekleşen bir evliliğin geçerli sayılamayacağını bilmemeniz şaşırtıcı. Çünkü şu kadarını söylemeliyim ki çok yakında sizin de öğreneceğiniz üzere bu oldukça ciddi bir suçtur. Zaten bunu öğrenmek ve üzerinde uzun uzun düşünmek için benim hesaplamalarıma göre önünüzde on yılınız bulunuyor. Sana da bir çift lafım var Carruthers... Eğer silahını ateşlemek yerine cebinde tutsaydın çok daha isabetli bir iş yapmış olurdun.

— Size hak veriyorum Bay Holmes... Ama yine de sevdiğiniz kızın zarar görmesi, onu koruyamamış olmak... Bu kızı seviyorum Bay Holmes... Aşkın insanı nasıl etkilediğine ilk kez tanık oldum. Sevdiğim insanın Kimberley'den Johannesburg'a kadar her yerde nam salmış, Güney Afrika'nın bu en tanınmış eşkıyasının eline geçtiğini düşünmek bile beni çıldırtmaya yetti. Şu an bana ne kadar inanırsınız bilemem ama Bay Holmes, inanın bu kız benim yanımda çalışmaya başladığı günden bu yana bir kez olsun bu malikânenin yakınından yalnız geçmesine göz yummadım. Çünkü ona kötülük yapmak isteyeceklerinden emindim. Bunu engellemek için onu belirli bir mesafeden bisikletle izlemeyi alışkanlık haline getirdim. Bir tatsızlık olmasın, yanlış anlaşılmaya yol açmamak için de takma sakal kullandım. O, çok masum ve narin. Kendisini takip ettiğimi anlayacak olursa benim yanımda çalışmak istemeyeceğini hesaplayarak böyle davrandım.

— Diyelim ki doğru söylüyorsunuz, ona bu tehlikelerden neden söz etmediniz?

— Bilecek olsaydı yanımda çalışmaz, terk ederdi ve ben de buna katlanamazdım. Beni sevmemiş olabilir ama hiç olmazsa yakınımda olmasını sağlayarak sesini duyacak olmam bile benim için yeterliydi.

— Sizin aşk dediğiniz bu tutum bana göre fazla bencil Bay Carruthers, dedim araya girerek.

— Belki de... ya da her ikisi birden... Her anlamda gitmesine izin veremezdim. En azından bu güruhtan onu sakınmak için bile olsa onu yakınımda tutmamın yararlı olacağını düşündüm. Fakat gelen telgraftan sonra harekete geçeceklerini iyice emin olmuştum.

— Telgraf mı?

Carruthers cebinden çıkardığı telgrafı gösterdi hemen.

— İşte burada, dedi.

Telgraftaki mesaj kısa ve özdü: "İhtiyar öldü!"

— İlginç, dedi Holmes. Bu kısa telgrafın onları neden ve nasıl harekete geçireceğini daha yeni anladım. Her neyse, biraz daha bekleyecek olduğumuza göre bize bildiklerinizi anlatabilirsiniz.

Bu sırada ihtiyar papaz eskisi yakası açılmadık küfürler etmeye başlamıştı.

— Tanrı şahidimdir, dedi ihtiyar. Olur da bizi ele verme cüreti gösterirsen Bob Carruthers, emin ol Jack Woodley'e yaptığının aynısını yaparım sana. Kıza ilişkin bildiğin bütün hikâyeleri anlatabilirsin, sonuçta kişisel bir sorun olarak kabul edilebilir. Ama arkadaşlarını ispiyonlayacak olursan işte o zaman yandığının resmidir. Haberin olsun!

— Sayın peder neden bu kadar heyecan yapıyorsunuz, anlayamadım doğrusu, dedi Holmes, bir sigara yakarak. Emin olun şu ana kadarki bütün kanıtlar sizin aleyhinize. Ben biraz da merakımı yenmek adına öğrenmek istiyorum. Yok, herkes bildiği ile yetinsin demek isterseniz, bu durumda ben konuşmaya başlarım. Bu sayede belki sizin açık etmediğiniz şu gizli kapaklı işlerinizi ne kadar anlatmayacağınızı ilk elden test etmiş oluruz. Öncelikle her üçünüzün de yani Williamson, siz Carruthers ve Woodley denilen şu adam Güney Afrika'dan geldiniz.

— Büyük bir yalan, dedi ihtiyar. Bu ikisini iki ay öncesine kadar ne gördüm ne de tanımışlığım vardır. Ayrıca hayatımda Afrika'ya adımımı bir kerecik bile atmadım. Bunu da benim için piponuzda tüttürerek içebilirsiniz Bay Holmes... Yok, hayır, 'Bay Çokbilmiş.'

— Doğru söylüyor, dedi Carruthers.

— Bu durumda yalnızca ikiniz gelmiş olmalısınız. Saygıdeğer peder sanırım tam bir bulunmaz İngiliz kumaşı. Siz o zaman Ralph Smith'i Afrika'dan tanıyor olmalısınız. Fazla uzun olmayan bir gelecekte aramızda olmayacağından emindiniz. Bu durumda yeğenine bıkacağı büyük bir serveti olmalıydı. Buraya kadar iyi gittim sanırım?

Carruthers başıyla onayladı. Williamson ise sunturlu bir küfür savurdu yine.

— En yakın akrabasının Bayan Violet olduğunu ve ölüm döşeğindeki yaşlı adamın bir vasiyetnamesinin bulunmadığını da öğrenmiştiniz.

— Okuryazar değildi, dedi Carruthers.

— Böylece her ikinizin de buraya gelerek kızı bulmanız kaçınılmaz oldu. Plan şöyle işleyecekti: Biriniz onu kandırıp evlenecek, diğeri de servete ortak olacaktı. Bilmediğim bir nedenle müstakbel damat adayı Woodley'di. Bu arada, gerçekten de onun bu işte damat olmasına nasıl karar verdiniz? Neden siz değil de o?

— Yolda oynadığımız kâğıt oyununu o kazandı çünkü.

— Plan basitti... Siz genç bayanı yanınızda işe alacaktınız, Woodley'de kur yapacaktı. Aksilik işte... Genç kız bu adamın iflah olmaz kötülüklerle dolu biri olduğunu fark ederek ona mesafeli davrandı. Planınızı bozan şey yalnızca bu da değildi sanırım. Çünkü siz de rolünüzü unutmuş ve ona âşık olmuştunuz. Üstelik bu küstah adamın genç kızı sahiplenecek olması fikri de sizi rahatsız ediyordu artık, haksız mıyım?

— Hayır! Tanrı biliyor ki, buna kesinlikle izin vermezdim.

— Bir nedenle aranızda tartıştınız. Woodley sizin yanınızdan ayrılarak kendi başına davranmaya ve farklı planlar uygulamaya başladı.

— Bana sorarsan Williamson, bu beyefendi zaten bütün olayı biliyor, dedi Carruthers rahatsız edici bir gülüşle. Haklısınız, aramızda kavga ettik ve bana saldırdı ama artık ödeşmiş bulunuyoruz. Zaten, daha sonra da ortalıktan kayboldu. Bu papazla o arada tanışmış işte. Violet'in bisikletle geçtiği ıssız yol üzerinde yaşadıklarını öğrendim neden sonra. Bir şekilde oyuna yeniden dâhil olup kıza kötülük yapmak için fırsat kolladıklarını düşünüyordum. Bu nedenle kızı sürekli olarak izlemeye başladım.

Bu kafadarları etrafta arada bir görüyordum çünkü. Ne planladıklarını öğrenmek istiyordum asıl olarak. Ralph Smith'in öldüğünü bildiren telgrafla Woodley, iki gün önce yeniden kapıma dayandı. Bana aramızdaki anlaşmaya bağlı kalıp kalmayacağımı sordu. Ben de artık böyle bir şeyin olamayacağını söyledim kendisine. Woodley, bunun üzerine kızla evlenmek isteyip istemediğimi sordu. Yoksa ona ganimetten pay mı vermek istiyordum? Kendisine bu görevi üstlenmeye dünden razı olduğumu ve zevk duyacağımı belirttim. Fakat genç kızın benimle evlenmek istemediğini söyledim. O her zamanki küstah yaklaşımla, "Biz kızı önce evlendirelim. Göreceksin bir iki haftaya kalmaz buna alışır..." dedi. Ben itiraz ederek kesinlikle zorbalık yapmamamız gerektiğini söylediğimde ise bana sunturlu bir küfür savurmaktan geri kalmadı. Üstüne üstlük, her ne pahasına olursa olsun, genç kıza sahip olmak konusunda kararlı olduğuna yemin ederek çekip gitti.

Bayan Violet'in bu hafta sonu bizden ayrılacağını biliyordum. Bu nedenle güvenli bir şekilde istasyona kadar gitmesi için kendisine bir at arabası ayarladım. Bu bile beni tatmin etmemişti. Bu nedenle arkasından bisikletle takip etmeye karar verdim. Onları izlemek için bisikletime bindiğimde yola çıkmıştı bile. Arabaya yetiştiğimde ise sizin de bildiğiniz gibi biraz geç kalmıştım. Tam o anda ben arabayı sizin kullandığınızı görerek şaşırdım haklı olarak.

Holmes, hikâyenin tam burasında ayağa kalkıp sigarasını şömineye fırlattı.

— Yanılmışız Watson, dedi. Bisikletli takipçinin çalıların arasında kravatını düzelttiğini söylediğin anda hepsini anlamış olmalıydım. Yine de bu önemli ve eşsiz olayı da başarılı bir finale taşımış olduk. Gördüğüm kadarıyla bu tarafa doğru gelen üç polis memuru var. Ha, evet, bu da iyi, küçük seyis yamağı da yanlarında. Buradan anlıyoruz ki ne çocuk ne de zoraki damat bu macerayı kalıcı bir hasara uğramadan atlatabilecekler. Watson, sevgili dostum, istersen Bayan Smith'in yanına gidip kendine gelip gelmediğini kontrol etsen fena olmaz diyorum artık. Durumu iyiyse annesine kadar genç bayana refakat edebileceğimizi düşünüyorum. Yok, kendisini hala kötü hissediyorsa isterse Midlands'daki genç bir elektrikçiye hemen bir telgraf çekebileceğimizi söylemen onun için yeterli olmalı. Bay Carruthers, size de bir çift lafım olacak... Bu kötücül planda yer alarak fazlasıyla cezanızı çekmiş olduğunuzu düşünüyorum. Bu benim kartım... Buyurun... Eğer mahkemede tanık olmamı isterseniz seve seve size yardım etmeye hazırım.

Sonu gelmeyen bu koşuşturmaca içerisinde, okuyucumuzun da farkına vardığı gibi, bazen hikâyeyi son aşamada toparlamak ve meraklı okuyucu için detaylardaki şifreleri aktarmak her zaman kolay olmuyor benim için. Olaylar birbiri peşi sıra akıp giderken sonuçlanan her maceranın ardından kahramanları da hayatımızı sessizce terk ediyor. Yine de burada aktardığımız olayın bu aşamasında bazı ayrıntıları da vermek gerektiğini düşünüyorum. Bayan Violet Smith'e büyük bir miras kaldı.

Kendisi artık ünlü Westminster elektrik şirketi Morton&Kennnedy'nin ortağı Bay Cyril Morton'ın sevgili eşi. Williamson yedi yıl, Woodley de on yıl adam kaçırma ve gasp suçlarından mahkûm oldular. Carruthers'in akıbetini tam olarak bilmiyorum ama mahkemenin ona bu olaylarda üstlendiği rol nedeniyle fazla bir ceza vermediğini düşünüyorum. Sonuç itibariyle, Woodley çok tanınmış ve

tehlikeli bir eşkıyaydı. Carruthers sanırım birkaç aylık küçük bir cezayla adaletin pençesinden kurtulmuş olmalı...

SON OLAY

Özel yeteneklerinden asla kuşku duymadığım sevgili dostum Sherlock Holmes'a ilişkin size aktarabileceğim şeyler için yüreğim sızlayarak kalemi yeniden elime almış bulunuyorum. Rastlantılar sonucu karşılaşmak zorunda kaldığım ilk olay olan 'Kızıl Çalışma'dan bu yana olağanüstü şeyler yaşadığımızı takdir etmek gerekiyor.

O olaydan bugüne uluslararası sonuçlar doğurabilecek kadar önemli 'Kayıp Antlaşma' olayının çözüm sürecine kadar yaşadıklarımızın olağanüstü içeriğini yansıtmak ve olaylardaki karmaşık ilişkileri açıklamak için üslûbumun zaman zaman tökezlediğini, dostumun hayranlık duyulması gereken yeteneklerini anlatmak anlamında eksik kaldığımın özeleştirisini de yapmak durumundayım. Aslında son iki yılda yaşadıklarımızı anlatmak veya paylaşmak gibi bir niyetim yoktu. Bu süreçte kapanması imkânsız yaralar açan olayların önemini görmezden gelemeyiz elbette. Fakat hayat her zaman önceden planlanan tarzda yürümeyebiliyor.

Albay James Moriarty'den kısa bir süre önce bana gelen bir mektup bunu doğrulayan bilgilere kaynaklık ediyordu ve beni yeniden yazmak zorunda bırakan fitili ateşleyen şey de bu oldu. Mektubun içeriğinde kardeşinin anısına haksızlık edildiğini yazan Albay'ın söylediklerini dikkate aldığımızda artık olayı yazmaktan başka çaremin kalmadığını çoktan anlamış bulunuyordum.

Olayların gelişimini bilen yegâne kişi olarak bunları kamuoyuna sunmaktan, halka anlatmaktan başka yol kalmadığına inanıyorum. Aslına bakarsanız sürecin bu şekilde gelişmiş olmasından da memnunum diyebilirim... Gizli saklı bir şeyin kalmaması için her şeyi açıklamanın zamanı çoktan geldi de geçiyor bile...

Okuyabildiğim kadarıyla olay hakkında, üç farklı mecrada bazı şeyler dile getirildi. Önce 6 Mayıs 1891'de Journal de Geneve'de, ikinci olarak 7 Mayıs 1891'de çeşitli İngiliz gazetelerinde ve son olarak da tarafıma ulaşan bir mektupta. İlk ikisini, üstünkörü yaklaşımlarından dolayı dikkate almayacak olursak, sonuncusunu özellikle de yanlışları çokça içerisinde barındırıyor olması nedeniyle ki bunu sizlere göstermek için elimden geldiği kadar yardımcı olmaya çalışacağım, hesaba katmakta, en azından bu konudaki gerçekleri açıklamakta sakınca görmememiz gerekiyor. Benim görevim, olaylara tanık olmuş bir aktarıcı olarak, Profesör Moriarty ile dostum Sherlock Holmes arasında vuku bulan olayları bütün çıplaklığı ile sizlere anlatmak.

Sherlock Holmes'la aramız son dönemlerde biraz şekerrenkti... Burada biraz evliliğim biraz da doktorluk yapmaya başlamış olmamın etkisi hissediliyordu. Yine de bu durum, Holmes'la son derece yakın olduğumuz gerçeğini değiştirmiyor. Araştırma yaparken hemen yanı başında ne zaman bir arkadaş desteği istese doğal olarak bana geliyordu; lakin bu eskisi kadar sık olmuyordu. Ziyaretler giderek seyrekleşiyordu. Öyle ki, 1890 yılına geldiğimizde yalnızca üç olay kaydedebilmiş olmaktan dolayı hayıflandığımı sizlerle paylaşmalıyım.

1890 kışı ve hemen devamında 1891'in ilkbahar aylarında Holmes'un Fransız Hükümeti adına çalışmalarda bulunduğuna ilişkin haberlere gazete satırlarında rastlamam fazla uzun sürmedi. Bu rastlaşmanın peşi sıra Holmes'tan biri Narbonne'dan, diğeri de Nimes'ten olmak üzere iki not aldım. Notlarda Fransa'da uzun süreli kalmak niyetinde olduğunu yazıyor olmasına rağmen dostumun 24 Nisan günü akşam saatlerinde muayenehaneme paldır küldür girmesini biraz da şaşkınlıkla izledim. Yorgunluğu her halinden belliydi. Üstelik zayıf bedeni ve solgun teni ilk elden hemencecik dikkat çekiyordu...

Ondaki değişimi fark eden bakışlarıma cevap olarak,

- Evet, son zamanlarda kendimi biraz fazla yordum galiba. Stres altında yoğun bir dönemden geçtim, zor zamanlardayım, dedi ve hemen ekledi, kepenkleri kapatmamın herhangi bir sakıncası var mı?

Cevabımı beklemeden hızla kepenkleri kapattıktan sonra sürgülemeyi de ihmal etmedi. Bu esnada muayenehanemdeki yegâne ışık, okumak için kullandığım lambadan geliyordu.

- Bir şeylerden korkuyor gibi bir halin var?

- Öyle de denebilir...

- Neden korkuyorsun?

- Silahlardan ve kurşunlardan!

- Bu ne demek şimdi?

- Beni iyi tanıyorsun Watson! Üstelik boşuna heyecanlanmayacağımı bilecek kadar iyi... İnsan, tehlike karşısında heyecanlanır doğal olarak; bunun aksini düşünmek cesaretten çok aptallıktır, bilirsin.

Sigarasının dumanını, haz alır gibi ciğerinin derinliklerine çekerken gevşediğini anlayabiliyordunuz.

- Öncelikle senden özür dilemeliyim. Bu kadar geç bir saatte seni rahatsız etmek istemezdim. Aynı şekilde giderken yapacağım şeyler için de şimdiden özür diliyorum. Çünkü bahçe duvarına tırmanarak arkadan gitmek istiyorum...

Meraktan çatlamak üzereydim:

- Holmes, sevgili dostum, bana bunların ne anlama geldiği anlatır mısın lütfen?

O an elini bana doğru uzatınca odadaki ışığın loş aydınlığında Holmes'un elinin kanadığı fark ettim.

- Olan biten her şey sıradan şeyler değil dostum, dedi yüzünde hafif bir tebessümle bakarken, insanın elini kırmasına neden olacak kadar önemli olduğunu takdir edersin... Bu arada Bayan Watson evde yok mu?

- Birilerini ziyarete gitti.

- Gerçekten mi? Tam isabet... O halde yalnızsın?

- Öyle de denebilir...

- Bu durumda birlikte bir hafta kadar sürecek bir geziye çıksak diyorum, ne dersin?

- Nereye?

- Kıta Avrupası'nda herhangi bir yere gidebiliriz. Her yer aynı nasıl olsa...

Bu tutum bana biraz tuhaf geldi. Gelişmeler pek de sağlıklı görünmedi. Nedensiz bir tatil teklifi ve Holmes? İlginç gerçekten... Bu pek Holmes'a uyan bir tarz değildi. Mimikleri solgun ve bitkin yüzündeki gerginliği bütün çıplaklığı ile ele veriyordu. Bunu anladığımı çabuk fark etti doğal olarak.

Kendince güven veren bir pozisyon takınarak, ellerini kenetleyip dizlerinden destek aldıktan sonra açıklama yapmaya başladı.

- Profesör Moriarty adını daha önce duymadın sanırım?

- Hayır!

- İşte sorun da burada zaten... Sorunu bu kadar ilginç ve olağanüstü kılan şey Moriarty adının üzerindeki sır perdesi. Bu adamın namı ve ünü bütün Londra'da dalga dalga yayılıp genişlerken, hakkında kimsenin bir şey bilmiyor olması ilginç! Bu adamı alt etmem gerekiyor Watson! Bunu bütün samimiyetimle söylüyorum sana. Bu adamdan kurtulması gerekiyor toplumun. Bunu başardığım gün kariyer basamaklarının zirvesine çıktığımı hissedeceğimden eminim. Bu sayede üstelik daha huzurlu ve mutlu bir hayatım olacağına da inanıyorum.

Watson, bu arada sana küçük bir sır vermeme izin ver lütfen. Aramızda kalsın ama! İskandinavya Krallığı'na ve Fransız Cumhuriyeti'ne yardımcı olduğum son olaylardan sonra artık daha dingin ve huzur içerisinde yaşayabileceğimi ümit etmiştim. Bu sayede kimyasal araştırmalarıma daha çok zaman ayırabileceğim hissine kapılmıştım üstelik. Yanılmışım... Dinlenmek ne mümkün, bir isim yüzünden koltuğumda huzur içerisinde geçireceğim tek bir dakikam bile yoktu Watson! Profesör Moriarty adını duymak bile beni huzursuz ediyordu. Üstelik bu adamın Londra'da elini kolunu sallayarak dolaşabiliyor olduğunu düşündükçe beni hafakanlar basıyordu.

- Neden peki?

- Bu adam etkileyici bir kariyere sahip öncelikle. İyi bir aileden geliyor olmasını, aldığı mükemmel eğitimi ve matematik alanındaki dehasını da buna eklersek bana hak vereceksin. Henüz 21 yaşındayken Binom Teorisi üzerine araştırma yaparak Avrupa'da ses getirmiş birinden söz ettiğimizi de buna ekleyin lütfen. Bu sayede küçük de olsa bir üniversitede Matematik Kürsüsü'ne sahip olmasını unutmamalıyız. Önünde parlak bir gelecek vardı. Aksi düşünülemezdi bile! Buna rağmen damarlarında akan kanın ona bıraktığı genetik miras daha çok şeytani özelliklere sahip olmasına neden oldu. O bu mirasa ihanet edecek yerde eşsiz zekâsının ona sunduğu fırsatları bu uğurda kullanarak son derece tehlikeli biri olmayı başardı. Üniversitede görev yaptığı kentte hakkında bir yığın söylenti çıktı. Öyle ki bu söylentiler nedeniyle en sonunda Matematik Kürsüsü'nü bırakarak, Londra'ya eğitmen olarak gelmek zorunda kaldı. Bütün bunlar herkes tarafından bilinen şeyler aslında, bilinmeyenlerse benim onun hakkında toplayıp şimdi sana anlatacaklarım...

Senin de bana hak vereceğin gibi, Londra suçlular dünyasına benim kadar vakıf olan kimse yoktur. Uzun yıllar boyunca yaptığım çalışmalar sonucunda, bu şehirdeki suçluların korunaklı bir ortamda kanunlara meydan okuduklarını, bu nedenle önemli bir gücü temsil ettiklerini ve daha da önemlisi onları koruyan bir mekanizmanın varlığını hissediyordum. Sahtekârlıktan hırsızlık olaylarına varıncaya kadar sayısız olayda bunu hissetmiş olduğumu söylemeliyim. Üstelik birçok çözülmemiş olayın da aynı suç mekanizması tarafından organize edildiğini düşünmüşümdür istemeyerek de olsa. Bu geçen sürede sonuç alınamayan olayları sonuçlandırmak, bunların üzerindeki sır perdesini üzerinden kaldırmak için çok fazla mesai harcadım. En sonunda bir ipucu bulduğuma emin olduğumda ise zor ve karmaşık da olsa onu takip etmeye karar verdim. Bütün sonuçlar beni eski Matematik Profesörü Moriarty'ye götürüyordu.

Sana daha farklı bir değerlendirme yapayım Watson: Adam suçluların Napolyon'u! Hangi taşı

kaldırsam karşıma o çıkıyor. Bu şehirde işlenen suçların neredeyse yarısının ve elbette sonuç alınamamış her suçun organizatörü. Dahi olduğu noktasında hiçbir tereddüdüm yok. Üstelik bir filozof ve soyut düşünce üstadı! Zekâsının birinci sınıf olduğu tartışma götürmez.

Öyle ki, kurduğu mekanizma bu dehasını gösteren önemli bir organizma aslında. Bu mekanizmanın orta yerinde üstelik hareketsiz bir şekilde oturacak kadar güçlü ve her yeri kontrol altında tutup, en küçük falsonun verilmesini bile engelleyecek kadar profesyonel bir şekilde yönetici konumda. Kendisi hareketsiz, nötr. Planın dışındaymış gibi davranmaya ve öyle de kalmaya özellikle çaba gösteriyor. Ama bütün planlar ondan geçiyor. Mekanizma sınırsız ve inanılmaz bir eleman kaynağıyla, etkileyici bir organize suç örgütünün bütün görevlerini yapmaya hazır ve nazır.

İster ortadan yok edilmesi gereken bir belge, ister soyulacak bir ev veya öldürülecek biri... Hepsi aynı titiz uğraşın bir sonucu. Herhangi bir durumda profesöre derhal haber verilmesi yeterli. Her şey büyük bir itinayla halledilir. Diyelim ki işler yolunda gitmedi de suçu işleyen kişi yakalandı... Bu bile planlamaya dahil edilmiş durumda. Yakalanan kişinin kefaleti ve savunmasına varıncaya kadar her şey plan dahilinde. Para her zaman hazır. Bu mekanizmanın bir yerinde çatlak olsa bile, yakalananlar yalnızca suça bulaşmış olanlar. Kendisine asla dokunulamıyor. Üstelik bu konuda kendisinden şüphe bile duyulmuyor.

Watson, durum bu sevgili dostum... Araştırmalarım sonucunda ortaya çıkan örgütün genel profili ve işleyişi işte böyle. Bu sonuca ulaşmak benim bütün enerjimi ve zamanımı elimden çaldı. Şimdi de bu suç mekanizmasını dağıtmaya çabalıyorum işte.

Gelgelelim profesör öyle kolay lokma değil. Çevresi tarafından koruma altına alınmış olması elimizi kolumuzu bağlayan en önemli neden. Siz ne kadar çaba harcarsanız harcayın mahkemede onun aleyhine sunabileceğiniz birşey bulamıyorsunuz. En azından yakın zamana kadar böyleydi.

Sevgili dostum beni iyi tanıdığınızı biliyorum. Güçlüklerin üstesinden nasıl geldiğimi ve bunları yeteneklerimle nasıl aştığıma ilk elden siz şahitsiniz. Bütün yeteneklerime rağmen bu arada geçen üç ayın sonunda bir nebze pes ettim. Entelektüel açıdan dengim sayılabilecek biriyle karşı karşıya olduğumu istemeyerek de olsa şaşırarak kabul ettim. Bu zaman zarfında karşılaştığım suçlar karşısında dehşetle ürperdim. Bildiğim yeteneklerine duyduğum hayranlığım giderek kayboldu. Beklediğim fırsatı çok sürmeden yakaladım. Ufacık da olsa bir hata yapmış olması, üstelik bunu ben o kadar yakınındayken yapmış olması kendisine çok pahalıya patladı.

Bu tip fırsatları başarıyla taçlandırmak için olanca enerjimi harcayarak, ağımı bir örümcek titizliği ile örmeye giriştim hemen. Şu an onu bu olayda tam anlamıyla tuzağa düşürmek üzereyim. Çok değil, üç gün sonra yani pazartesi gününe kadar öldürücü yumruğumu bu suç şebekesinin üzerine indireceğim. Böylece profesörün başını çektiği mekanizma berhava olurken, tüm suçlular polisin eline düşmüş olacak. Sonrası malum: Asrın mahkemesine çıkacak olan suçlular, bugüne kadar çözülmeyi bekleyen kırktan fazla davayla yüz yüze gelecek, sonuçta ortaya çıkacak olan gerçekler ışığında hepsi de ipi boylayacak. Yine de atacağımız her adıma dikkat etmek durumundayız. Çünkü bu aşamada yapacağımız en küçük hata bile onları elimizden kaçırmaya vesile olabilir.

Profesör Moriarty'nin ruhu bile duymadan her şeyi yapabilseydim, aslında her şey çok daha güzel olacaktı. Ama adam akıllı ve gerektiğinden fazla uyanık. Onu sarıp sarmalamak için attığım her adımı gördü. Buna göre önlemler aldı, yeni yöntemler, farklı metotlar denemeye kalkarak kurtulabileceğini düşündü. Ben her seferinde onun hamlesine yeni bir hamleyle karşılık vererek kolay lokma

olmadığımı gösterdim.

Sana hiç de alçakgönüllü olmadan söyleyebilirim ki sevgili dostum, eğer bütün bu derin kavganın akıl oyunlarına ilişkin bir rapor hazırlanabilseydi, dedektiflik tarihinde eminim çığır açacak gelişmeler olarak bir gün tarihte hak ettiği değeri görebilirdi. Hayatımda bu kadar başarıya susamamıştım... Aynı şekilde bu kadar ağır bir karşılığını da hiç tatmamıştım. Mevcudiyetini korumak adına benimle sıkı bir kavgaya tutuştuğu her halinden belli. İşte bu sabah atılan son adımlar neticesinde artık önümüzdeki üç gün kritik önemde. İşin başarılı olabilmesi, netice alabilmemiz için üç gün beklememiz gerekiyor.

Henüz bu sabah ofisimde bu kurnaz oyuna ilişkin süreci kafamda ölçüp biçerken, birden kapı açıldı ve beni şaşkınlığa düşüren biri karşımda belirdi: Profesör Moriarty!

Sen de çok iyi bilirsin ki sinirlerim kaya gibi sağlamdır sevgili dostum! Yine de buna rağmen günlerdir kafamı meşgul eden bu adamı birden karşımda görünce şaşkınlıktan az daha küçük dilimi yutacaktım. Biraz o anki durumumu anlatmamam izin ver lütfen: Artık fiziksel özellikleriyle yakalamaya çalıştığım adam karşımdaydı ve oldukça da tanıdıktı benim için. Boylu posluydu... Biraz zayıftı...

Alnı geniş lakin birazcık öne çıkıktı, buna rağmen göz çukurları ise tam tersine içe çökük gibiydi. Tıraşlı olmasını, solgun tenini ve alçakgönüllü duruşuna bakınca bir zamanlar kürsü sahibi olan bu profesörün etkileyici geçmişinin izlerini yüzünden anlamak mümkündü. Çok okumaktan kaynaklanan hafif kamburluğunu da bunlara eklersek, meraklı bir sürüngen edasıyla salınıp duran kafasını bir o yana bir bu yana sallayıp durmasına bir anlam yükleyebilirdik artık. Derin çizgilerin çevrelediği gözleriyle beni baştan aşağı süzerken, ne kadar meraklı olduğu hemen anlaşılabiliyordu. Neden sonra bana seslenerek,

- Zavallı bir beynin ürünüsün, dedi. Cebi dolu bir sabahlıkla öylece duruyor olmanın ne kadar tehlikeli olabileceğini bile göremiyorsun...

Tehlikeli olaylar karşısında sezgilerimle hareket etmeyi alışkanlık haline getiren ben, profesör daha odaya adımını attığı an hemen koruyucu bir savunma için önlemlerimi almıştım. Ağzımı sıkı tutarsam bu kötü durumdan kurtulabileceğimi düşünüyordum. Çekmecemde bulunan silah bu arada çoktan cebimde ona doğru doğrultulmuştu bu arada... Bunu fark ettiğini görünce yapılması gerekenin silahı masanın üzerine koymak olduğunu düşünerek buna uygun davrandım. Muhatabım gülümseyen gözlerle beni dikkatle izlemeye devam ediyordu. O gözlere bakınca silahın yanımda olmasına sevinmem gerektiği sonucuna ulaştım...

- Beni yeterince tanımadığınızı görüyorum, dedi.

- Bu konuda size katılamayacağım. Söyleyecek bir şey varsa sizin için beş dakika ayırabilirim. Lütfen oturun!

- Söyleyeceklerimi tahmin ettiğinizi görüyorum, dedi bana cevaben.

- Sizin de benim cevabımı tahmin etmiş olmanız gerekirdi o zaman, diye karşılık verdim ben de.

- Hâlâ kararlı mısınız?

- Kesinlikle!

Bu sırada profesörün eli cebine gidince ben de refleksle hemen silahı elime almıştım. İçinde bazı notlar bulunan bir defter çıkardı cebinden sonuçta.

- 4 Ocak'da harekete geçtiğinizi görüyorum. 23 Ocak'ta ise artık benim için bir rahatsızlık kaynağı olmaya başladınız. Henüz Şubat'ın ortasına geldiğimizde ise varlığınız beni çoktan sinirlendirmeye başlamıştı bile. Üçüncü ayın sonlarına doğru yani Mart ayının sonunda planlarımı bozduğunuzu görüyorum. Nisan sonuna yani şimdiye dönecek olursak: Sizin inatçı tutumunuz yüzünden benim özgürlüğümün artık iyiden iyiye kısıtlandığını düşünmeye başladım. Özetle durum içinden çıkılmaz bir hal almak üzere!

- Yoksa bir öneriniz mi var, dedim...

Kafasını sallayarak,

- Derhal durmanızı öneriyorum, Bay Holmes! Bunu yapmak zorundasınız üstelik! Biliyorsunuz, değil mi?

- Pazartesi olsun, bakarız, dedim.

- Çok yazık... Sizin gibi parlak bir kariyere sahip biri için gerçekten de çok yazık... Oysa sorunun tek bir çıkış yolu olduğunu görebileceğinizi düşünmüştüm. Yanılmışım! Derhal geri çekilmeniz gerekiyor! Yaptığınız çalışmalar, yürüttüğünüz soruşturmaya bakınca size tek bir çözüm yolumuzun kaldığını ifade etmeliyim. Aslına bakarsanız, tarzınız iyi bir entelektüel çalışmayı gerekli kılıyor. Buna şahit olmak zevkli bir deneyimdi. Size şu an, aşırı önlemler almanın beni ne kadar üzeceğini itiraf etmeliyim. Hali hazırda gülümsüyor olabilirsiniz ama sizi temin ederim son gülen biz olacağız!

- Mesleğimin tehlike barındırdığını biliyorum, dedim.

- Keşke yalnızca bir tehlikeden söz ediyor olsaydık... Oysa burada söz konusu olan şey bütün sonuçlarıyla birlikte kesin bir yok oluş! Sizin kavgaya tutuştuğunuz bir tek kişi değil, koca bir mekanizma. Yazık! Bu kadar zeki olmanıza rağmen bunu görmemiş olmanıza, örgütün devasa yapısını kavrayamamış olmanıza şaşıyorum. Diyeceğim o ki Bay Holmes, ya geri adım atacaksınız ya da yok olacaksınız!

Sohbeti bitirme zamanı gelmişti. Ayağa kalkarak:

- Üzülerek ifade etmeliyim ki sizinle yaptığımız bu güzel sohbete devam ederken, bekletmekte olduğum önemli işler için de zaman ayırmalıyım.

Bu durumda onun da ayağa kalkması kaçınılmazdı. Bana ses çıkarmadan acıyarak bakarken, kafası sallanıyordu.

Nihayet:

- Peki, dedi, durumunuz biraz acı verici ama ben üzerime düşeni yaptım. Gördüğünüz gibi, attığınız her adımdan haberdarım. Pazartesi gününe kadar bir şey yapamayacağınızı zaten siz söylediniz. Bunu bir düello olarak kabul ediyorum Bay Holmes. İkimizin arasında gerçekleşen bir düello! Siz, düellonun bir tarafı olarak beni mahkemeye çıkarabileceğinizi sanıyorsunuz, oysa ben o mahkemeye çıkmayacağım konusunda size garanti veriyorum. Siz hamlelerinizle beni alt etmeyi düşünüyorsunuz, oysa bunun asla olmayacağını söylediğimi unutuyorsunuz. Zekânızı beni yok etmek üzere harekete

geçirirseniz, benim de aynı şekilde karşılık vereceğimden emin olabilirsiniz.

- İltifatlarınız için teşekkür ederim, Bay Moriarty! Benim de bu durumda size iltifatta bulunmam kaçınılmaz oldu. Dile getirdiğiniz ilk durumun gerçekleşeceğinden emin olsam inanın, halkın huzuru için teklifinizi güle oynaya kabul ederdim.

- Daha önce de dediğim gibi, bunlardan birinin olacağına ilişkin garanti verebilirim ama diğeri imkânsız, dedi küstah bir tavırla. Daha sonra da daha fazla konuşmanın anlamsızlığını görerek iyice kamburlaşmış sırtını bana dönerken iyice kıstığı gözleriyle odamı inceleyerek, çekip gitti.

İşte sevgili dostum, Profesör Moriarty ile aramızda geçen ilginç diyalog bu şekilde cereyan etti. Bu diyalogdan oldukça rahatsız olmuştum aslına bakarsan. Yumuşak ve ikna edici üslup, sözlerine bir başıbozuğun kesinlikle üstesinden gelemeyeceği kadar etkileyici. Gelişmeler bu denli uç bir noktaya gelmişken neden polise haber vermediğimi de soracaksındır şimdi doğal olarak ya da en iyisi sen sormadan ben vereyim cevabı. Hamlelerime karşı cevabın doğrudan kendisinden değil ama bugüne kadar olduğu gibi, kurduğu suç mekanizmasının herhangi bir üyesinden geleceğinden eminim de ondan. Bunun böyle olacağına ilişkin başımdan bazı şeyler geçti bile.

- Size saldırdılar mı yoksa?

- Ah Watson ah! Bu hamleleri gördükten sonra Profesör Moriarty'nin öylece durup yumruğun gelmesini beklemesi safdillilik olurdu. Nitekim öyle de oldu. Oxford Caddesi'ndeki işlerimi yoluna koymak için öğle saatlerinde dışarı çıkmıştım. Bentick ile Welbeck sokaklarının kesiştikleri köşeye geldiğimde, iki atlı arabanın hızla, çılgın bir şekilde üzerime doğru geldiğini gördüm. Canımı ancak kendimi kaldırıma atarak kurtardım. Marylebone Sokağı'na sapan araba ise hızla gözden kayboldu. Bir süre sakinleştikten sonra yoluma devam ettim. Vere Sokağı'ndan aşağı doğru yürüdüğüm sırada bu kez bir binanın çatısından aşağı atılan bir tuğla hızla ayaklarımın ucunda parçalanarak tuzla buz oldu. Doğal olarak hemen polisi çağırdım inceleme yapması için. Tamirat için binanın çatısında yığılı bulunan tuğla ve kiremitler olduğunu söyleyen polisler, sonuç olarak bunlardan birinin rüzgârın etkisiyle aşağı düşmüş olacağı noktasında beni ikna etmeye uğraştılar. Her neyse...

Daha sonra Pall Mall'deki ağabeyimin yanına gitmek için bir araba tuttum. Senin yanına gelinceye kadar da zamanımı orada geçirdim. Ama senin yanına gelmek için yola çıktığımda yolda eli sopalı bir başıbozuğun saldırısına uğradığımı, onu yere serdiğimi ve hali hazırda bu adamın polis sorgusunda olduğunu da hatırdan çıkarma. Geçerken belirtmeliyim ki, yumruğu ağzının üstüne yiyen adamla eski matematik profesörü arasında en küçük bir ilinti bile bulunamadığına emin olabilirsin. Sonuç itibariyle şimdi sendeyim. Profesör ise çok da uzak olmayan bir yerde büyük ihtimalle yeni problemler çözmeye başlamıştır bile. Bütün bu olaylar silsilesini düşününce şimdi evine geldiğimde neden hemen önlem aldığımı ve evini neden arkadan terk etmek istediğimi anlamışsındır sanırım.

Her zaman hayranlıkla izlediğim dostumu cesaretinden dolayı kutladım. Fakat günün dehşet uyandıran sahnelerini şimdi sakin kafayla yeniden düşünürken, aklıma takılan sorunu da paylaşmadan edemedim.

- Geceyi burada geçirmeyi mi düşünüyorsun?

- Hayır! Burada kalmam tehlikeli olabilir dostum! Ben bütün ayarlamaları yaptım. Artık her şey tereyağından kıl çekilir gibi tıkır tıkır işleyecek kadar olgunlaştı. Tutuklamalar ve olaylar ben

olmasam dahi kendiliğinden yürüyecek kıvama geldi. Ama elbette mahkemede bulunmam gerekiyor yine de... Bu nedenle polisin harekete geçeceği tarihe kadar ortalıkta görünmemeyi tercih ettim. Bana göre bu en iyisi... Sonuç olarak senin de benimle birlikte Kıta Avrupası'na gelmeni öneriyorum sevgili dostum, inan bu beni çok sevinirim.

- Hmm... İşlerim pek yoğun sayılmaz aslında. Komşum da yardımcı olduğuna göre, benim de seninle gelmemem için hiçbir neden yok sayılır!

- Yarın sabah yola çıkmaya ne dersin?

- Neden olmasın! Zorunluysak olabilir.

- Böyle bir zorunluluk var dostum. Ama şu söyleyeceklerimi de harfiyen yapmanı isteyeceğim senden. Watson, ne olur söylediklerimi tam olarak uygula. Unutma ki, Avrupa'nın bana göre en organize suç örgütüne ve onun zeki yöneticisine karşı oyunun içindesin. Şuradan başlayalım öncelikle. Yanında götürmeyi düşündüğün ne varsa bunları, güvenilir biriyle önceden Victoria'ya göndermen gerekiyor. Götürecek kişinin üzerinde adres falan olmasın. Sabahleyin gitmek için bir araba çağırtalım. Ama gelen arabaları her seferinde reddedip, biz üçüncüyü tercih edelim. Sonuçta bu arabaya binerek, arabacıya gitmek istediğimiz adresi yazılı olarak verelim.

Bu adresi atmamasını da sıkı sıkıya tembih edelim. Kâğıtta yazıldığı üzere Lowther Pasajı'nın bulunduğu binanın ucuna kadar gitmen gerekiyor. Önceden hazırladığın araba ücretini arabacıya buraya yanaşır yanaşmaz ödeyerek koşar adımlarla pasajın içerisine dalmalı ve aynı şekilde tam saat dokuz çeyrekte pasajın diğer tarafından çıkacak şekilde hızını ayarlamalısın. Burada seni, kırmızı yakalı, kocaman ve siyah bir palto giymiş arabacısıyla yeni fakat küçük bir başka fayton bekliyor olacak. Bu faytonla yeniden yola koyulup Victoria'da tam Anakara Ekspresi'nin kalkış saatinde istasyonda olmayı başarmalısın.

- Nerede buluşacağız?

- İstasyonda sevgili dostum. Önden ikinci vagonda birinci sınıf bir kompartıman bize ayrılmış olacak.

- Biz de doğal olarak burada buluşacağız o zaman?

- Haklısın!

Sohbetimiz bu uyarıların arkasından sona ermişti. Geceyi burada geçirmesi için Holmes'a yaptığım ısrarlar sonuçsuz kalmıştı. Evde kalmasının sorun yaratabileceğinin farkındaydı. Bu nedenle ısrarlarıma rağmen gitmekte kararlıydı. Yarınki planlarımıza ilişkin ayaküstü küçük bir sohbet yaptıktan sonra Holmes'la birlikte arka bahçeye çıktık. Burada Mortimer Sokağı'na bakan duvara tırmanıp gözden kayboldu. Duvarın diğer tarafına indiği anda ıslıkla bir araba çağırdığını, sonra da hızla uzaklaştığını arabanın sesini takip ederek anlamıştım.

Sabahleyin hemen işe koyuldum. Holmes'un söylediklerini büyük bir dikkatle uygulamaya başladım. Bineceğim arabanın Moriarty tarafından gönderilen bir araba olmamasına aşırı özen göstererek, kahvaltının ardından Lowther Pasajı'na doğru yola çıktım. Bana söylediği şekilde pasajın içerisinden koşar adımlarla ilerleyerek tam saatinde içerisinde kırmızı yakalı, siyah palto giyen sürücüsü bulunan küçük bir faytona atlamayı başarmıştım. Buraya kadar her şey önceden planlandığı

şekilde gidiyordu. Fayton daha içerisine adımımı attığım an hareket etmişti bile çoktan. Victoria İstasyonu'na vardığımızda ise beni bıraktıktan sonra arabanın hızla oradan uzaklaştığına şahit oldum.

Her şey bu aşamaya kadar yolunda gidiyor görünüyordu. Daha önceden gönderdiğim bagajlarım da gelmişti. Holmes'un tarif ettiği vagonu bulmak hiç de zor olmadı. Çünkü üzerinde rezerve yazan yegâne kompartıman buydu. Aksilik bu ya, Holmes henüz ortalıkta görünmüyordu. Trenin hareketine yedi dakika kalmıştı. Sağa- sola bakarak dostumun tanıdık, çelimsiz fiziğine benzer insanları aradı gözlerim yolcular arasında. Nafile! Yoktu...

Bozuk İngilizcesiyle oradaki hamala bagajlarının bağlanması gerektiğini anlatmaya çalışan İtalyan aksanlı bir rahibe, kısa süreliğine, yardımcı olmaya çalıştım. Saat dolduğunda etrafa son bir bakış attıktan sonra, vagona binmek zorunda kaldım. Vagonda az önce yardımcı olmaya çalıştığım rahibin bulunmasına oldukça şaşırdım. Burada olmasını doğru olmadığını ona anlatmaya çalışmam sonuçsuz kaldı. Benim İtalyancam kadar, onun da İngilizcesi berbattı. İster istemez "ne halin varsa gör" diyerek yerime oturdum. Holmes'un ortalıkta hâlâ görünmüyor olmasından endişelenmeye ve biraz da korkmaya başlamıştım doğrusu. Yoksa gecenin karanlığında giderken başına kötü bir şey mi gelmişti? Hareket düdüğünü duyduğum anda, hemen yanı başımda yabancısı olmadığım bir ses bana hitaben,

- Sevgili dostum Watson, henüz bana günaydın bile demedin, dedi.

O anki şaşkınlığımı anlatamam. Hayretle donakalmıştım. Yardımcı olmaya çalıştığım rahip dönmüş bana bakıyordu. Bir an için yüzündeki kırışıklıkların kaybolduğunu, burnunun kalktığını, alt dudağındaki sakilliğin düzeldiğini ve yaşlı gözlerine ışık geldiğini görür gibi oldum. Rahibin sırtındaki kamburun dahi düzeldiğini söyleyebilirdim o an için. Sonrasında yeniden eski haline dönmüştü ihtiyar rahip. Yani Holmes, geldiği hızla kaybolmuştu yeniden...

- Tanrı'm, dedim şaşkınlıkla, az daha aklımı yitiriyordum...

Holmes, kısık bir sesle konuşmaya başladı bu kez:

- Tedbiri elden bırakmamak gerekiyor. Bizi izlemeleri kuvvetle muhtemel. Bunun için yeterli kanaate sahibim. Hatta bak, Moriarty gözüktü bile!

Bu sırada tren hareket etmişti. Camdan baktığımda kalabalığın içerisinde insanları itip kakarak ilerlemeye çalışan boylu poslu bir adamı görür gibi oldum. Eliyle treni durdurmak istercesine çeşitli hareketler yapıyordu. Ama artık çok geçti! Tren birkaç saniye içerisinde hızlanarak istasyondan çıkmıştı...

- Sonuçlarına bakacak olursak aldığımız önlemlerin yeteri kadar etkili olduğu kanaatine varmalıyız, dedi Holmes gülerek. Bu sırada üzerindeki rahip kostümünü çıkararak bir çantaya yerleştirdi.

- Bu sabahki gazeteleri okudun mu Watson?

- Hayır!

- Bu durumda Baker Sokağı'nda olan bitenden de haberin yok senin?

- Baker mı?

- Dün gece bilmelisin ki oturduğum apartmanı ateşe vermişler, sevgili dostum. Yine de büyük bir

zararın olmamasına sevinmeliyiz.

- Tanrı'm! Holmes, bunlar insanın dayanma limitlerini bile zorluyor.

- Bence, dün akşam üzeri bana yapılan sopalı saldırıdan sonra benim izimi kaybettiler. Yoksa evime döndüğümü neden düşünsünler ki? Yine de farklı bir yol izlemiş olmalılar. Seni izlemiş olduklarını sanıyorum. Victoria Tren İstasyonu'na gelmiş olmalarını veya bizim izimizi bulmalarını başka türlü açıklamak mümkün değil. Sen Watson, gelirken ters giden bir şeylerle karşılaşmış olabilir misin?

- Sen ne söylediysen aynını yaptım.

- Faytonu kolay buldun mu?

- Evet...

- Peki, arabacıyı tanıdın mı?

- Hayır!

- Mycroft, ağabeyim... Bu tip durumlarda tanıdığımız insanlara güvenmek her zaman en etkili yöntemdir. Olan olmuş bir kere... Geçelim... Şimdi Moriarty konusunda ne yapmamız gerektiğini planlamak gibi daha önemli işlerimiz var.

- Ekspres bir trenle yolculuk ettiğimize göre, doğal olarak geminin hareket saati ile trenin limana varış saati arasında paralellik olacaktır. Bu durumda ondan başarılı bir şekilde kurtulduğumuzu söyleyebiliriz, bana göre.

- Unuttuğun bir şey var sevgili dostum! Söz konusu adamın zekası... En az benim kadar zeki olduğunu lütfen göz ardı etmeyelim. Bunu pek ciddiye almadığını görüyorum. Kovalanan değil de kovalayan kişi ben olsaydım, bu kadar küçük bir engele takılıp sendelemezdim doğrusu. Ne dersin?

- Bu durumda ne yapabilir ki?

- Hmm... Benim yapabileceğimin aynısını...

- Sen ne yapardın böyle bir durumda peki?

- Özel bir sefer isterdim hemen!

- Böyle bir iş için, bence, çoktan geç kalmış olmalı.

- Hiç de değil. İçerisinde bulunduğumuz trenin Canterbury'de duruyor olduğunu ve geminin de her zaman 15 dakika rötarlı hareket ettiğini hesaba katarsak, bana göre bizi orada yakalaması kaçınılmaz görünüyor.

- İyi de suçlu olan biz değiliz ki? Gelince onu hemencecik tutuklatırız.

- Sizin dediğiniz yöntem üç aydır üzerinde çalıştığım planın iflası anlamına gelir Watson! Sizin dediğinizi yapmış olursak elbette büyük balığı yakalamış olurduk ama küçük balıkları yakalamak böylece tamamen suya düşerdi. Bu nedenle, kesinlikle bir tutuklama olmayacak!

- Bu durumda ne yapmamızı öneriyorsun Holmes?

- Öncelikle Canterbury'de inmeliyiz.

- Sonra?

- Sonraa... Uzun bir yolculuk yapmak zorunda kalacağız. Önce Newhaven'a, oradan da Dieppe'ye kadar gitmeliyiz. Zeki takipçi Moriarty'nin bu durumda Paris'e gidip bagajlarımızın başında nöbet tutmaktan başka elinde yöntem kalmayacak bizi bulmak için. Bu sırada iki gün kaybedeceğini hesaplarsak, biz bu sırada hasır çantalar eşliğinde Lüksemburg ve Basel üzerinden İsviçre'ye varmış olacağız çoktan.

Bu plana uygun olarak hareket etmeye başladık hemen. Öncelikle Canterbury'de yolculuğumuzu sonlandırdık. Newhaven'a giden trenin hareket saatine bir saat kadar zaman olduğundan oyalanmaya başladık.

Giyecek kıyafetlerimizin olduğu çantaları elden çıkarmış olmaktan dolayı biraz üzgün vaziyette etrafımı süzerken, Holmes hızlı bir şekilde kolumu çekiştirmeye başlamıştı çoktan. Tren yolunun ilerisini göstererek bana,

- Gördüğün gibi dostum... Buraya kadar gelmekte gecikmedi, dedi. Akıllı adam!

Oldukça uzak bir mesafede Kentish Ormanı'nda bir duman izi görmek mümkündü. Çok geçmeden, istasyonun bir ucundan görüş mesafemize giren trenin lokomotifini fark etmiştik. Tren sanki bir yerlere yetişme telaşıyla hızlı bir şekilde istasyona öfkeli dumanlar çıkararak girerken, biz güç bela kendimizi bir bavul yığınının arkasına atabilmiştik.

Holmes biraz da mağrur bir edayla giden trenin arkasından bakarak,

- İşte gidiyor, dedi. Görüleceği üzere onun zekâsının da sığ olduğu bir nokta var. Benim nasıl düşünebileceğimi tahmin ederek hareket etmiş olsaydı, bu yanlışa asla düşmezdi. Üstelik tam 12'den vurmuş olurdu hedefi...

- Ya bizi yakalasaydı?

- Beni öldürme niyetinden en küçük bir kuşku duymuyorum. Yine de bu oyun, iki kişilik. Bizim meşgul olmamız gereken şey ise karnımızı burada mı doyuracağız yoksa Newhaven'a varıncaya kadar aç mı kalacağız?

O gece Holmes'ın planladığı şekilde Brüksel'e geçtik ve iki gün kadar orada oyalandıktan sonra bu kez Strasbourg'a doğru hareket ettik. Pazartesi sabahı Londra polis teşkilatına telgraf çeken Holmes, akşam üzeri cevabını almıştı bile. Heyecanla mesajı bir çırpıda açan Holmes, okuduktan sonra öfkeyle yırttığı kâğıdı şömineye attı. Homurdanır gibi bir ses çıkararak,

- Bunu nasıl tahmin edemedim? Kaçmış, dedi.

- Moriarty mi?

- Evet... Bütün suç şebekesini ele geçirmişler ama kendisi sırra kadem basmış. Polisi atlatmayı başarmış anlayacağın... Bu, anlaşılabilir bir şey. Biraz Londra'dan uzaklaşınca onunla başa çıkabilecek kimseciklerin kalmamasını fırsata çevirmiş olmalı. Ben yine de bunu plana dahil ettiğimi

düşünüyordum aslında. Sonuç olarak bana sorarsan, senin İngiltere'ye dönmem daha iyi olabilir Watson!

- Nasıl?

- Çünkü senin açından benimle birlikte yolculuk yapman pek de iyi sonuçlanmayabilir. Benimle olman senin için tehlikeli olabilir anlayacağın. Adamın kurduğu şebekeyi yok ettim. Arı kovanına çomak soktum anlayacağın. Londra'ya dönebileceğini sanmıyorum artık. Sonuçları kendisi için kötü olur... Bundan sonra bütün mesaisini benden intikam almak için harcayacak, anladığım kadarıyla. Benimle yaptığı baskın gibi görüşmede zaten kendisi de itiraf etmişti aslında. Bu konuda kararlı olacağını düşünmek için sayısız nedenimiz var. Bu nedenle senden işinin başına dönmeni istemek durumundayım Watson!

Bir polemikçi olan Holmes'u, kendisiyle kalmam noktasında ikna etmem hiç de kolay olmadı. Strasbourg'daki bir kafede yarım saat kadar bu konuyu tartıştıktan sonra nihayet aynı akşam birlikte yola çıkmak için anlaşmıştık. Bu kez Cenevre'ye gidiyorduk. Olağanüstü güzel geçen yedi gün boyunca Rhone Vadisi'ni boydan boya dolaştık. Yoldan ayrılmamız için Leuk'a kadar gitmemiz gerekti. Burada karla kaplı Gemmi Geçidi'ni aşarak Interlaken üzerinden Meiringen'e ulaşmayı başardık. Harikulade güzelliklerle dolu bir yolculuktu. Doğa mükemmel derecede etkileyiciydi. Bir yanda ilkbaharın insanı baştan çıkaran yeşil görüntüsü, diğer yanda bembeyaz karla kaplı tepeler... Bu güzellikler içerisinde seyahat ederken bile Holmes daima tetikteydi. Peşimizde dolaşan gölgeyi aklından bir an olsun çıkarmıyordu. İster Alpler'in şirin bir köyünden geçelim isterse de ıssız dağ geçitlerinden, o, hep tetikte olmayı tercih ediyordu. Çevreyi inceliyor, olan biten her şeyi dikkatlice akıl süzgecinden geçiriyor ve her adımını ölçülü atıyordu. Peşimizdeki tehlikenin zekâsından bir an bile kuşku duymayan Holmes, ne kadar uzağa gidersek gidelim, ondan asla yeterince uzaklaşamayacağımızın farkındaydı.

Bir defasında Gemmi Geçidi'nden Daubensee'nin melankolisine doğru ilerlediğimiz bir sırada tepelerden yuvarlanan bir kaya, yanı başımızdan geçip aşağılarda akmakta olan nehri boylamıştı. Bu onun için yeterliydi. Sorun varsa soru da vardı... Tehlikenin doğal yollardan mı yoksa planlanarak mı üzerimize doğru geldiğini araştırmak için tepeye kadar çıkmaktan çekinmedi. Mihmandarımız, bu tip olayların her zaman karşılanabilecek kadar önemsiz ve alışıldık olduğunu ne kadar söylerse söylesin Holmes, tepki vermeyerek kuşkulu gözlerle etrafı incelemeye devam etti. Dudaklarında olan biten her şeyin şüphelerini doğruladığını gösteren bir iz vardı bana bakarken.

Olan biten her şeye bakıp size anlattıklarımdan yola çıkarak Holmes'un mutsuz olduğunu sanmanızı da istemem. Hatta tam tersi bir durum söz konusuydu. Her zamankinden daha neşeli ve mutlu görünüyordu. Profesör Moriarty'nin varlığı, onun için neredeyse bir saplantıya dönüşmüştü ve toplumu bu adamdan kurtarmak için bütün benliğiyle bir kavgaya tutuşmuş gibiydi. Öyle ki, bu adamın toplum içindeki mevcudiyetinin sona erdiğini gördüğü an, kendi kariyerini de sonlandıracağını bıkmadan usanmadan anlatıyordu.

- Watson, biliyor musun, bütün bir hayatı boşa geçirdiğimi söyleyecek kadar uçlarda geziyorum. İnan ki, kariyerim, bütün bir meslek hayatım bu akşam sona erecek olsa bile gözümde değil, umursamıyorum. Çünkü içim rahat. Hiç de alçakgönüllü olmadan ifade etmeliyim ki Londra halkı benim sayemde daha temiz bir hayat sürüyor bugün. Binden fazla olayı çözmüş olmakla övünebilirim. Üstelik bunların hiçbirinde yanlış ata oynamadım, suçluları kollamadım. Gel gör ki, toplumun içine

sürüklendiği yapay problemlerle ilgilenmekten artık yorulduğumu hissediyorum. Yine problem çözmek istiyorum ama bu kez doğanın problemlerimi çözmek için içimde büyük bir istek kabarıyor, zapt edemiyorum. Bu, senin için iyi olmayabilir Watson! Üzülerek söylemeliyim ki yazıların sona erecek. Bu zeki ve kurnaz adamı, Avrupa'nın bu en tehlikeli suçlusunu yakaladığım gün maalesef kariyerimi sonlandıracağım Watson... Sen de doğal olarak bunları yazamayacaksın...

Olayların bu aşamasında sizinle paylaşmam gereken küçük bir şey daha var. Buna değinmeden geçmek saygısızlık olur. Olabildiğince kısa tutmaya çalışacağım. Hoşlanmadığım bir ayrıntı olduğu için şu ana kadar bunu sizlerle paylaşmaktan kaçındım. Buna rağmen en önemli görevlerimden birinin de bunları sizlere aktarmak olduğunun farkındayım.

Meiringen adında küçük bir köye vardığımızda takvim yaprağı 3 Mayıs'ı gösteriyordu. Yaşlı Peter Steiler'ın işletmeciliğini üstlendiği Englisher Hof adında küçük bir pansiyonda konaklamaya karar verdik Holmes'la birlikte. Yaşlı kurt, oldukça zeki bir adamdı. Bir zamanlar Londra'daki Grosvenor Oteli'nde üç yıl süresince garsonluk yapmasından dolayı İngilizcesi mükemmeldi. Ayın dördünde tepelerin ardındaki Rosenlaui'da geceyi geçirmek üzere ki bu yaşlı işletmecinin önerisiydi, Holmes'la birlikte yola çıktık. Reichenbach Şelalesi'ni geçmeye kalkışmamamız için özellikle tembihlenmiştik. Orayı görmemiz gerektiğini bize hatırlatan ve yanı başında uzanan patikadan da haberdar edilmiştik.

Olağanüstü etkileyici ve bir o kadar da korkunç bir yerdi. Eriyen karlar nedeniyle iyice kabarmış bulunan sular şelaleden büyük bir gümbürtüyle dökülürken, aşağıda adeta yanan bir evden yükselen dumanlara nazire yaparcasına görkemli bir fıskiyeye dönüşüyordu. Köpükler içindeki nehir yatağı aslında kayalar üzerine oyulmuş gibiydi. Parlak, simsiyah kayalarla çevrelenmiş nehir yatağı suya hükmetmek için boşuna çabalıyordu. Fokurdayarak aşağı doğru hareket eden ve birbirleriyle yarışırcasına ileriye hamle yapan suyun yüzeyi köpükler içerisinde öfkesini kusmaya hazır bir kaynayan kazanı andırıyordu.

Nehir yatağı buralarda bir yerde epey daraldıktan sonra suyu zapt edemeyeceğini anlayarak sivri dişlerini göstererek sanki onlara gitmesi için yol veriyor gibiydi. Müthiş bir manzaraydı. Sanki aşağı doğru inmek için adeta kükreyerek akan sular, hemen sonra yukarı doğru yükselirken tıslamaya benzer sesler çıkarıyor gibiydi. Bu görüntüden başınız dönebilirdi. Biz de bu göz alıcı manzaranın hemen yanı başında durmuş, uçurumun kenarından dökülen suyun güzelliğini seyrederken, bir yandan da aşağıdan yükselen suyun çarpmasıyla oluşan su buharını izliyor ve çıkardığı seslerin çığlığında kayboluyorduk.

Yaşlı işletmecinin bize tarif ettiği patika, bu eşsiz manzarayı keşfetmek isteyenler için şelalenin bir yarısına kadar uzanıyorsa da beklenmedik bir şekilde ummadığınız bir yerde sonlanıyor olması şaşırtıcıydı. Böylece gelenler aynı yoldan geri dönmek zorunda kalıyordu. Biz de herkes gibi aynı yolu izleyerek dönmüştük ki, oranın yerlisi olduğu her halinden belli olan İsviçreli bir genç yanımıza kadar koşarak gelerek, elimize bir mektup tutuşturdu. Mektup, kalmakta olduğumuz pansiyonun logosunu taşıyordu ve yaşlı işletmeci tarafından bana hitaben kaleme alınmıştı.

Bizim pansiyondan ayrılmamızın hemen ardından, görünüşe bakılırsa, ölmek üzere olan bir bayan pansiyona gelmişti. Davos Platz'da geçirdiği kışın ardından Lucerne'deki arkadaşlarına katılmak için yola çıkacağı esnada, ani ve şiddetli bir iç kanama geçirmişti. Birkaç saat yaşayabileceği konusunda herkes hemfikirmiş. Belki bir "İngiliz kökenli doktor görmesi onu rahatlatabilirmiş" diyerek beni

çağırıyordu... Yaşlı kurt Steiler, bütün iyi kalpliliğiyle mektuba eklediği anekdotta, kadının ısrarla İsviçreli bir doktor görmek istemediğini de söylemeyi ihmal etmemiş ve eklemişti: Kadının başına bir şey gelirse, elinden geleni yapmadığı için kendisi sorumlu sayacaktı ve bu nedenle çağrısına cevap verecek olursam en azından kendisi için çok büyük bir iyilik anlamına geleceğini söylemişti.

İyi niyetli otel işletmecisinin çağrısı, görmezden gelemeyeceğim bir istekti. Üstelik yabancı bir ülkede İngiliz bir bayanın isteğini reddedemezdim. Buna rağmen bu sürede zarfında sevgili dostum Holmes'u burada yalnız başına bırakmak konusunda içimde gittikçe büyüyen endişelerim vardı. Bu endişelerimi gidermek için, ben dönünceye kadar mektubu getiren genç İsviçrelinin ona eşlik etmesi noktasında anlaşmaya vardık. Bu, bir parça beni rahatlatmıştı. Otele gitmek için yola çıkacağım sırada Holmes, şelalenin yanında bir süre daha oyalandıktan sonra Rosenlaui'ye kadar yavaş bir tempoda yürüyeceğini ve akşam orada buluşabileceğimizi söyledi.

Yürümeye başladıktan az sonra arkama dönüp baktığımda Holmes'u, kollarını kavuşturmuş olarak bir kayaya yaslanmış vaziyette şelaleden dökülen suların köpürmesini izlerken gördüm. Hayatımda onu son kez gördüğüm ana şahit olduğumu henüz bilmiyordum. Patikadan otele ulaşmak için hızla ilerlerken bir kez daha dönüp arkama bakma ihtiyacı hissettim. Ne yazık ki bu noktadan şelaleyi görmek artık mümkün değildi. Yalnızca göz ucuyla patikanın izini sürebiliyordum. Patikanın üzerinde hızlı adımlarla ilerleyen heyecanlı bir adamı fark etmem işte tam bu sıradaydı. Çok iyi hatırladığım kadarıyla etrafındaki hâkim renk yeşilin içerisinde adamın kapkara siluetini görmek için çok fazla çaba harcamaya gerek yoktu aslında. O esnada yürüyüşündeki acelecilik ne yalan söylemeli hiç dikkatimi çekmemişti. Hastaya yetişmek için yeniden yola çıktığımda ise bütün bunları çoktan unutmuştum bile...

Bir saat kadar hızlı bir tempoda yürüyerek Meiringen'e ulaşmayı başarmıştım. Yaşlı işletmeci Steiler, kapıda duruyordu. Son bir hamleyle kadının durumunu öğrenme telaşıyla Steiler'a sordum:

- Şu an durumu nasıl? Daha iyidir umarım?

Yaşlı adamın suratındaki şaşkın ifadenin anlamını kavramaktan henüz çok uzaktım. Yaşlı adamın kaşlarını hareket ettirdiği an kalbime saplanan ağrının şiddetini anlatamam. Israrla,

- Bunu siz yazmadınız mı? dedim mektubu elimde sallayarak. Otelde hasta, hatta iç kanamadan ölmek üzere olan bir bayan, üstelik İngiliz bir bayan yok mu?

- Hayır, ne münasebet, dedi yaşlı işletmeci bana bakarak. Ama bu mektubun üzerinde pansiyonumuzun logosu var. İlginç... Durun bir dakika, sizin gidişinizden hemen sonra buraya gelen şu uzun boylu İngiliz yazmış olabilir mektubu. Lakin demişti ki...

Steiler'ın konuşmasının devamını dinlemenin anlamsızlığını kavradığım anda yüreğim korkuyla sarsılarak köyün sokaklarından geçerek aşağı doğru koşmaya başladım. Hemen sonrasında az önce hızlı adımlarla geçtiğim patika yolda tırmanmaya başlamıştım bile. Patika yolu takip ederek pansiyona ulaşmam aşağı yukarı bir saat kadar sürmüştü. Bu nedenle Reichenbach Şelalesi'ne yeniden ulaşabilmem nereden baksanız en az iki saatimi almıştı. Ben giderken dönüp baktığımda Holmes'un yaslandığı kayanın hemen yanı başında asası duruyordu. Buna rağmen kendisinden en ufak bir belirti bile yoktu. Bütün bağırmalarım boşunaydı.

Kayalardan yankılanarak bana geri dönen kendi sesimi saymazsak ses seda yoktu diyebiliriz. O an,

orada Holmes'un asasını görmüş olmak kanımın çekilmesine neden olmuştu. Bu kanıt, onun giderken kararlaştırdığımız Rosenlaui'ye gitmediğini gösteren en önemli belirtiydi. Öyle görünüyordu ki, onu yok etmek için gelenler karşısında Holmes, bir tarafta aşılamaz kayalar silsilesi, diğer yanda hemen yanı başında boylu boyunca uzanan uçurumla süslü patika yoldan başka bir şey bulamamıştı. Ona eşlik etmesi için bıraktığım İsviçreli genç de ortalıkta görünmüyordu. Onun da Moriarty tarafından tutulmuş olduğunu tahmin ediyordum. Sonrasında neler olduğu şimdilik bir sırdı. Bu sırrın detaylarını kimden öğrenebileceğimi bulmam gerekiyordu. Olan biteni kim bana anlatacaktı, kim?

Bu sırada kendimi toparlamak, sağlıklı düşünebilmek için öylece biraz durmam gerektiğini fark ettim. Gelişmelerin hızı ve şaşırtıcı etkisi karşısında elim ayağım boşalmıştı... Bir tür uyuşukluk halinin etkisi altına girmiştim. Sağlıklı düşünebilmek için olanca gücümü toparlamam gerektiğini biliyordum. Böyle bir durum karşısında sevgili dostum Holmes'un ne yapacağını düşünerek onun yöntemlerini kullanarak sorunu anlamaya ve çözmeye çalıştım. Bu o kadar da kolay değildi doğal olarak. Sohbet ederken kendisiyle aslında patikanın sonuna kadar yürümediğimizi fark ettim.

Dolayısıyla asanın durduğu yer aslında bizim de durduğumuz yeri gösteriyordu. Siyah toprak, şelalenin hemen yanı başında uzanan patikanın üzerine düşen su damlacıkları yüzünden yumuşak bir dokudaydı. Nemliydi... Bu o kadar belirgindi ki bir kuşun bile orada ayak izlerini fark edebilirdiniz. Bu sayede incelemelerime devam ederken, patikanın benden uzakta bulunan bölümlerinde uzaklaşmış olan iki kişinin ayak izlerini kolayca seçebiliyordum. Geri dönmedikleri aşikârdı.

Patika yolun sonuna doğru ise toprağın yüzeyindeki değişiklikler daha çok eşelenmiş gibi duruyordu. Bu bölümde toprak tamamen çamur kıvamına gelmişti. Bu bölümde uçuruma doğru uzanan yeşilliklerin ezilmiş olduğunu hemen ayırt edilebiliyordu. Hemen oracıkta su damlaları eşliğinde yere yüzüstü uzanarak aşağı doğru dikkatlice bakmaya başladım. Havanın giderek kararmaya başlaması da bir başka olumsuz gelişmeydi aslında. Bu sırada kayaların üzerinde sıçrayarak adeta yarışır gibi havada uçuşan suyun yarattığı ışıktan başka seçebileceğim bir şey yoktu. Bir kez daha aşağı doğru seslendim umutsuzca... Daha öncekiler gibi sesimin yankısından başka bana cevap veren bir şey yoktu. Şelaleden köpürerek aşağı dökülürken suyun çıkardığı ses, o an, bana daha çok bir insan sesi gibi gelmişti nedense...

Sevgili dostum Holmes'tan, son bir mesaj daha görmek varmış kaderimde. Asasından az önce de söz etmiştim. Bir kayaya yaslanmış bir şekilde öylece duruyordu. Asanın yuvarlak uçlu üst kısmına biraz daha yakından ve dikkatlice bakınca gözüme parlak bir şeyin çarptığını fark ettim. Bunun Holmes'un genellikle yanında taşıdığı gümüş sigaralık olduğunu şaşkınlıkla gördüm. Hemen uzanıp almaya yeltenirken altında küçük bir kâğıt yığını olduğuna şahit oldum. Bu kâğıtların defterinden alelacele yırtılmış ve bana hitaben kaleme alınmış bir mektup olduğunu anlamam çok sürmedi. Üslubundan, yazılanların Holmes'un kaleminden çıktığını anlayabilecek kadar onu iyi tanıyordum. Kullandığı kelimeler ve yazı stilini her yerde tanıyabilirdim. Sanki çalışma ofisindeki masaya oturup yazmış kadar dikkatli ve özenli tutumu ilk elden dikkat çekiyordu.

"Sevgili Watson,

Okuduğun satırları aramızdaki sorunları son bir kez daha tartışmak için sabırsızlanarak başımda bekleyen Moriarty'nin rızasıyla yazıyorum. Kendisi İngiliz polisini nasıl atlattığını ve bizim yaptıklarımızdan haberdar olmak için hangi yöntemleri kullandığı konusunda beni epey aydınlattı. Olan biten her şey parlak zekâsına ilişkin düşüncelerimi doğrular nitelikteydi. Hâlâ onun parlak

aklının yarattığı suçlardan toplumu kurtaracak olmaktan dolayı mutlu olduğumu bilmeni istiyorum. Elbette bunun bir bedeli olduğunu biliyorum. Üstelik bu bedel, arkadaşlarıma ama özellikle de sana çok ıstırap verecektir. Sana söylediğim üzere kariyerimin zaten bir dönüm noktasında olduğunu, onu her an sonlandırabileceğimden sana çokça söz etmiştim. Artık gerçekleri kabullenmek zamanı.

Bu arada sana bir şeyleri itiraf etmem gerektiğini de bilmeni istiyorum. Steiler'dan geldiği söylenen mektubun düzmece olduğunu daha en başından anlamıştım. Bu veya benzeri bir şeyin olacağını bildiğim için sürekli olarak tetikteydim. Bu nedenle öncelikle senin uzaklaşmanı bekledim. Müfettiş Patterson'a bir not iletmeni istiyorum. Bu suç şebekesinin suçlarını ispatlamak için ihtiyaç duyacağı bütün belgeleri, 'Moriarty' yazılı mavi zarfların içerisinde M. Güvercin yuvasında bulabilir. İngiltere'den ayrılmadan önce malvarlığımı ağabeyim Mycroft'a bıraktığımı da açıklamalıyım. Bayan Watson'a sevgilerimi iletmeni istiyorum. Daima seninle olduğumu da asla unutma sevgili dostum...

Sherlock Holmes."

Bundan sonrasını anlatmak daha kolay. Fazla zamanınızı almayacağım. Yapılan araştırmalar ve uzman görüşleri dikkate alındığında, her iki adamın tutuştukları bir kavga neticesinde uçurumdan aşağı yuvarlandıkları noktasında kimsenin bir kuşkusu kalmadı. Onları yuvarlandıkları bu cadı kazanında aramak kimsenin aklına gelmedi bile. Şelalenin köpürerek döküldüğü yerde böyle bir uğraşa girişmek oldukça anlamsızdı.

Şimdi o suların döküldüğü bir yerde ne garip bir tesadüftür ki, dünyanın en tehlikeli suçlusu ile kendi döneminin en önde gelen kanun koruyucusu sonsuza dek yan yana yatacak. Holmes'a refakat etmesi için bıraktığım İsviçreli genç sırra kadem basmıştı. Onun da Moriarty'nin çetesine dahil olan şebeke üyelerinden biri olduğu böylece açığa çıkmış oluyordu. Ya çetenin geri kalanı?

Holmes'un sunmuş olduğu belgeler bu anlamda oldukça değerliydi. Onun sayesinde suç şebekesinin nasıl çalıştığı, hangi yöntemleri kullandığı ve mekanizmayı nasıl kontrol altında tuttuğu bütün çıplaklığı ile ortaya çıkmıştı. Bu önemli çalışma, asla unutulmayacaktır.

Mahkemede bu korkunç suç şebekesinin lideri olan adama ilişkin çok az bilgi ortaya çıktı. Şu an yazıyor olmam, onun kariyerini nasıl hak ederek kazandığını anlatmak adına kendimi sorumlu hissetmemden kaynaklanmaktadır. Diğer yandan hayatım boyunca tanıdığım bu en iyi ve akıllı adama saldırarak, Moriarty gibi aklını suçla ilişkilendirmiş bir adamı aklamaya çalışan akıl danelerinin karşısında yazmak, dostuma duyduğum saygıdandır.

BORSA KÂTİBİ

Paddington'da yaşlı Bay Farguhar'dan devraldığım bir muayenehaneye evliliğimin hemen ardından taşındım. Yaşlı adam bir zamanlar mesleğinde en üst noktaya kadar çıkmayı başarmış, önemli ve tanınmış bir doktordu. Artık yaşlanmış olması nedeniyle yakasını bir türlü bırakmayan hastalıklardan artık iş göremez haldeydi ve muayenehanesini devrediyordu. Çoğu insan bu noktada bilinçaltında kendilerini iyileştirecek olan doktorun sağlıklı olmasını bekler haklı olarak. Ne de olsa kendisine yararı olmayan birinin başkasının derdine derman olması beklenemezdi... Bu gibi önyargılar, bir zamanlar mesleğinde zirveye oynayan bu yaşlı doktora artık muayenehanesini terk etmesi gereken saatin geldiğini anlatıyordu. Artık iş göremez oluşu ve kendisini terk eden hastaları nedeniyle iflas bayrağını çoktan çekmişti. Bense bu durumla tezat oluşturacak kadar dinamik ve atak oluşumdan yola çıkarak, burayı eski günlerine kavuşturacağıma inanıyordum.

Bu arzu ve başarma hırsının omuzlarıma yüklediği sorumlulukla nefes almadan çalışıyor olmam nedeniyle Baker Sokağı'nı sanki unutmuş gibiydim. Sevgili dostum Holmes'u bu tempo içerisinde nadiren ve kısa zaman aralıklarıyla görebiliyordum. Zaten kendisiyle, işi olmadığı zamanlarda evde kalmayı seviyor olması nedeniyle bir türlü karşılaşamıyorduk. Aksilik işte...

Sıradan bir Haziran sabahında bir yandan British Medical Journal'ı okurken bir yandan da kahvaltımı yapıyordum ki kapının çalmasıyla hafifçe irkildim. Bir zaman sonra da benim sevgili dostum Holmes'un tiz sesini duyunca, ne yalan söylemeli, oldukça sevindim.

Kapıdan içeri biraz da acele eder gibi girerken,

— Watson, Watson... Ah sevgili Watson, dedi. 'Dörtlerin Yemini'nden bu yana epey zaman geçtiğini hesaba katarsak Bayan Watson umarım sağlığına kavuşmuştur...

— Sağ ol dostum, ikimiz de iyiyiz, dedim elini sıkarken...

Bir konuya girmek için hazırlık yaptığı her halinden belliydi. Ben sallanan sandalyeme yeniden oturduğum sırada,

— Bu iş yoğunluğundan dolayı uzak kalmış olmamız, umarım senin olaylara olan ilgini yitirmene neden olmamıştır, dedi.

Holmes' a hemen cevap verdim,

— Olur mu hiç! Emin ol, dün gece çalışma masamda notlarımı düzene koymak için epey çalıştığımı bile söyleyebilirim.

— Defterinin hiçbir zaman tam olarak tamamlanmış olmayacağını biliyorsundur umarım.

— Haklısın... Onları zenginleştirmek için her zaman yeni olaylara ihtiyacımız olacak. Bu sıralar yeni bir macera olmasını çok istiyorum.

— İstediğin oldu o zaman. Bugün hemen yeni bir maceraya başlayabiliriz. Ne dersin?

— Benim için uygundur.

— Mesela şöyle Birmingham'a kadar uzanacak olsak?

— Öyle diyorsan vardır bir nedenin... Kabul!

— Fakat seni işlerinden alıkoymak istemem...

— Onu fazla sorun yapmasan da olur... Bugünlerde kendimin değil daha çok komşumun işlerini yapıyor sayılırım.

— Ooo... Bu, çok iyi... İsabet olmuş o zaman, dedi ve şöyle rahatlamış gibi oturduğu koltuğun arkasına yaslanarak, gözkapaklarını kapatır gibi yaparak aradan bana baktı.

— Yanılıyorsam lütfen düzelt! Sağlığın seninle görüşmediğimiz zaman diliminde biraz kötü gitti sanırım?

— Haklısın... Gözünden birşey kaçmıyor... Geçen hafta üç gün yataktan çıkamadım. Biraz soğuk almıştım. Ama ben bundan üzerimde hiç iz kalmadığını düşünüyordum? Yanılıyor muyum yoksa?

— Hayır, hayıır... Bu konuda bir sorun yok. Alabildiğine sağlıklı göründüğünü sevinerek söylemeliyim.

— O zaman?

— İyi bir gözlemci olduğumu bildiğini sanırdım!

— Demek yine incelemeye girdik?

— Haklısın... Bu benim alışkanlığım...

— O halde bana bunu nasıl anladığını da söyleyebilirsin artık.

— Çok basit, terliklerinden.

Bu cevap karşısında başımı eğerek yeni aldığım deri terliklerime bakarken buldum kendimi. Sonuçsuz kalan bakışlarla,

— Terliklere bakarak bu sonuca..., diyecektim ki sözümü tamamlamama fırsat vermeden Holmes cevapladı.

— O terlikler yepyeni. En fazla birkaç hafta önce almış olabilirsin. Terliklerin bana dönük kısmından tabanına baktığım zaman biraz yanmış olduklarını fark ettim. Öncelikle aklıma belki ıslatmış olabileceğin geldi. Ne de olsa ıslanmış bir terliği hemen kurutma telaşıyla tabanını ateşe tutarken yakmak mümkündü. Neden sonra bu düşüncemden vazgeçtim. Çünkü satıcının logosunu taşıyan çıkartma terliğin üzerindeydi hâlâ. Islanmış olsaydı, terliğin üzerinde bu çıkartmayı göremezdim. Bu durumda tabandaki yanıkların oluşması için bir tek yol kalıyordu: Ayaklarını ateşe karşı uzatarak oturmuş olman. Sen de kabul edersin ki, Haziran gibi sıcak bir ayda kimse ayaklarını ateşe tutmak istemez.

Bu örnekte de görülebileceği üzere Holmes çok basit bir detaydan yola çıkarak hüküm yürütebilecek kadar yetenekliydi. Basit fakat etkileyici... Bunu düşünüyor olduğumu görerek hafif bir tebessümle,

— Bazı açıklamaları uzatıyor olmamdan sıkılmıyorsun umarım. Neden-sonuç ilişkisi kimi zaman etkileyici olmayabiliyor, kabul ediyorum... Her neyse, benimle Birmingham'a geliyor musun?

— Elbette... Yolculuğumuzun içeriği nedir?

— Anlatırım... Trende rahat rahat anlatırım. Elini çabuk tutsan iyi olur, çünkü müşterim dışarıda bekliyor.

— Kısa sürede geliyorum, dedim ve hemen küçük ve aydınlatıcı bir not yazdım komşuma. Daha sonra yukarıya karımın yanına giderek durumun aciliyetini ve gitmem gerektiğini izah ettim. Ardından merdivenlerden hızla inerek kapıda beni beklemekte olan Holmes'un yanına geldim. Holmes bu arada dışarıdaki pirinç levhaya bakıyordu.

— Komşun, bir doktordu, değil mi?

— Haklısın... O da benim gibi muayenehanesini yeni açtı.

— Onun tuttuğu yer de zannediyorum, seninki gibi, eski bir bina.

— Benimkine çok benziyor. Semtin kuruluşu kadar eski binalar bunlar.

— Bu durumda sokaktaki en eski iki yeri tutmuşsunuz diyebiliriz.

— Buna nasıl emin olabilirsin ki?

— Ayaklarımın altındaki basamaklardan... Seninkiler onunkilerden üç-beş santim daha fazla aşınmış olduğu hemen fark ediliyor. Bu detaya girmeden istersen hemen arabaya binelim derim. Arabada Hail Pycroft adında bir beyefendi bizi bekliyor dakikalardır. Hemen yanına gitmezsen treni kaçırabiliriz. Hadi gel, seni tanıştırayım kendisiyle...

Bu sırada arabanın yanına kadar gelmiştik... Daha arabaya adımımızı atarken Holmes arabacıya emir verdi:

— Acele et arabacı! Trene yetişmemiz lazım...

Arabada bizi düzgün bir fiziğe sahip, iri yapılı genç bir beyefendi bekliyordu. Sarı kıvrımlı bıyıkları vardı. Giyimi dâhil olduğu konumu ispatlar gibiydi. Göz alıcı bir şık şapka ve kaliteli siyah takım elbise... Fizikleri onları ele verirdi çoğu zaman... Her zaman atletik olduklarını görebilirdiniz... Bu özellikleriyle sportif olmaları orduda onlara iyi bir ün sağlamıştı. Bir cockney[4] ve daha fazlası olarak yerleşik bir şehir insanıydı. Sağlıklı olduğunu gösteren kırmızı ve yuvarlak suratından gülmeye yatkın bir kişiliği olduğunu anlayabilirdiniz ama bir çizgiyi andıran dudaklarındaki belli belirsiz hareketten şu an hüzünlü olduğu anlaşılıyordu.

Araba yolculuğunun ardından birinci sınıf bir vagonda Birmingham'a doğru yola çıkmadan Holmes'tan konuya ilişkin hiçbir aydınlatıcı bilgi alamadım. Neden sonra konuştuğunda ise önce gideceğimiz mesafe hakkında bizi bilgilendirerek başladı işe.

— 70 dakika kadar sürecek bir yolculuk yapacağız, dedikten hemen sonra Bay Pycroft'a bakarak konuşmaya başladı.

— Bay Pycroft, sizden küçük bir şey rica ediyorum. Umarım beni kırmazsınız. Bana aktardığınız gibi yaşadığınız olayı, hatta biraz daha ayrıntılı olarak dostuma da anlatmanız gerekiyor. Ben de bu sırada olayların üzerinden bir kez daha geçme fırsatı bulmuş olacağım.

Bu sırada bana bakarak konuşmasına devam etti,

— Watson, sevgili dostum, şimdi dinleyeceğin olay oldukça farklı gelebilir. Seni şaşırtmasın. Her şey mümkün de olabilir, olmayabilir de... Buna rağmen her ikimizin de hoşlandığı türden detaylar içeriyor. Durum bu... Şimdi Bay Pycroft, bundan sonra konuşma sırası sizde, lütfen buyurun!

Genç Londralı, ışıl ışıl gözlerle bana bakarak konuşmaya başladı.

— Kötü olan şu ki, kendimi aptal durumuna düşürdüğüm için halen yüzüm kızarıyor. Kim bilir, sonuçta belki de her şey kendiliğinden yoluna girecek. En başından beri zaten hep bunun için çaba harcadım. Olur da oyunun sonunda elime hiçbir şey geçmeyecek olursa bu benim açımdan sonuçları itibariyle çok kötü olacak. Böyle bir duruma düşersem kendimi tam bir ana kuzusu gibi hissedeceğim.

Hikâye anlatmak pek bana göre değil Bay Watson! Anlatıcı olarak pek başarılı olamadığımı en başta söyleyerek affınıza sığınıyorum. Bu da benim gerçeğim... Şimdi anlatmaya başlayabilirim...

Coxon&Woodhouse'da çalışıyordum. Çalışıyordum diyorum çünkü burada bir zamanlar hem iş sahibiydim hem de içinde yaşadığım güzel bir lojmanım vardı. Bu durum, yakın zamana kadar böyleydi. Sizin de duymuş olacağınızı zannederek devam ediyorum, hepsini elimizden aldılar. Burada çalışan 27 kişiyle birlikte beni de kapının önüne koydular. Tam beş yıldır burada çalışıyordum oysa ve benden memnun olduklarını düşünüyordum. Belki de bundan olacak, yaşlı Coxon, bana iyi bir referans vererek sonraki yaşamımda yardımcı olmayı düşünmüş olabilir ama bilemiyorum yine de... Sonuç olarak kâtipler dâhil hepimiz işten çıkartılmıştık. Birçok yere başvurdum iş için, çok sayıda çare aradım. Ne yazık ki, benim durumumda çok sayıda insan olduğu için başarılı olmam pek mümkün görünmüyordu.

Coxon&Woodhouse'da haftada aldığım üç Sterlin yeterli bir miktardı ve bu nedenle 70 Sterlin kadar biriktirmeyi başarmıştım. Geçen zaman içinde bu birikimim de suyunu çekmişti. Böylece çok daha ciddi bir krize doğru sürüklenmiştim. Şu kadarını söyleyeyim, iş başvurusu yapmak için evraklarımı postaya verebileceğim zarf parası bile bulamaz bir haldeydim. O küçücük birikimim suyunu çekmişti. Küçük bir ihtimal bile olsa iş bulma kurumunun merdivenlerini aşındırıp durdum ama nafile. Bütün umudum ve beklentilerim gittikçe sona yaklaşıyordu. Bir gün son ihtimalleri araştırırken Lombard Caddesi'nde faaliyet yürüten Mawson&Williams'da başvuruda bulunabileceğim bir iş olduğunu öğrendim.

Bu firmayı ne kadar yakından tanıyorsunuz bilmiyorum ama şu kadarını söylememe müsaade edin lütfen, söz konusu firma, Londra'nın kendi alanında en güçlü finans kurumlarından biri. İlanlarına yalnızca mektupla cevap veriliyordu. Yüz yüze görüşme imkânı yoktu yetkililerle. Çaresiz bir şekilde başvuru formunu doldurup yanına referansımı da eklemeyi ihmal etmedim. İtiraf etmek gerekirse başvurumun kabul edilmesi anlamında en küçük bir umut kırıntısı bile taşımıyordum içimde. İnsanın her zaman yanılabileceğine bir kez daha tanık oldum bu başvuru sayesinde. Bir zaman sonra elime ulaşan cevap kâğıdında yeterli bulunmam halinde önümüzdeki pazartesi günü hemen işe başlayabileceğim söyleniyordu. Verecekleri ücret iyi olması bir yana, üstelik daha önce Coxon'da yapacağım işle aynıydı. Mutluluktan ayaklarım yere basmaz bir haldeydim, tutmasalar kanatlanıp uçacak gibi hissediyordum kendimi.

Buraya kadar garip bir durum yok neticede.

Şimdi biraz da garip ve tuhaf konulara gelmek istiyorum. O zamanlar kaldığım pansiyon Hampstead yolundaki Potter's Terrace 17 numaradaydı. Herkes için sıradan benim için önemli bir gündü; çünkü

Mawson&Williams'dan işe ilişkin cevap aldığım güne denk geliyordu. Ben akşam mahmurluğu içerisinde ve gelişmelerden kuş gibi hafiflediğim bir sırada sigaramı içerken, pansiyonun sahibi olan kadın yanıma gelerek bana bir kartvizit uzattı. Kartın üzerindeki notta 'Arthur Pinner-Mali Danışman' ibaresi dikkat çekiyordu. Benimle ne gibi bir işi olabilirdi ki? Şaşırmıştım... Madem görüşmek istiyordu, 'neden olmasın' diyerek bu tanımadığım adamı çağırabileceğini söyledim kartı getiren pansiyoncu kadına. Birazdan kapıda fazla uzun olmayan hatta orta boylu sayılabilecek, saç ve göz rengi koyu olan ve simsiyah sakallı bir adam belirdi. Biraz ukala bir görünüşü vardı. Yoksa fazla mı kendini beğenmişti! Atletik özelliklere sahip bir vücudu olduğu belliydi. Yerinde duramaz gibi bir hali vardı. Sanki hemen işini bitirip de buradan kaçıp gitmek ister gibiydi konuşmaya başladık.

— Bay Hail Pycroft?

— Evet, benim, diyerek oturması için bir sandalye işaret ettim.

— Zannediyorum daha önce Coxon&Woodhouse'da çalışıyordunuz, doğru mu?

— Evet...

— Şimdi de yanlış bilmiyorsam Mawson'da işe başlamak üzeresiniz?

— Hemen hemen!

— Haklı olarak bunları neden ve hangi amaçla soruyor olduğumu merak ediyorsunuz. Bu merakınıza hemen yanıt vereceğim. Bilmelisiniz ki, bazı yetenekleriniz ama özellikle de mali alandaki yeteneklerinizi duymuş bulunuyorum. Bu konuda muhataplarım bana hep iyi şeyler söylediler. Coxon'ın Finans Müdürü Parker'ı mutlaka hatırlamanız gerekir? Sizin hakkınızda o kadar güzel sözler etti ki, tahmin bile edemezsiniz.

— Gerçekten mi? Benden bu şekilde söz etmiş olması beni çok sevindirdi. Mali alandaki konulara her zaman biraz daha fazla ilgi duyuyor olmam doğru da benim hakkımda insanların bu şekilde referans oldukları hakkında pek bilgim yoktu doğrusu...

— Sayılarla uğraşmayı seviyor olduğunuza göre hafızanızın güçlü olduğunu düşünüyorum, haklı mıyım?

— Ortalama bir cevap vereyim: İdare eder, diyerek biraz da alçak gönüllülük yaptım hemen.

— İşten ayrıldığınız günden bu yana piyasada olup bitenler hakkında bir fikriniz var mı Bay Pycroft?

— Elbette... Borsa bültenini her sabah okuma alışkanlığım vardır.

— Bu çok iyi bir haber! Mali işlerden anlayan dediğin adam budur işte! Sizin bu konuda bildiklerinizi öğrenmek açısından birkaç soruma cevap verme nezaketini gösterir misiniz?

— Neden olmasın?

— Örneğin bugün Ayrshires'ın durumu nedir?

— 106 çeyrek ile 105,5 arasında.

— Ya peki, Yeni Zelanda konsolide?

— 104.

— British Broken Hills?

— 7 ile 7,5 arası.

— Olağanüstü bir çaba, diye kollarını havaya kaldırdı, ne kadar beğendiğini ifade etmek ister gibi. Size referans olan kişilerin kanaatlerine güvenmem gerektiğini biliyordum. Böyle bir adam Mawson'a birkaç beden büyük gelir.

Bu kontrolsüz heyecan karşısında, doğrusu iyice şaşırmıştım.

— Geri kalanların benim hakkımda iyi şeyler söyleyeceğinden pek ümitli değilim Bay Pinner. Bu işi bulana kadar az taban eskitmedim. Bu nedenle ben bununla yetinmek isterim.

— Bunu aşın dostum, kendinizi buna hazırlayın... Siz çok daha iyi yerlere gelmeyi hak eden bir insansınız. İsterseniz yapacağım teklifi dinlemeden bana karşı çıkmayın. Bir ihtimal bu bile tam olarak sizin yeteneklerinizle birebir örtüşen bir iş olmayabilir. Buna rağmen çok daha önemli bir mevkide olacağınızı garanti edebilirim. Teklifimi Mawson'ın teklifiyle mukayese edince daha kolay anlayacağınızdan eminim. Ne dersiniz? Şöyle bir başlangıç daha uygun olacaktır. Peki, Mawson'da işe ne zaman başlayacaksınız?

— Pazartesi günü.

— Hmmm... Bu durumda gitmeseniz de olur!

— Ne demek gitmemek Bay Pinner?

— Franco-Midland Hırdavat Ltd. Şti.'nin adını duydunuz mu daha önce? Brüksel ile Sanremo'da bulunanları saymazsak Fransa'da toplamda 134 şubesi bulunan bir şirketten söz ediyorum ve size bu şirketin Mali İşler Müdürü olmayı öneriyorum size.

Bir anda irkildim. Böyle bir teklif almış olduğuma inanamıyordum. Neden sonra kısık bir sesle:

— Bu şirketin adını daha önce duymadım, dedim.

— Haklısınız... Henüz sermayesi halka açılmış değil. Kurucusu Harry Pinner, yani kardeşim, hem Genel Müdür hem de Yönetim Kurulu üyesidir. Benim buralarda olduğumu duyunca benden genç, dinamik, atak ve yaratıcı fikirleri olan birini bulmamı istedi. Parker da bana sizden söz edince tereddütsüz doğru adamı bulduğumu anladım. Bu aşamada ne yazık ki size önerebileceğim ücret sadece 500 Sterlin...

— Şimdi siz bana yılda 500 Sterlin mi dediniz, diye heyecanlı ve kontrolsüz bir tepki verdim.

Muhatabım oldukça sakindi oysa...

— Bu miktarın sadece başlangıç olduğunu bilmenizi isterim. Buna ek olarak genel kârdan yüzde bir hisse de alacaksınız. Şu kadarını söylemek isterim ki, bu sizin maaşınızdan bile daha büyük bir rakama denk gelecektir.

— İyi de Bay Pinner, ben hırdavat işinden hiç anlamam ki?

— Ne önemi var... Mühim olan rakamların dilinden anlamak zaten!

Bu güzel ve cazip teklif karşısında neredeyse küçük dilimi yutacaktım. Buna rağmen bu teklifte bana tutarsız gelen noktalar vardı, bu nedenle sormadan edemedim.

— Dürüst olmam gerekirse, burada bana tuhaf gelen noktalar var, dedim. Güvenilir ve oldukça bilinir bir şirket olan Mawson bana ancak 200 Sterlin veriyor; oysa sizin şirketinizi tanımıyor olmak bir kenara, hakkında az önce sizin söylediklerinizin dışında hiçbir şey bilmiyorum bile.

— Muhakeme yürütme kabiliyetinizi alkışlıyorum Bay Pycroft. Bu, bana size gelmekle doğru bir iş yaptığımızı gösteriyor bana. Kardeşimin aradığı kişi tam da sizsiniz. Kolay ikna olmadığınızı görüyorum. Size hemen 100 Sterlin'lik bir çek takdim ediyorum, buyurun. Bu bizimle çalışmak istemeniz durumunda size vereceğimiz başlangıç avansıdır.

— Bayım bu iyi geldi bana! Bu durumda ne zaman başlıyorum?

— Birmingham'da yarın öğleden sonra, saat birde olmanız yeterli olacaktır. Kardeşim, şirketin temsilciliğinin bulunduğu 126 B Corporation Caddesi'ndeki ofisinde sizi bekleyecek. Size kardeşime götürmeniz için bir mektup vereceğim. Her ne kadar bu işin onun tarafından da onaylaması gerekiyorsa da siz bunu sorun etmeyin kendinize. Onaylanmış sayabilirsiniz her şeyi.

— Bu durumda size bütün bunlar için minnettar olduğumu bildirmek isterim Bay Pinner, dedim.

— Bu prosedürü geçelim dostum! Keyfinize bakın! Haa, bu arada formaliteden de olsa şuraya 'Franco-Midland Hırdavat Ltd. Şti.'nde yılda 500 Sterlin'e Mali İşler Müdürü olarak çalışmayı kabul ediyorum.' yazarak imzalarsanız sevinirim.

Bu isteği hemen yerine getirdim ve kâğıda istediklerini yazarak imza attım.

— Tamamlamamız gereken son birşey daha var. Mawson ne olacak?

— Bu müjdeli haberleri duyunca onu tamamen unuttuk, haklısınız. Ben bir ara istifa ettiğimi haber veririm kendilerine, dedim.

— Sizden farklı bir şey istesem? Şu kadarını bilmelisiniz ki, sizin için Mawson'ın müdürüyle takıştık. Hakkınızda bilgi almak için yanına uğramış olma hatasını işledim. Keşke gitmeseydim. Bu kadar kaba olabileceğini aklımın ucundan bile geçirmiyordum. Sizi kendi şirketinden koparmak için ayartmaya çalışıyorum diye ithamda bulundu. Ben de o gerginlik içerisinde, "Yetenekli insanlar istiyorsanız daha iyi para vermelisiniz." diye konuşma gafletinde bulundum. O da aynı şekilde bana cevap vermekten geri kalmadı haklı olarak, "Emin ol daha az paraya bizde çalışmayı kabul edecektir." dedi. Benim yeni bir hamle yapmam kaçınılmaz olmuştu. Bu durumda, "Bir beşliğe iddiaya var mısınız? Benim ona bulunacağım tekliften sonra bir daha onu buralarda asla görmeyeceksiniz!" dedim. Bu çıkışımın ardından daha da hiddetlenerek, "Anlaştık o zaman! Biz ona en çaresiz anında kol kanat gerdik. Bizi bu nedenle o kadar kolay bırakacağını zannetmiyorum." dedi. Evet, Bay Pinner tam olarak böyle konuştu. Ben de dayanamayıp, Mawson'ın müdürüne:

— Alçak herif, diye tepki verdim Dr. Watson. Hayatım boyunca bu adamla hiç karşılaşmadım, bu ne cüret! Siz istemiyorsanız kendisini görme zahmetine bile girmem Bay Pinner, dedim.

Bay Pinner, bu sözlerimden memnun olmuştu, ayağa kalkarak:

— İşte bu tam da sizden beklediğim hareket Bay Pycroft! Siz tam kardeşimin aradığı kişisiniz. Şu size söz verdiğim avansınızı içeren çek, şu da mektubunuz. Lütfen şu adresi de not edin: 126 B Corporation Caddesi. Randevunuzun yarın öğleden sonra saat birde olduğunu hatırlatırım. İyi geceler, iyi şanslar!

Adamla aramızda geçen konuşma bundan ibaret. Bu gelişme karşısında çok mutlu olmuştum. O gece sizde tahmin edersiniz ki, heyecandan uyuyamadım. Gözümü kırpmadım desem yalan olmaz Dr. Watson. Sabah erkenden beni Birmingham'a götürecek trene binmiştim bile. Heyecandan içim içime sığmıyordu. Oraya varınca önce otele gidip eşyalarımı bıraktım. Daha sonra da randevu saatinde belirtilen adreste olmak için yola çıktım.

O heyecanla saatin hızlı döndüğünü düşünmüş olmalıyım ki randevuya 15 dakika önce gitmiştim. O kadar önemli olmadığını düşündüm. Cadde üzerindeki 126 B, iki mağaza arasında bir pasajın olduğu binaya işaret ediyordu. Pasajın içerisinde ilerleyerek koridorun sonundaki taş merdivenlerin başladığı yere kadar geldim. Merdivenlerin yukarısında onlarca büronun olduğu bir kata çıktığını tahmin etmek o kadar zor olmasa gerekti. Ben de tam böyle düşündüm. Yukarı çıktığımda beşinci kata kadar hiçbir odanın girişinde aradığım Franco-Midland Hırdavat Ltd. Şti. tabelasını göremedim.

Zaten merdivenlerin de sonuna gelmiştim. Bu, sürpriz olmuştu benim için. Aldatılmış olduğumu bile aklımdan geçirdiğimi düşündüğümü itiraf etmeliyim. Bu sırada hemen yanı başımdan geçen adam dikkatimi çekti. Beni selamlayan adam dün gece görüştüğüm Bay Pinner'a ne kadar da benziyordu? Boyları ve sesi aynı bile denebilirdi. Buradaki adamın sakalsız olduğunu ve saçlarının da biraz daha açık renk olduğunu eklemeliyim. Her neyse...

Bana hitaben,

— Siz Bay Hail Pycroft olmalısınız? Yanılıyor muyum yoksa, diye sordu.

— Evet, benim, dedim biraz şaşırmış olarak.

— Ben de sizi bekliyordum aslına bakarsanız. Biraz erken gelmişsiniz ama önemi yok. Kardeşimden gelen bu sabahki not, sizin hakkınızda, övgülerle doluydu.

— Ben de bu nedenle büronuza bakıyordum aslında, diyerek konuya girmek istedim.

— Buraya daha geçen hafta taşındık ve tam olarak hazırlıklarımızı tamamladığımız söylenemez. Bu nedenle kapıda tabelamızı bulamamakta haklısınız. Bu eksikliği de kısa sürede gideririz. Hadi, ofise gidelim de konuşalım, dedi.

Ofis demiş olmak belki de yersiz kaçmış olabilir. Merdivenlerin bitiminde yer alan çatı arasında salaş bir odadan, boş ve izbe bir yerden söz ediyorum size. Yerlerde halının olmadığını ve pencerelerde perde bulunmadığını da ifade edeyim. Odanın içerisinde bir köşede iki sandalye, bir masa, dolap ve çöp sepetini de eklerseniz alın size Franco-Midland Hırdavat Ltd. Şti.'nin ofisi... Oysa ben çok sayıda çalışanın olduğu, evrakların masalarda yığılı bir şekilde sırasını beklediği parlak masalar ve kâtiplerin çalıştığı heyecanlı bir iş ortamı bekliyordum. Bu, benim için tam bir hayal kırıklığıydı aslında!

Bunu fark etmiş olmalıydı muhatabım,

— Hadi ama moralinizi bu ortama bakarak hemen bozmayın. Roma'nın bir günde kurulduğunu

söyleyen yalan söyler! Şirketimiz çok güçlü... Henüz bazı bürolarımızı tamamlamamış olmamız bu gerçeği değiştirmez. Buyurun oturun ve bana evraklarınızı verin lütfen!

Uzattığım mektubu dikkatle okuduktan sonra,

— Arthur'un üzerinde müthiş bir etki bırakmış olmalısınız. Onu etkilemek o kadar da kolay değildir, bilmenizi isterim. Bu nedenle onun kadar uyanık bir adamı bile etkilemiş olmanız asla küçümsenemez. Genelde çalışma alanlarımız farklı da olsa bu kez onun önerilerine uyacağım. Bu kadar sağlam bir referansı yok sayamam. Pekâlâ, işe alındığınızı size açıklayabilirim.

— Teşekkür ederim! Tam olarak görevimin ne olacağını da söyler misiniz?

— İngiltere'den Fransa'ya gönderilecek olan zücaciye eşyalarını 134 mağazaya dağıtan Paris deposunu siz yöneteceksiniz. Satış işlemlerinin bir hafta içerisinde tamamlanmasını planlıyoruz. Siz de o zamana kadar Birmingham'da çalışabilirsiniz.

— Burada ne yapacağım, diye yeniden bir soru daha yöneltince masanın çekmecesini açarak büyük ve kırmızı renk bir kitap çıkartarak bana uzattı,

— Bu, Paris'teki bütün işletmelerin bilgilerini kapsayan bir rehber kitap. Bunu eve götürüp, buradaki bütün hırdavatçıların listesini, adresleriyle birlikte çıkartarak işe başlayabilirsiniz. İleride işimize çok yarayacağından emin olabilirsiniz...

— Özür dilerim ama hırdavatçıların kayıtlı olduğu bir listenin zaten elinizin altında olması gerekmez mi?

— Çok haklısınız... Var elbette ama yetersiz ve eksik. Onlar biraz farklı bir sistemle çalışıyorlar diyebiliriz. Siz bu listeyi hazırlamaya hemen başlayın ve Pazartesi günü saat 12'ye kadar tamamlayın. Size şimdiden kolay gelsin Bay Pycroft. Sizi her zaman ilk günkü kadar heyecanlı ve sebatkâr bulmak istiyorum. Zekânız işimize çok yarayacaktır.

Hepsi bu... Beni o kadar heyecanlandıran dün geceki tekliften bugün benim payıma düşen sadece buydu. Kafamın içinde 40 tane tilki dolaşıyordu. Bu benim beklediğim şey değildi. Kolumun altında tuttuğum kırmızı kitapla otele giderken kafama takılan sorulara cevap bulmaya çalışıyordum.

İşe alınmış olmayı, üstelik avansımın da ödenmiş olmasını görmezden gelemezdim. Buna rağmen büronun görünümü, şirket tabelasının henüz kapıya asılmamış olması ve diğer bütün detaylar kuşkularımı giderecek kadar yeterli değildi. Üstelik görüştüğüm kişi yani patronum da üzerimde iyi bir izlenim bırakmamıştı. 100 sterlini almış olmam benim için şimdilik yeterliydi aslına bakacak olursanız. Diğer sorunlar işin daha çok onların halletmesi gereken bölümünü ilgilendiriyordu. Hemen çalışmaya koyularak listeleme çalışmalarına başladım. Pazar günü dâhil aralıksız çalışmama rağmen pazartesi gününe kadar ancak H harfine kadar gelebilmiştim. Hazırladığım kadarıyla listeyi de yanıma alarak bana söylenen gün ve saatte büroya gittiğimde patronum beni görüşme yaptığımız masanın başında bekliyordu. Evraklara kısaca göz attıktan sonra çarşamba gününe kadar tamamlamamı isteyerek beni gönderdi. Daha sonra da cuma gününe kadar yani dün için bitirmek üzere anlaştık. Nihayet bitirdiğim listeyi Bay Harry Pinner'a teslim etmeyi başarmıştım. Patronum bundan memnun olmuş görünerek,

— Size teşekkür etmeliyim, dedi. İşin bu kadar yorucu olduğunu galiba tam olarak hesaplayamadım.

İnanın bu liste çok işimize yarayacak, dedi.

— Haklısınız... Çok zaman alıcı bir iş, dedim ben de cevap olarak.

— Sırada buna benzer bir iş daha var Bay Pycroft. Züccaciye satıyor olmaları nedeniyle mobilya mağazalarının listesini de yapmanızı isteyeceğim sizden.

— Elbette, dedim.

— Yarın akşam saat yedide sizi bekliyor olacağım. Yine de siz rahat çalışabilirsiniz. Zaman sorunumuz yok. Arada bir çıkıp gezin, hava alın, eğlenin, dedi gülerek.

Bu sırada gülerken sol taraftaki dişlerinden birinin altın kaplama olduğunu fark ettim.

Holmes ellerini ovuşturarak hikâyeyi dinlemeye devam ediyordu.

— Bu durum bana biraz garip geldi, Bay Watson. Londra'da kardeşi ile görüşürken de benzer şekilde kahkaha attığı sırada dişlerinin altın olduğunu fark etmiştim. İlginç olan tarafı şu ki, altın kaplama olan dişler aynı tarafta ve aynı diş gibi gelmişti bana. Kardeşi, hatırlıyorum Mawson'a gitmeyeceğimi duyduğu sırada böyle bir kahkaha atmıştı. O altının parlaklığı asla hatırımdan çıkmaz. O andan sonra bazı şeyleri daha kolay birleştirdiğimi düşünüyorum. Her iki adamın sesleri ve boyları şaşılacak kadar birbirine benziyordu. İyi bir makyaj ve belki bir perukla her şey halledilebilir gibiydi. Kim bilir belki de her iki adam aslında aynı kişiydi? Belki kardeşlerin birbirlerine çok benziyor olmalarını da söyleyebiliriz ama bu aynı dişlerin altın kaplama olacağı anlamına gelmez herhalde...

Bu kuşkular kafamın içinde dolaşırken pasajdan çıkıp ne yaptığımı bilmeden bir süre kaldırımları adımlayıp durdum. Bir zaman sonra artık otele gelmiştim. Başımı soğuk suyun altında tutarak kendime gelmeye çalıştım bir süre. Beni Londra'dan Birmingham'a neden göndermişti? Bu durumda benden önce buraya neden gelmiş olabilirdi ki? Kendi kendine mektup göndermiş olmasını anlayamıyordum.

Neticede durum içinden çıkılmaz bir aşamaya gelmişti. Soru sorarak sağlıklı sonuçlara ulaşamadığımı fark ettim. İçerisine düştüğüm bu karmaşık durumdan beni ancak Bay Sherlock Holmes'un kurtarabileceği geldi aklıma. Londra'ya hemen hareket edersem şu an içinde olduğumuz trenle Birmingham'a dönebileceğimizi hesaplayarak sizleri buldum. Durum budur...

Bu tuhaf hikâyeyi anlatmayı bitiren borsa kâtibi susunca, bir süre için kimse konuşmadı. Bir süre sonra Sherlock Holmes, düşüncelerinden sıyrılarak, içtiği şarabın tadına varmak isteyen bir uzman edasıyla bana bakarken, kendisini biraz düşünceli ama memnun gördüm.

— Güzel bir hikâye... Öyle değil mi Watson! Bana kalırsa şu Franco-Midland Hırdavat Ltd. Şti.'nin Birmingham bürosuna uğramak yararlı olabilir. Arthur Pinner ile tanışmak oldukça ilginç olacak diye bir his var içimde. Ne dersin?

— Bu tanışmanın üstesinden nasıl geleceğiz?

— İşin o tarafını bana bırakın, dedi araya giren Hail Pycroft. Sizleri kendisine iş arayan arkadaşımlar olarak tanıtırım. Bu makul görünüyor, bana göre...

— Haklısın, bu, makul bir plan, dedi Holmes. Şu beyefendinin bürosunu ve daha da önemlisi

kendisini yakından görürsek sanırım daha sağlıklı olarak olaylar arasındaki ilişkileri anlayabiliriz gibime geliyor. Üstelik seni onlar için bu kadar bulunmaz yapan şey nedir sorusuna da bu sayede cevap verebileceğimizi düşünüyorum.

Bunları dedikten sora gergin bir şekilde ve boş gözlerle pencereden dışarı bakmaya başladı. Yolculuğumuzun kalan bölümünde de bir daha ağzını hiç açmadı. Birmingham'a vardıktan sonra tanışma faslına geçebileceğimize kanaat getirdik. Akşam üzeri saat yedi sularında şirketin Corporation Caddesi'ndeki bürosunun bulunduğu binaya doğru yola koyulmuştuk bile.

— Zamanından önce orada olmak anlamsız, dedi Pycroft. Büroya sadece benimle buluşmak için uğradığını düşünüyorum. Başka zamanlarda büroda kimse olmadığını zannediyorum.

— Olabilir, dedi Holmes.

— Bakın, diye birden panikledi borsa kâtibi. Önümüzde yürüyen şu adamı görüyor musunuz? Bu o işte, dedi.

Biraz ilerimizde Pycroft'un daha önce yaptığı tarife benzer esmer, ufak tefek ve iyi giyimli bir adam yürüyordu. Bizim onu izlediğimiz sırada, adam karşı kaldırımdaki gazeteciyi görerek oraya gitti ve bir gazete aldı. Daha sonra da koltuğunun altına sıkıştırdığı gazete ile birlikte yeniden bu tarafa geçerek büronun bulunduğu pasaja girdi ve hızla gözden kayboldu.

— Şu an içeri girdiği yer, size sözünü ettiğim büronun olduğu pasaj, dedi Pycroft. Hadi artık, gidip şu işi anlayalım. Sabırsızlanıyorum...

Pycroft'un peşine takılıp tam beş kat yukarı çıkmayı başardık. Büronun bulunduğu odanın kapısında bekledik. İçeriden bizi gören biri girebileceğimizi söyledi. Hep birlikte böylece odaya girmiş olduk. Odanın içi tam Pycroft'un tarifine uygun bir şekildeydi. Mobilyasız ve salaş... Odadaki tek masanın arkasında oturmakta olan, az önce sokakta karşılaştığımız adam gazetesini okuyordu. Bizi beklemiyor olduğu kesindi. Başını kaldırıp bizi görünce bunu hemen anlamıştık. Bu sırada suratında çok derin bir hüznün izlerini de bulmak mümkündü. Bu hüznün yanında biraz da korku bulabilirdik daha dikkatli bakınca. Alnındaki parlaklık ve gözlerindeki ifade bu anlamda onu ele veriyordu. Öyle ki, kâtibi tanımadığını bile düşünebilirdiniz... Genç adamın yüzündeki ifadeden patronunun durumuna çok şaşırdığı hemen anlaşılabiliyordu.

— Hasta mısınız Bay Pinner, diyebildi usulca.

— Haklısınız, iyi sayılmam, diye cevap verdi adam. Bu sırada toparlanmaya çalışıyordu.

Kendi kendine biraz da zaman kazandırmak isteyen bir halde,

— Bu beyler kim, Pycroft?

— Bermondsey'den Bay Harris ve Bay Price, diye öylesine bir cevap verdi Pycroft, hiç bozuntuya vermeden. Her ikisi de yakın dostum olur. İş aradıklarını öğrenince belki şirketimizde onlara uygun bir iş bulunabilir diye sizinle görüştürmek istedim.

— Neden olmasın, diye garip bir yüz ifadesiyle cevap verdi Pinner. Bana uzmanlık alanlarınızdan söz ederseniz size uygun bir şeyler ayarlayabiliriz, dedi Holmes ve bana bakarak.

— Ben muhasebeciyim, dedi Holmes.

— Ne kadar isabet olmuş buraya gelmeniz. Bize de böyle biri lazımdı gerçekten. Ya siz Bay Price?

— Ben kâtibim, dedim.

— Size de şirketimizde bir görev bulabiliriz. Bir gelişme olursa sizi haberdar edeceğimden emin olabilirsiniz. Yalnız şu an beni yalnız bırakmanızı istiyorum sizden. Tanrı aşkına, beni yalnız bırakın!

Bu sözleri söylerken ne kadar acı çektiğini yüzünden anlamak mümkündü. Bu sözler, içinde kabaran baskının bir tür dışa vurumu gibiydi. O sırada Holmes'la göz göze geldim. Hail Pycroft ise patronuna doğru hamle yaptı,

— Bugün bana yeni bir görev verecektiniz, unuttunuz mu yoksa Bay Pinner?

— Evet haklısınız... Biraz beklemenizi rica ediyorum sizden. İsterse arkadaşlarınız da bekleyebilir, dedi Bay Pinner sakin bir ifadeyle. Birkaç dakikaya kalmaz yanınızda olacağım, dedikten sonra kibarca selam vererek bitişik odaya açılan bir kapının arkasında kayboldu.

— Ne oluyor, diye sordu Holmes. Adam kaçmaya mı çalışıyor yoksa?

— Bu mümkün değil.

— Neden peki?

— O kapının arkasında başka bir oda var sadece.

— Oranın çıkışı olabilir?

— Hayır, yok.

— Odada ne var peki?

— Dün gördüğüm kadarıyla boştu.

— O zaman bu adam orada ne yapıyor olabilir ki? Hal ve hareketleri bana pek güven vermedi açıkçası. Onu bu kadar güvensiz yapan şey nedir acaba?

— Belki de detektif olduğumuzu anlamıştır, diye söze girdim...

— Belki, dedi Pycroft.

— Adamın suratındaki ifade bizi gördüğü zaman olmadı ki, dedi Holmes. Bizden önce yaşadığı bir şeyler onu etkilemiş olmalı...

Bu sırada adamın girdiği odadan gelen sesler üzerine Holmes'un sözleri yarım kaldı.

— Kapıya vurarak bu adam hangi akla hizmet ediyor olabilir ki, dedi borsa kâtibi.

Aynı sesi bir kez daha duyduk. Bu kez öncekinden biraz daha şiddetliydi üstelik. Hep birlikte sesin geldiği kapıya doğru bakıyorduk. Bu sırada Holmes'un gerginliği yüz hatlarından belli oluyordu. Sert ve heyecan okunan yüzüyle biraz öne eğilmiş dibiydi. İçerden bu kez bir gümbürtü duyduk hepimiz. Holmes, bunun üzerine ilk harekete geçen kişi oldu. Hemen odanın kapısına kadar gidip açmaya

çalıştı. Fakat kapı içeriden kilitlenmişti. Hep birlikte yüklenince az sonra menteşeleri yerinden sökülen kapının büyük bir gümbürtüyle kırıldığına şahit olduk ama içeride kimseyi göremedik.

O kısa duraklama anının hemen ardından başka bir köşede bir kapı olduğunu anlamamız uzun sürmedi. Holmes hemen bu kapıyı da açtı. Yerde gördüğümüz ceket ve yelekten bakışlarımızı kurtardıktan sonra kapının arkasındaki kancaya asılı halde Franco-Midland Hırdavat Şirketi'nin Genel Müdürü asılı duruyordu. Dizleri yukarı doğru çekilmiş gibiydi. Kafası ise oldukça tuhaf bir şekilde sallanıyordu. Bizim içerdeyken duyduğumuz sesler adamın çırpınırken topuklarını yere vurmasından kaynaklanıyordu demek ki...

O an yaşadığımız bocalamanın hemen ardından belinden kavrayarak adamı yukarı kaldırdım. Bu sırada Pycroft ile Holmes da adamın boynunu ipten kurtardılar. Karşımızda az önce gördüğümüz kanlı canlı adam gitmiş, yerine beti benzi solmuş ve morarmış dudaklarıyla zorlukla nefes alıp veren bir adam gelmişti.

— Durumu nedir Watson, dedi Holmes.

Adamı hemen elimle muayene etmeye giriştim. Kalp atışları çok zayıflamıştı... Neden sonra vücudu kasılmaya ve nefes alıp vermeye başlamıştı yeniden. Bu sırada aralanan gözkapaklarından, önce gözbebeklerinin beyazlarını görmüştük...

— Ucuz atlattı bence... Tehlike yok. Pencereyi açarsak daha iyi olur. Biraz hava girsin içeri. Sürahiyi alabilir miyim, dedim ve yerde yatan adamın yakasını gevşettim, daha rahat nefes alması için. Bu sırada kendine gelmesi için elime aldığım sürahiden yüzüne su serptim. Soluk alıp vermesi düzelinceye kadar da kollarını hareket ettirmeye devam ettim.

— Kısa sürede tamamen kendine gelir, dedim.

Holmes, bu arada elleri pantolon ceplerinde, çenesi iyiden iyiye göğsüne düşmüş bir halde masanın başında duruyordu.

—Polisin olaya el koyma zamanı geldi artık. Bu arada onlar gelinceye kadar olan biten her şeyi iyice anlamamız gerekli sanırım.

Olan bitenden iyice şaşkına dönen Pycroft konuya balıklama dalmakta gecikmedi.

— Beni buraya kadar getirmiş olmalarını kafam bir türlü almıyor, dedi.

— Her şey aslında o kadar basit ki, dedi Holmes. Bugün olanlar hariç.

— Diğer kısımları anladınız bu durumda?

— Her şey bana göre anlaşılabilir. Sen ne dersin, Watson?

— Şu kadarını söyleyebilirim, hiçbir şey anlamadım!

— Ama olayların zincirleme olarak düşünürsen, bizi bir yerlere çıkardığını göreceksin, dedi Holmes.

— Nasıl?

— İki küçük ayrıntı bütün olanları anlamamıza yardımcı oluyor gibi... Mesela, Pycroft'un bu tuhaf

şirkete girmesini kabul ederken kâğıda attığı imza ve el yazısı. Bunu neden yaptıklarını anlamış olmalısın.

— Maalesef, bir sonuca varamadım, dedim.

— Bence, bu el yazısı ve imza işi olayın kırılma anı. Bu basit bir işe giriş başvurusu anlamı taşımıyor bana göre. Çünkü bu tip anlaşmaların öncelikle sözlü olarak yapıldığını ve sonradan kâğıda döküldüğünü biliyoruz. Bu durumda bu kişiler neden bunu yapmış olabilir diye düşünmemiz gerekiyor haklı olarak. Bunun tek bir anlamı olabilir; o da, olsa olsa el yazısı örneğine ihtiyaç duymaları.

— Neden? Benim el yazımın örneği onların ne işine yarayabilir ki?

—Bu sorunuza cevap verdiğimiz zaman olayı anlamak için epey yol kat etmiş olacağız demektir. Şu an için sadece el yazınıza ihtiyaçları olduğunu bildiğimiz sonucuna kadar gidebiliyoruz. Buradan ikinci bir hususa daha gelmiş oluyoruz. Pinner, Mawson'daki işi kabul etmediğini doğrudan senin söylemeni kesinlikle istemedi. Bu durumda Mawson'ın müdürü hiç görmediği Bay Pycroft'un daha önceden kendisine deklare edildiği şekilde pazartesi günü gelip işe başlayacağını düşünmeye devam edebilir.

— Oh, Tanrı'm! Bu kadar kör olacağım hiç aklıma gelmezdi.

— El yazısı meselesi işin kırılma anı. Şirketin seni tanıması ancak el yazından mümkündü. Farklı bir el yazısına sahip biri hemen anlaşılabilirdi. Düzenbaz adam, insanların el yazısını taklit etmeyi öğrenmiş olmalı. Mawson'da kimseyle doğrudan görüşmemiş olmalısınız, bu söylediklerimin doğru olabilmesi için, ne dersiniz?

— Tamamen haklı olduğunuzu teslim etmeliyim. Beni orada kimse tanımaz, dedi Pycroft üzgün bir sesle.

— Tam isabet! Böylece seni şirketten uzak tutma aşamasını başarıyla yerine getirmiş oluyorlar. Daha sonra da senin yerine başka biri geçmiş olmalı. Senin Londra'dan uzaklaştırılma operasyonun bunun için gerçekleşti. Yüklü miktarda verilen avans bir tür sus payı gibiydi aslında. Burada amaç bir şekilde Londra'ya dönüp oyunlarını bozmalarını engellemek olmalı. Yani seni saf dışına itmiş oldular. Seni meşgul etmek için de çeşitli işler vererek oyunlarını sürdürdüler.

— Adamın karşıma, kardeşiymiş gibi çıkmasına ne demeli o zaman?

— Ekip çok kalabalık değil herhalde. Olsa olsa iki kişi kadar. Biri senin yerine Mawson'da işe başlamış olmalı. Diğeri de seni daha fazla meşgul etmek için farklı kimliklere bürünmek durumunda kalmış olmalı. Benzerliklerin dikkat çekici olmaması için de kardeş oldukları izlenimi yaratmışlar. Böylece üçüncü bir kişiyi daha oyuna dâhil etmeden sorunun üstesinden gelmiş olmaları gerekiyor. Burada onları ele veren o küçük ayrıntı, yani altın kaplama diş meselesini anlamış olman, senin uyanıklığın...

Hail Pycroft, öfkeden kıpkırmızı olmuştu.

— Dehşet... Ne kadar aptalmışım! Ben buralarda sersem sersem çalıştığımı zannederken yerime geçen Pycroft ne yapmış olabilir? Bu kısmını da deşifre edebildiniz mi Bay Holmes? Yalvarırım söyleyin lütfen!

— Mawson'a derhal bir telgraf çekmeden bunu anlayamayız.

— Cumartesi günleri saat 12'de kapanırlar.

— Bu, o kadar da sorun değil. Nasıl olsa orada bir görevli veya ne bileyim bekçi vardır her şart altında. Şansımızı denemek zorundayız.

— Aklınızla bin yaşayın... Bu gayet mümkün.

—Buraya kadar olan her şeyin bir anlamı var. Peki, ama gözümüzün önünde kendini asmaya kalkan bu adama ne demeli?

Arkamızdan hırıltılı bir sesle,

— Gazete, dedi az önce kendisini ölümden döndürdüğümüz adam. Şimdi doğrulmuş, oturmaya çabalıyor gibiydi. Soluk rengi hâlâ belirgindi. Yine de biraz toparlamıştı kendini. Boynundaki kırmızı izi eliyle ovalamaya devam ediyordu bir yandan da...

— Bak bu olabilir... Tabii ya! Gazete, dedi Holmes yerinden fırlayarak. Orada bir şeyler yazıyor olmalı. Nasıl akıl edemedim bunu. Onu gözümden kaçırmış olduğum için kendime kızıyorum şimdi. İşin püf noktası orada yazıyor olmalı.

Bu sırada eline aldığı gazeteyi masanın üzerine açmıştı bile çoktan. Az sonra gördükleri karşısında heyecanı tavan yapmış bir şekilde çığlığı bastı,

— Bak Watson! Şuraya bak... Evening Standart'ın bugünkü baskısı karşımızda duruyor. Aradığımız haber başlıkta: 'Mawson&Williams'ta Cinayet! Büyük Soygun Girişimi. Suçlu Yakalandı!' Hadi ama Watson, bu kadar sakin kalmamalısın. Lütfen, oku bize şu haberin detaylarını. Merakta bırakma bizi...

Haberin birinci sayfadan manşete çıktığına bakılırsa şehirde günün olayı olacak kadar önemliydi. Okumaya başladım,

— Bu akşam şehirde bir soygun girişiminde bulunuldu. Bu sırada bir kişi ölürken, soyguncu yakalandı.

Finans sektörünün önemli kuruluşlarından Mawson&Williams'ın portföyünde değeri milyonlarca Sterlin'i bulan tahviller bulunuyordu. Şirket yönetimi bu tahvillerin güvenliğini sağlamak için hiçbir masraftan kaçınmayarak teknolojik kasalar yaptırmakla yetinmemiş binanın güvenliğini sağlamak için 24 saat nöbet tutan güvenlik önlemleri almıştı.

Elimize ulaşan bilgilere göre, geçen hafta şirkette Hail Pycroft adında yeni bir kâtip işe başlamış. Fakat bu kişinin aslında tanınmış bir kalpazan ve beş yıllık hapis cezasını yeni tamamlamış olduğu bugün meydana gelen olayların ardından, polisin yaptığı araştırmalar sonucunda anlaşılmış bulunmaktadır. Soruşturma devam ederken, henüz bilinmeyen bir şekilde sahte bir evrak ve isim altında şirkette çalışmaya başlayan hırsızın, şirketi soymak için hemen planını devreye soktuğu anlaşılmış bulunmaktadır.

Mawson&Williams'da mesai Cumartesi günü 12'de sona ermektedir. Merkez Karakol Komiseri Tuson, o gün dikkati sayesinde öğleden sonra saat 13 20'de elinde çantayla birinin bu şirketten çıkmasından şüphelenerek adamı takibe almıştır. Memur Pollack'ın da yardımıyla çantalı adam uzun

süren bir takibin neticesinde yakalanmıştır.

Adamın çantasında arama yapan polisler, 100 bin Sterlin tutarında Amerikan Demiryolu Hissesi ve değerli tahviller bulmuşlardır. Daha sonra şirket binasında titiz bir araştırma yapan polis, yüksek güvenlikli kasaların birinin içinde o gün görevli olan bekçinin cesediyle karşılaşmıştır. İlk otopsi sonuçlarına göre, adamın başına sert bir cisimle vurularak öldürüldüğü anlaşılmıştır. Daha sonra kasayı açan hırsız çantasına koyduğu değerli evraklarla birlikte kaçmaya çalışırken yakalanmıştır. Soyguncunun kardeşiyle birlikte çalıştığını düşünen polis şu ana kadar olayla bağlantısını kuramamakla birlikte onu da sorgulamak üzere aramaya başlamıştır."

— Bu durumda polise yardımcı olabiliriz herhalde, dedi Holmes yerde ekşi bir suratla yatmakta olan adama bakarak. İnsan garip bir yaratık Watson! Kardeşim dediğiniz kişi ister aşağılık bir hırsız ister bir katil olsun, yakalandığını öğrendiğiniz zaman sizi intihara sürükleyebiliyor. Bu insan doğasının tuhaflıklarından biri... En iyisi şimdi bununla zaman harcamayı bırakalım da Bay Pycroft, siz burada dostum Watson'la birlikte şu adamın başında beklerken, ben de gidip polislere aradıkları adamın burada olduğu haberini vereyim.

[1] Kın kanatlılar konusunda uzman kişi. (ç.n.)

[2] Bir ucu buzlu camla kapatılan, metal veya mukavvadan bir boru içine yerleştirilmiş aynaların aracılığıyla, boru içine konulmuş renkli küçük cisimlerin ve görüntülerin oluşturduğu çeşitli biçimleri gösteren araç. (ç.n.)

[3]Bazı böceklerin katı ve sert üst kanadı. (ç.n.)

[4] Doğu Londralı veya Londralılar için kullanılır. (ç..n.)